kennistransfer en bedrijfsopleidingen

Weert- Zuid bloeit op!

KennisCentrum Natuur en Leefomgeving

has hogeschool

kennistransfer en bedrijfsopleidingen

HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen
Onderwijsboulevard 221
Postbus 90108
5200 MA 's-Hertogenbosch
Telefoon: (088) 890 36 37

Documenttitel:	Weert-Zuid bloeit op!
Projectcode:	17200113
Status:	Definitief
Opdrachtgever:	Gemeente Weert
Contactpersoon:	Cindy Ras Werner Mentens
Accountmanager:	Rob van Roosmalen
Projectleider:	Joeri de Bekker
Inhoudelijk expert:	Maike Konings
Projectteam:	Timon Beckmann Hanneke Beijleveld Chris Leblanc Malou van Zijderveld
Plaats:	's-Hertogenbosch
Datum:	6 juli 2018

KennisCentrum Natuur en Leefomgeving

has hogeschool

Voorwoord

Voor u ligt het rapport 'Weert-Zuid bloeit op!'. Dit rapport is geschreven in opdracht van de gemeente Weert, in de periode van 5 februari 2018 tot 29 juni 2018. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de beroepsopdracht voor de opleiding Management van de Leefomgeving aan de HAS Hogeschool te 's-Hertogenbosch. Voor deze beroepsopdracht zijn studenten van drie studierichtingen ingezet om het project uit te voeren:

- Timon Beckmann (Landscape Planning & Development)
- Hanneke Beijleveld (Landscape Design)
- Chris Leblanc (Landscape Engineering)
- Malou van Zijderveld (Landscape Planning & Development).

Graag willen we de gemeente Weert bedanken voor het aanbieden van deze opdracht. Daarbij willen we in het bijzonder Cindy Ras en Werner Mentens bedanken voor hun inbreng. Vanuit de HAS Hogeschool willen we Joeri de Bekker en Maike Konings bedanken voor hun begeleiding en ondersteuning. Tot slot willen we alle externe partijen bedanken voor hun tijd en enthousiaste inzet tijdens het project.

Samenvatting

De gemeente Weert wil de stadsrandzone van Weert-Zuid herinrichten tot een aaneengesloten groene zone die stad en platteland met elkaar verbindt. Hiervoor dient een landschapsplan ontworpen te worden in samenspraak met stakeholders en de bewoners van Weert-Zuid, zodat een breed draagvlak ontstaat voor de toekomstige uitvoering van het landschapsplan.

De stakeholders en bewoners zijn benaderd met behulp van de ABCD-Methode. Deze methode is ontwikkeld om sociaal zwakkere wijken samen met stakeholders en bewoners te verbeteren.

In de inventarisatie en analyse en in het vervolg van het project is met zes thema's gewerkt:

- **Veiligheid**: in de stadsrandzone liggen verkeersknelpunten, waardoor mensen Ringbaan-Zuid niet durven over te steken.
- **Groene verbindingen**: deze verbindingen hebben een positieve invloed op de belevingswaarde en een remmend effect op klimaatveranderingen.
- **Ontmoeten**: aan de zuidkant van de ringbaan zijn relatief weinig ontmoetingsplekken aanwezig. Om sociale cohesie te versterken in Weert-Zuid, kunnen de ABCD-Methode en het creëren van ontmoetingsplekken een oplossing bieden.
- **Recreatie**: aanwezig in de vorm van recreatieplekken en recreatieve fietspaden. Daarnaast zijn een aantal speelmogelijkheden aanwezig in de stadsrandzone. De situatie is niet ideaal voor het langzame verkeer, vanwege de onveilige oversteekplekken bij de ringbaan.
- **Voedselproductie**: is mogelijk aan de buitenzijde van Ringbaan-Zuid. Dit kan in verschillende vormen toegepast worden om mensen met elkaar verbinden.
- **Leefbaarheid**: is de overkoepeling van de voorgaande thema's. De leefbaarheid in Weert-Zuid is lager dan gemiddeld in Weert. Om de betrokkenheid van bewoners te versterken, kan de ABCD-Methode toegepast worden. Deze methode zal dan een positief effect op de leefbaarheid hebben.

Deze zes thema's zijn ook bij het vervolg van dit project gehanteerd.

Om de stakeholders in beeld te brengen, met hun huidige positie en gewenste rol, is een stakeholderanalyse uitgevoerd. Door middel van gesprekken, field- en deskresearch zijn de stakeholders achterhaald. Vervolgens is met behulp van de 'Ringen van Invloed' de mate van invloed en de rol van de stakeholders voor dit project bepaald. Uit de wijkradenbijeenkomst is naar voren gekomen dat de bewoners betrokken dienen te worden via sleutelfiguren. Sleutelfiguren zijn gezamenlijk met de stakeholders benaderd en uitgenodigd om een stakeholderbijeenkomst bij te wonen. Tijdens de bijeenkomst is met de stakeholders gesproken over de huidige en toekomstige inrichting van de stadsrandzone. Hierbij is veiligheid als belangrijkste thema naar voren gekomen. De stakeholders hebben aangegeven bereid te zijn mee te werken aan het project, mits er concrete plannen klaarliggen.

De behoeften van de bewoners zijn geïnventariseerd aan de hand van een bewonersonderzoek. Drie Nederlandse gemeenten (Arnhem, Utrecht en 's-Hertogenbosch) zijn benaderd om kennis op te doen van hun ervaringen met burgerparticipatie. Tevens is informatie vergaard over de bewoners van de wijken door in gesprek te gaan met de wijkraden en Punt Welzijn. Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat bewoners geënthousiasmeerd dienen te worden door aan te sluiten bij activiteiten. De kunstroute wordt als kansrijke activiteit aangedragen.

De projectgroep heeft met een stand en enquêtes langs deze kunstroute gestaan om in gesprek te gaan met bewoners en input te ontvangen voor invulling van het landschapsplan. Ditzelfde is gedaan bij OBS de Graswinkel. Tevens is voor kinderen van de bso een activiteit georganiseerd, om op een speelse manier van de kinderen informatie te verkrijgen.
Tot slot heeft de projectgroep als startsein van het project 'Weert-Zuid bloeit op!' een buitenevenement georganiseerd om input te verzamelen en het project kenbaar te maken onder de bewoners. Dit startevenement heeft geen nieuwe informatie opgeleverd ten opzichte van de eerdere activiteiten. Uit het bewonersonderzoek zijn de volgende punten naar voren gekomen:

- Veiligheid, recreatie en groen zijn de belangrijkste thema's.
- Voor kinderen zijn daarnaast toegankelijkheid en nabijheid van plekken belangrijk.
- Voor bewoners zijn de activiteiten picknicken, wandelen, fietsen en spelen het belangrijkst.
- Er is behoefte aan meer groen, speelgelegenheden, ontmoetingsplekken, wandelpaden, picknicktafels en bankjes.
- De bewoners ervaren de ringbaan als te gevaarlijk

om over te steken voor wandelaars, fietsers en andere langzame weggebruikers.

De invulling van het landschapsplan wordt verbeeld door middel van een kaart. Het oude wegenpatroon van Weert-Zuid is de ruggengraat van het landschapsplan. Er ontstaan twee landschappen, waarbij enerzijds Keent en Moesel zich openen naar de stadsrandzone en Graswinkel niet. Verder zijn de volgende elementen toegepast in het landschapsplan:

- Een groene oversteek naar de Dijkakker.
- Zichtlijnen over Ringbaan-Zuid, zodat landmarks en het open landschap goed te zien zijn.
- Groenstructuren in de stadsrandzone.
- Ontwikkeling van de groene loper in Graswinkel.
- Uitbreiding van de Moeselpeel met een speel-, voedsel-, feest- en gedenkbos.
- Verbetering van veilig wandelen en fietsen
- Uitbreiding en verbetering van wandel- en fietsnetwerk.

Op korte termijn (1-2 jaar) kunnen projecten gerealiseerd worden op percelen die in eigendom zijn van de opdrachtgever, mits deze veilig bereikbaar zijn. Het betreft:

- kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan
- projecten aan de buitenzijde van de ringbaan die al in proces zijn.

Het dient voorkomen te worden dat de bewoners van Weert-Zuid hun betrokkenheid van 'Weert-Zuid bloeit op!' verliezen. Kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan zijn net zo belangrijk als de ontwikkeling van de grotere percelen aan de buitenzijde van de ringbaan.

Op de lange termijn (3-10 jaar) kunnen de projecten uitgevoerd worden die niet binnen twee jaar realiseerbaar zijn. Dit zijn:

- percelen in eigendom van de opdrachtgever, waarbij de uitvoering beperkt wordt door organisatie, ontwikkeling en/of financiën of afhankelijk zijn van het verbeteren van de veiligheid van de ringbaan.
- percelen die nog niet in eigendom zijn en verworven dienen te worden. De gemeente kan ook afspraken maken met de eigenaren van de beoogde percelen. Zo kan de ambitie worden bereikt om een aaneengesloten gebied te creëren met de natuurgebieden Moeselpeel, Kempen-Broek en de IJzeren Man.

De projecten die in het landschapsplan zijn opgenomen, zijn gekoppeld aan stakeholders, zodat zij een passende rol kunnen vervullen tijdens het project.
Zowel bewoners en stakeholders dienen pas benaderd te worden wanneer concrete ideeën op tafel liggen met duidelijke visualisaties. In dit project is daarom gebruik gemaakt van een aantal deeluitwerkingen. De wensen en belangen van de bewoners en stakeholders zijn meegenomen in het landschapsplan, waarbij rekening is gehouden met beschikbare percelen, budget, tijdsplanning en organisatie. Om een breed gedragen landschapsplan te ontwikkelen, dienen stakeholders en bewoners benaderd en betrokken te blijven gedurende de volledige looptijd van het project. Alle betrokkenen dienen regelmatig op de hoogte te worden gehouden over vorderingen van het project en dienen de mogelijkheid te krijgen om hierop te reageren. Deze communicatie kan onder andere plaatsvinden wanneer de opdrachtgever aansluit bij bestaande activiteiten in de wijk. Op deze wijze wordt betrokkenheid gestimuleerd en wordt het project bekend bij de bewoners.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 7
    1.1 Stadsrandzone Weert-Zuid 7
    1.2 Aanleiding 7
    1.3 Doelstelling 7
    1.4 Leeswijzer 8
2. ABCD-Methode 9
    2.1 Minpunten traditionele werkvormen voor verbetering achterstandswijken 9
    2.2 Oorsprong 9
    2.3 Doel 10
    2.4 Aanpak van ABCD-Methode 10
3. De zes hoofdthema's 11
    3.1 Veiligheid 12
    3.2 Groene verbindingen 13
    3.3 Ontmoeting 15
    3.4 Recreatie 16
    3.5 Voedselproductie 17
    3.6 Leefbaarheid 18
    3.7 Conclusie 19
4. Procesoverzicht 20
5. Stakeholderanalyse 25
    5.1 Methode 25
    5.2 Stakeholders 25
    5.3 Ringen van invloed 27
    5.4 Stakeholderbijeenkomst 30
    5.5 Conclusie 32
6. Bewonersonderzoek 33
    6.1 Methode 33
    6.2 Startgesprek 33
    6.3 Tweede gesprek met de opdrachtgever 33
    6.4 Externe gemeenten 33
    6.5 Wijkradenbijeenkomst & Stichting Punt Welzijn 36
    6.6 Activiteiten 38
    6.7 Startevenement 'Weert-Zuid bloeit op!' 39
    6.8 Conclusie 41
7. Landschapsplan 48
    7.1 Visie 48
    7.2 Kaart 49
    7.3 Planuitleg 50
    7.4 Randvoorwaarden voor het totale plangebied 62
    7.5 Deeluitwerkingen in het buitengebied van Graswinkel 63
    7.6 Deeluitwerkingen in het buitengebied van Keent en Moesel 68
    7.7 Scenario's 71
    7.8 Ideeënmatrix 74
    7.9 Strokenplanning 76
8. Conclusie 79
9. Discussie 81
Literatuurlijst 83
Begrippenlijst 86
Bijlagen 87

1. Inleiding

1.1 Stadsrandzone Weert-Zuid

De verbinding tussen mens en groen wordt steeds meer opgezocht. Dit geldt ook bij het project 'Weert-Zuid bloeit op!'. De initiator van dit project is de gemeente Weert. De gemeente is in 2014 verkozen tot *'Groenste regio van de Wereld'*. Dit betekent dat de gemeente het groene gedachtegoed in beleid, uitvoering en beheer samen met bewoners en bedrijven belangrijk vindt.

De gemeente heeft de ambitie om met het project de stadsrandzone langs Weert-Zuid te ontwikkelen, om een verbinding tussen stedelijk en landelijk gebied te creëren. De bewoners van Weert-Zuid en stakeholders kunnen hun bijdrage leveren aan het project, door middel van co-creatie en realisatie. Door te enthousiasmeren en stimuleren van verbondenheid onder stakeholders en bewoners wordt draagvlak gecreëerd voor het plan. Dit kan mogelijk bijdragen aan een intensiever gebruik en participatie in de stadsrandzone.

1.2 Aanleiding

In *'Structuurvisie Weert 2025'* staat de ambitie van de gemeente Weert om de ''groenste stad te zijn met een grote toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht''. Deze ambitie wil de gemeente in 2025 bereiken. (Gemeente Weert, 2013)

Om deze ambitie te kunnen behalen zijn meerdere projecten gaande. Eén hiervan is '*Platteland In Ontwikkeling Weerterland*' (PIO Weerterland). In samenwerking met stakeholders wil de gemeente het buitengebied versterken en het stedelijk en landelijkgebied verbinden. Daarnaast zijn kleinere projecten gaande, zoals de rioolvernieuwing in Keent. De ontwikkeling van de stadsrandzone Weert-Zuid hangt met deze projecten samen. Om de ambitie te bereiken en aansluiting te vinden met andere projecten is een landschapsplan ontwikkeld. Tevens is een advies opgesteld over het vervolgproces voor de stadsrandzone.

1.3 Doelstelling

De doelstelling van dit project is de bewoners en stakeholders door middel van participatie en co-creatie en participatie te stimuleren, zodat een zo breed mogelijk draagvlak en betrokkenheid ontstaat voor de toekomstige uitvoering van het landschapsplan.

Hoofdvraag

De hoofdvraag die bij deze doelstelling gesteld is, luidt als volgt:

'Hoe kan gemeente Weert samen met stakeholders en bewoners in de stadsrandzone draagvlak en betrokkenheid creëren voor het ontwikkelen en implementeren van het landschapsplan voor Weert-Zuid: 'Weert-Zuid bloeit op!'?'

Deelvragen

De hoofdvraag wordt beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen:

1. Wat zijn de huidige fysieke kansen en knelpunten van de stadsrandzone?

Met deze deelvraag zijn Weert-Zuid en de huidige situatie van de stadsrandzone in beeld gebracht. Daaruit komen kansen en knelpunten, waarop ingespeeld wordt in het landschapsplan.

2. Met welke stakeholders kan een groot draagvlak gecreëerd worden voor de stadsrandzone?

Aan de hand van deze deelvraag zijn de stakeholders en hun (mogelijke) rol in de ontwikkeling van de stadsrandzone in beeld gebracht. Hierbij is nagegaan wat belangrijk is voor de stakeholders om een aandeel in het project te hebben om zo een groot draagvlak te creëren.

3. Wat zijn de wensen van de bewoners voor de ontwikkeling van de stadsrandzone?

Door de wensen van de bewoners in beeld te brengen, ontstaat een passende invulling van de stadsrandzone dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners.

4. Hoe worden de wensen van de betrokken stakeholders in het landschapsplan verwerkt?

Met deze deelvraag wordt gekeken op welke wijze de wensen van de stakeholders in het Landschapsplan verwerkt worden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2: 'ABCD-Methode' wordt deze methode toegelicht.

Hoofdstuk 3: 'De zes hoofdthema's' beschrijft de ruimtelijke en sociale analyse van Weert-Zuid. Hier is gebruik gemaakt van zes thema's waaruit verschillende kansen en knelpunten naar voren komen, om een beeld te krijgen van de situatie in Weert-Zuid.

Vervolgens is in hoofdstuk 4: 'Procesoverzicht' het procesoverzicht gevisualiseerd, om het verloop van het proces van het project in beeld te brengen.

In hoofdstuk 5: 'Stakeholderanalyse' is de stakeholdersanalyse te vinden. Deze is uitgevoerd door middel van de '*Ringen van Invloed*' en een stakeholderbijeenkomst, om de stakeholders in kaart te brengen en hun rol binnen het project in beeld te krijgen.

In hoofdstuk 6: 'Bewonersonderzoek' zijn de wensen en ideeën van de bewoners op verschillende manieren verzameld en in beeld gebracht.

Hoofdstuk 7: 'Landschapsplan' bevat het landschapsplan dat is ontwikkeld aan de hand van de opgedane informatie uit de voorgaande hoofdstukken. Daarnaast wordt advies gegeven over de rol van stakeholders en het vervolgproces.

In hoofdstuk 8: 'Conclusie' wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag aan de hand van de deelvragen.

In hoofdstuk 9: 'Discussie' worden het proces en de uitkomsten van dit rapport kritsch bekeken. Tot slot zijn aan het einde van het rapport de literatuurlijst en begrippenlijst toegevoegd.

De bijlagen zijn opgenomen in een aparte bundel: 'Bijlagenbundel'. Daar zijn onder andere de uitgebreide inventarisatie en analyse, gespreksverslagen en de uitgebreide resultaten van het bewonersonderzoek terug te lezen.

2. ABCD-Methode

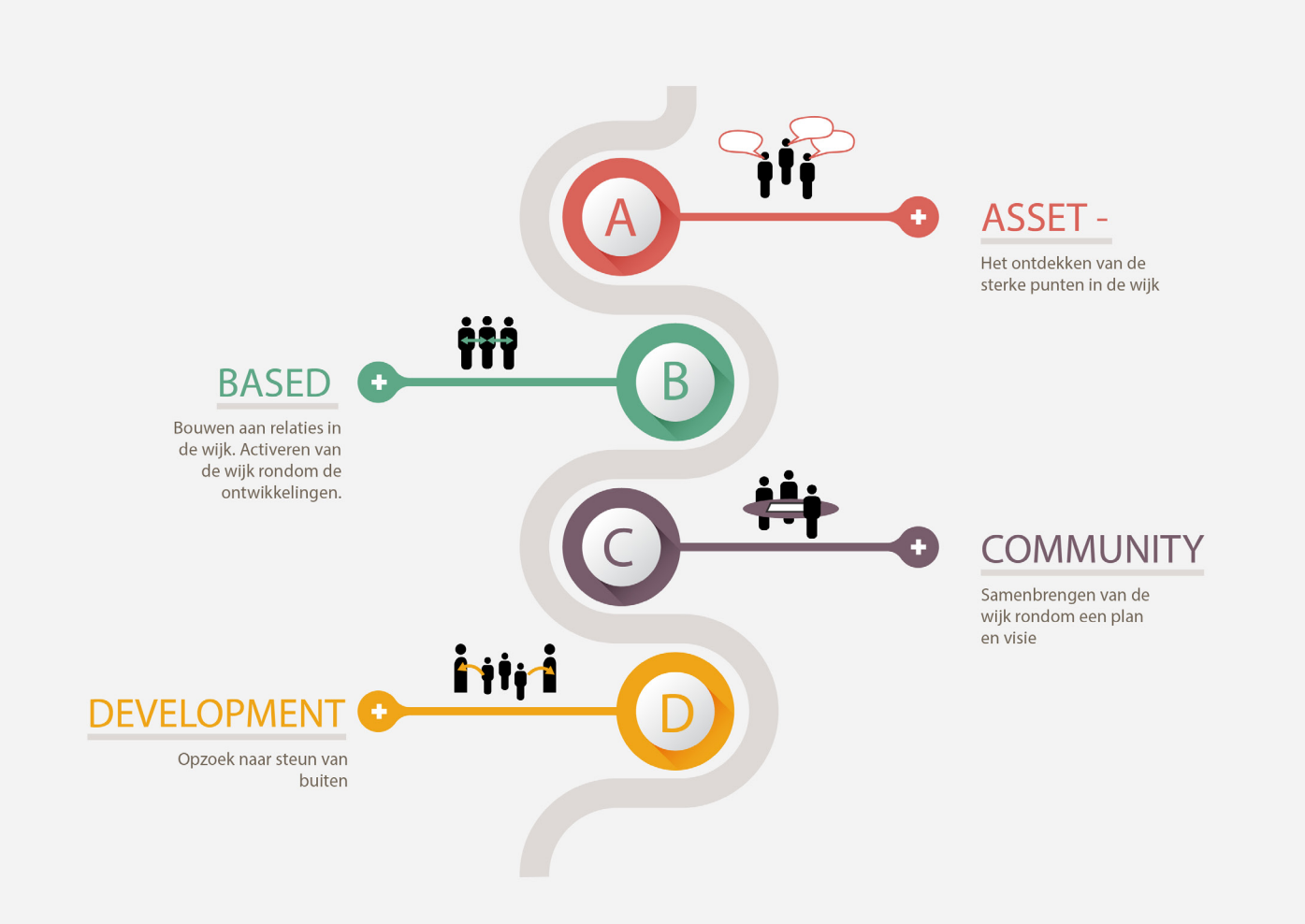

Figuur 1: ABCD-Methode (Freepik, 2017) opgewerkt door (Beijleveld, 2018)

Tijdens het vooronderzoek is de projectgroep de ABCD-Methode over burgerparticipatie tegengekomen. Na verder onderzoek is besloten om deze methode toe te passen als methodiek tijdens het project. Het doel van deze methode is passend bij de projectdoelstelling, namelijk een zo breed mogelijk draagvlak creeëren onder de buurtbewoners voor het landschapsplan.
In dit hoofdstuk worden de methode en aanpak van de ABCD-Methode omschreven.

2.1 Minpunten traditionele werkvormen voor verbetering achterstandswijken

De traditionele aanpak, van bovenaf ontwikkelingen in de wijk starten, werkt niet meer om achterstandswijken te verbeteren. Dit komt onder andere, doordat bewoners constant geconfronteerd worden met hun problemen. Dit zorgt voor een neerwaartse spiraal. Ten tweede worden bewoners afhankelijk gemaakt van dienstverleners, waardoor zelfsturing en creativiteit afnemen. Ze gaan zichzelf als onbekwaam zien. Ten derde worden bestaande informele netwerken verdund, doordat dienstverleners nodig zijn. Het laatste argument tegen de traditionele aanpak is dat bewoners continu tekortkomen, waardoor ze moeten zien te overleven. Daardoor is er geen tijd om aan wijkontwikkeling deel te nemen, terwijl werken aan de wijk er juist voor kan zorgen dat de toekomst minder hopeloos wordt voor de bewoners. (Brörmann, 2010)

2.2 Oorsprong

De ABCD-Methode is ontwikkeld in Amerika. Deze methode is in 2000 door het Landelijke Samenwerkingsverband Aandachtswijken (LSA) naar Nederland gebracht.

'ABCD is naar de Nederlandse situatie vertaald, beschreven en geëvalueerd door onder meer het LSA, de Hogeschool Fontys, het Verwey-Jonker Instituut en MOVISIE(...) De inhoud van de ABCD-methode is verder het resultaat van de uitgebreide ervaringen van vrijwilligers uit buurten en wijken die de auteurs van het handboek zelf jarenlang geobserveerd hebben.' (Brörmann, 2010)

Het doel, de aanpak, de methode en de praktijkervaringen vormen aansluitende en passende manieren om de hoofd- en deelvragen te beantwoorden, omdat deze manieren vanuit de bewoners werken en hun krachten laat inzetten, waarbij omliggende organisaties en instellingen later aanhaken op het project. (Brörmann, 2010)

2.3 Doel

De ABCD-Methode is een aanpak om sociaal-economisch zwakkere wijken te verbeteren. Het is belangrijk om alle buurtbewoners te betrekken, ongeacht leeftijd of afkomst. De methode richt zich expliciet op buurtbewoners die weinig contacten hebben en buitengesloten worden. (Brörmann, 2010)

Het doel van de ABCD-Methode luidt als volgt:

> *'Het overkoepelende doel van de ABCD-Methode is het van binnenuit werken aan een in economisch, cultureel en sociaal opzicht leefbare buurt, door sociale relaties tot stand te brengen en onvermoede capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen binnen de lokale gemeenschap te mobiliseren.'* (Brörmann, 2010)

Het is belangrijk om voort te bouwen op initiatieven die vanuit de bewoners zelf komen en om concrete doelen voor de korte termijn uit te werken. (Brörmann, 2010)

2.4 Aanpak van ABCD-Methode

De ABCD-Methode werkt alleen als buurtbewoners zelf in beweging willen komen en hun eigen talenten en vaardigheden (asset-) inzetten. De methode is naar binnen gericht; eerst wordt onderling in de wijk gebouwd aan relaties (based). Wanneer deze relaties worden gevormd, worden de vaardigheden gedeeld en kunnen afgevaardigden zich groeperen. Dit kan in de vorm van een klankbordgroep. Deze werken samen de visies en plannen verder uit (community). Tijdens deze stap worden voor het eerst buitenstaanders ingeschakeld, dit zijn professionals met een faciliterende rol (gemeente of woningbouwcorporaties). In de laatste stap (development) wordt gezocht naar steun van buiten. Het mooiste zou zijn als er niet gezocht moet worden naar steun, maar dat bedrijven of andere organisaties zelf merken dat de wijk verbetert en dat ze daar mogelijkheden in zien. In figuur 1 is de ABCD-Methode afgebeeld. (Brörmann, 2010)

3. De zes hoofdthema's

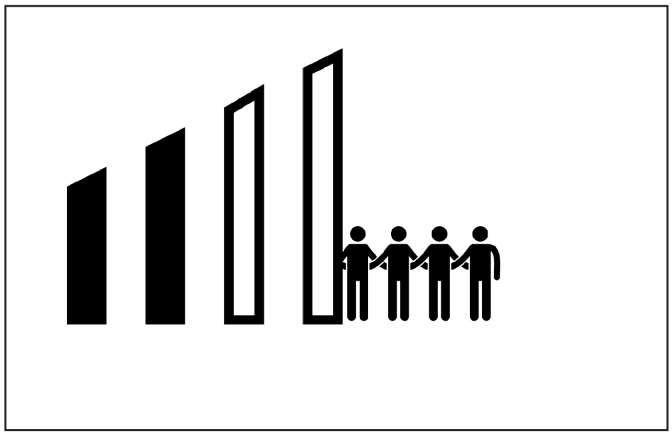

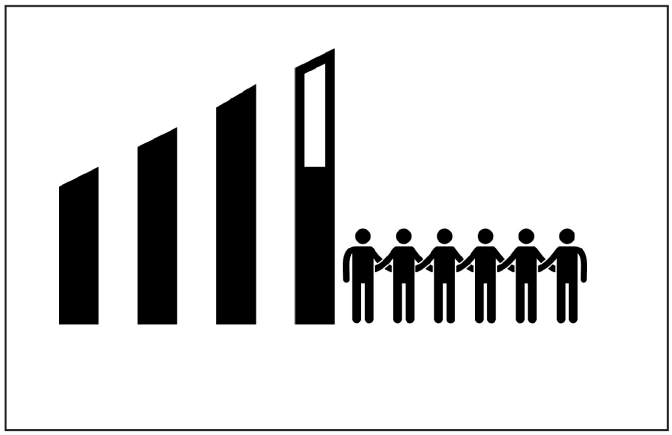

Leefbaarheid

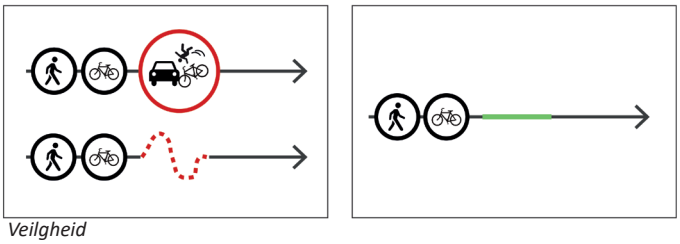

Veilgheid

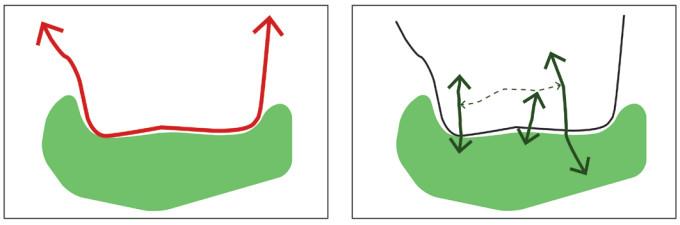

Groene verbindingen

Ontmoeting

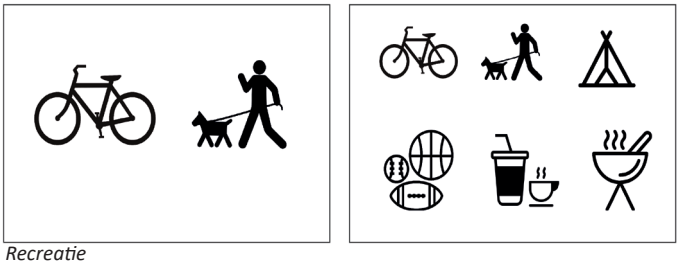

Recreatie

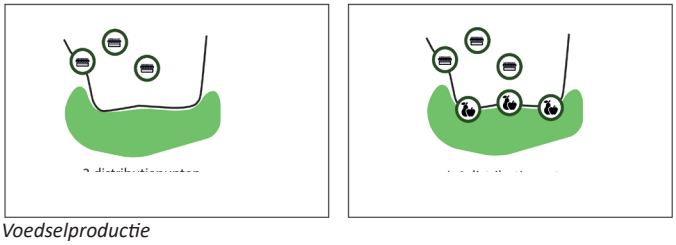

Voedselproductie

Figuur 2: De zes thema's (Beijleveld, 2018)

Vanuit de inventarisatie zijn zes belangrijke thema's naar voren gekomen, zie figuur 2. Eén van deze thema's, namelijk 'Leefbaarheid', is een overkoepeling van de vijf overige thema's. De vijf overige thema's zijn:

- veiligheid
- groene verbindingen
- ontmoeting
- recreatie
- voedselproductie.

Het overkoepelende thema 'Leefbaarheid' wordt verbeterd door deze thema's.

Het eerste thema is veiligheid. Zonder veiligheid zullen de vier overige thema's niet optimaal tot stand komen. Een veilige oversteek is belangrijk, zodat de bewoners aan beide zijden gebruik kunnen maken van het gebied.

Groene verbindingen tussen stad en land is het op één na belangrijkste thema. Het groen aan de buitenzijde moet uitschieters in de wijk krijgen, zodat het landschap zich vanuit de wijk vergroot.

Het derde thema 'ontmoeting' speelt zich gedurende de planvorming af en wordt een belangrijke bindende factor in het landschapsplan. In de toekomst kunnen bewoners elkaar langs Ringbaan-Zuid ontmoeten. Het vierde en het vijfde thema, respectievelijk recreatie en voedselproductie, kunnen veel verschillende vormen aannemen. Hoe dit uitgewerkt gaat worden, ligt aan de wensen van de bewoners van Weert-Zuid.

In dit hoofdstuk worden de knelpunten en kansen van deze zes thema's toegelicht. Het is een verkorte versie van de gehele inventarisatie en analyse. In sommige hoofstukken is een verwijzing gemaakt naar deze inventarisatie en analyse, ook wel 'Bijlage 1: Inventarisatie en analyse'.

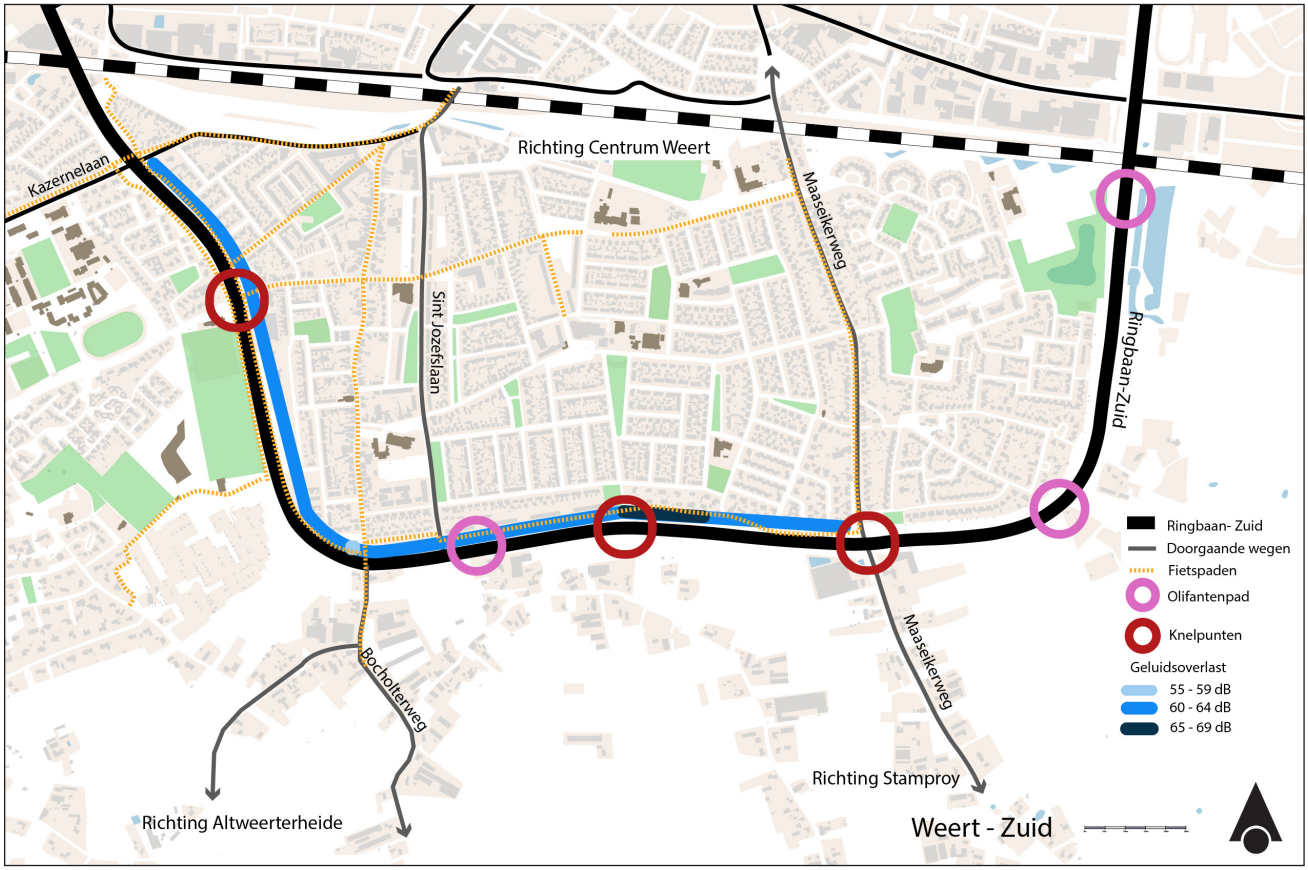

Figuur 3: Onveilige oversteekplekken en olifantenpaden (Beijleveld, 2018)

3.1 Veiligheid

In Weert-Zuid zijn veel onveilige knelpunten en zogenaamde olifantenpaden, zie uitleg pagina 12 van 'Bijlage 1: Inventarisatie en analyse' en figuur 3. Deze knelpunten wil de opdrachtgever gaan aanpakken. Deze zijn opgenomen in de Ringbanenvisie 2017. Dit kan door een middengeleider, brug, verkeerslicht of een rotonde. Ringbaan-Zuid dient veilig te worden, maar ook de doorstroming dient beter te worden. Deze twee aspecten zijn tegenstrijdig, waardoor het project onder andere een lange termijnsplanning krijgt. (Ringbanenvisie 2017, 2017)

In het landschapsplan worden veilige oversteekplekken opgenomen, zowel voor fietsers als wandelaars. Op deze manier zullen de bewoners vanuit Weert-Zuid aan beide zijden van Ringbaan-Zuid veilig kunnen recreëren.

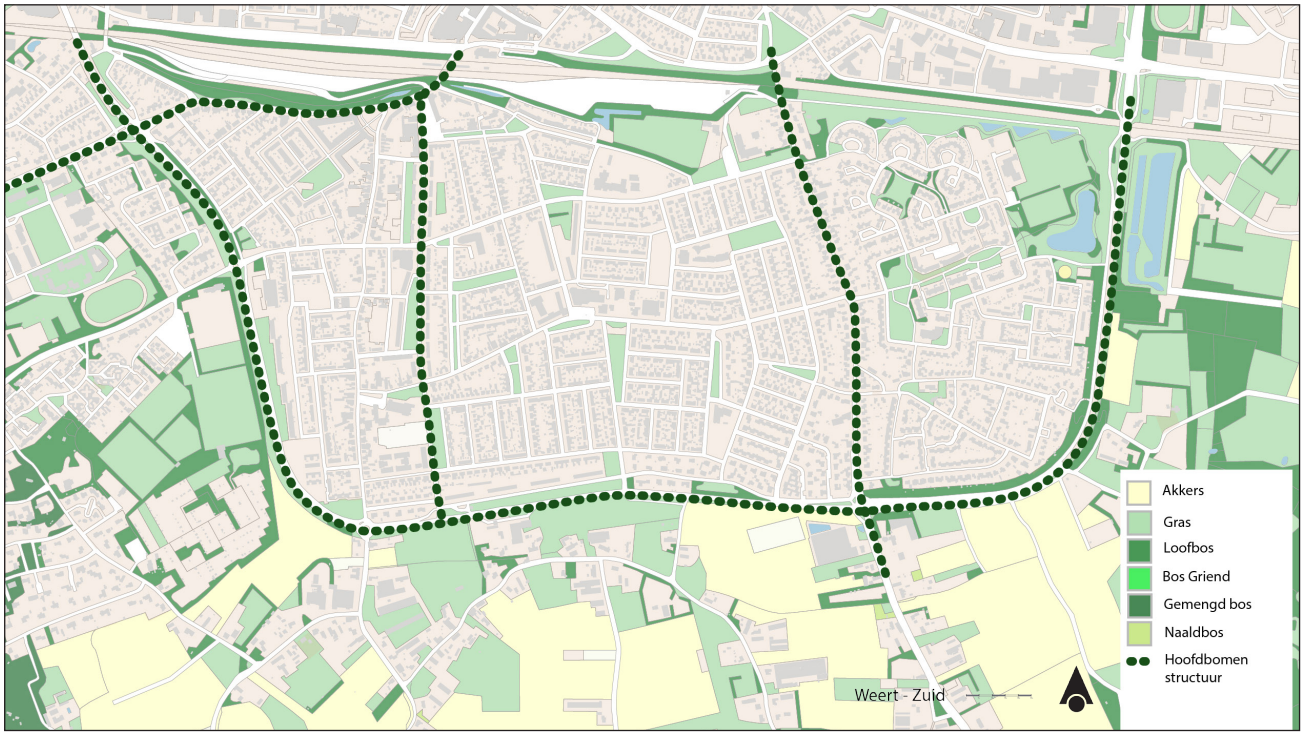

Figuur 4.1: Landschappelijk karakter van Ringbaan-Zuid (Beijleveld, 2018)

3.2 Groene verbindingen

Het ringbanenstelsel is kenmerkend voor Weert. Het is de afbakening van de stad en overgang naar buitengebied. Binnen de ring is een hoge bebouwingsdruk en een beperkte aanwezigheid van groenvoorzieningen. Dit vergroot de behoefte aan een verbinding met het buitengebied. Ringbaan-Zuid leent zich goed voor deze verbinding; dit komt door zijn landschappelijke karakter. De kenmerken zijn: open landschappelijke ligging, kleinschaligheid, agrarische omgeving, cultuurlandschap, ruime bermen en begeleidende beplanting, zie figuur 4.1, 4.2 en 4.3. (Ringbanenvisie 2017, 2017)

Rondom Ringbaan-Zuid zijn vier dominante landschapstypen aanwezig, zie kaart landschapstypen Stadsrandzone-Zuid in 'Bijlage 1: Inventarisatie en analyse':

- Velden.
- Kampen en oude graslanden.
- Droog bos en mozaïeklandschap.
- Vochtig bos en mozaïeklandschap.

(Natuur & Landschapsvisie, 2016)

Deze landschapstypen zorgen voor open en kleinschalige ruimtes die de massa-ruimte kaart van het buitengebied goed laat zien, zie figuur 5.

Bebouwing, erfbeplanting en verschillende bossen zorgen voor de massa in het buitengebied. Hierdoor zijn sommige gebieden ruim, maar het grootste gedeelte bestaat uit kleinschalige open gebieden.

Om groene verbindingen te realiseren met de landschapstypen en -kenmerken dient Ringbaan-Zuid eerst veilig gemaakt te worden voor wandelaars en fietsers. De belevingswaarde zal dan verbeteren, zie figuur 6. Daarnaast zullen groene verbindingen de belevingswaarde positief beïnvloeden. Tevens zal de groene verbinding een remmend effect hebben op de klimaatsveranderingen. (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.)

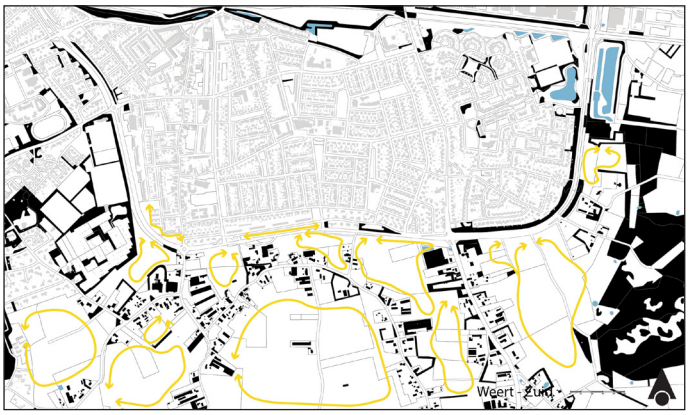

Figuur 5: Massa-ruimtekaart in het buitengebied (Beijleveld, 2018)

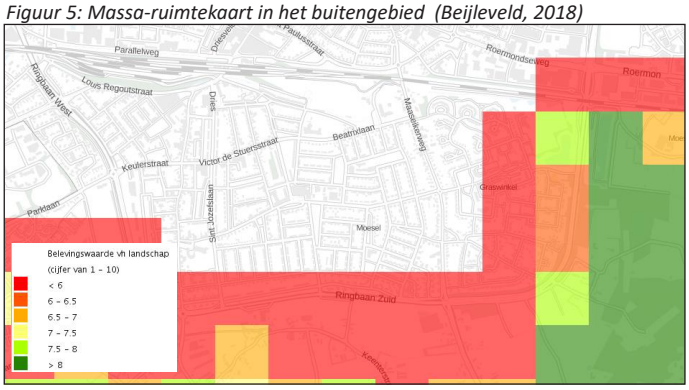

Figuur 6: Belevingswaarde van het buitengebied (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.)

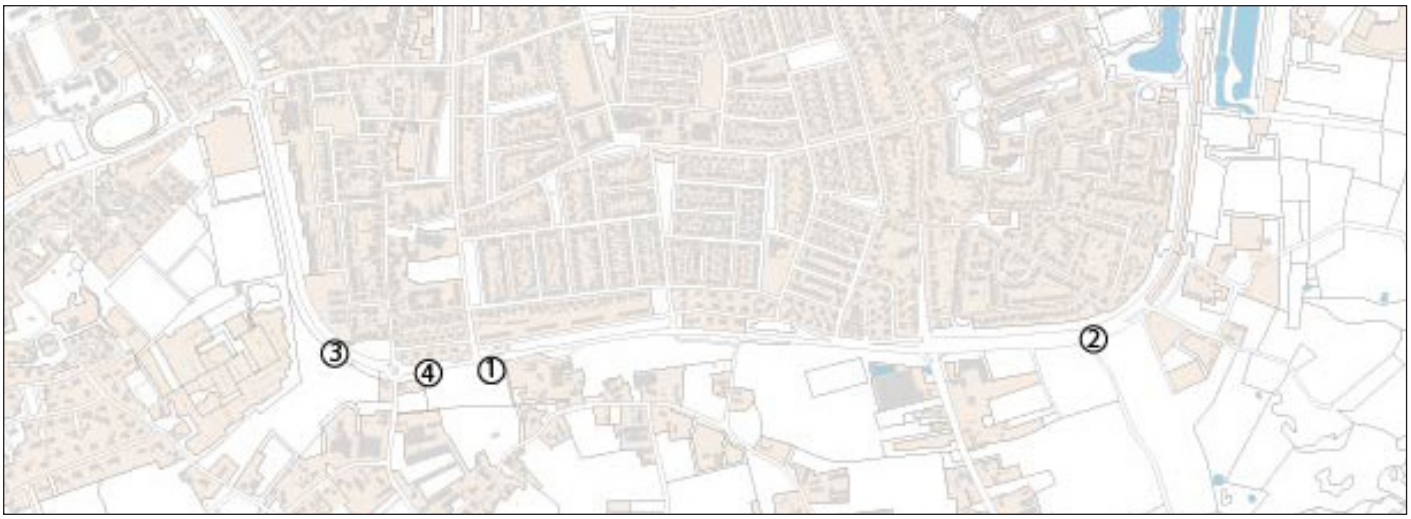

Figuur 4.2: Locaties van landschappelijk karakter Weert-Zuid (Beijleveld, 2018)

Opening naar het kleinschallige agrarische landschap. Aan de horizon bebouwing in bomenrand van erfbeplanting.

De begeleidende beplanting in de vorm van bomen is hier duidelijk aanwezig. Op de horizon is bos aanwezig. Je kan onder de bomen door kijken naar open landschap.

Het landschap opent zich op deze locatie langs Ringbaan-Zuid. Het is een mooi vergezicht. Op de voorgrond een akker en aan de horizon boomranden van de sportclub,moestuinencomplex en erfbeplanting.

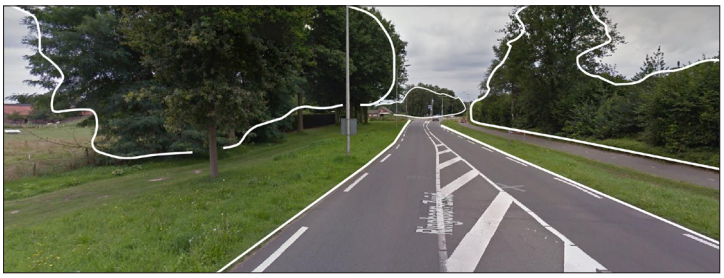

Ruime bermen langs Ringbaan-Zuid met begeleidende beplanting. Op deze locatie is de begeleidende beplanting minder aanwezig.

Figuur 4.3: Landschappelijk karakter van Ringbaan-Zuid (Beijleveld, 2018)

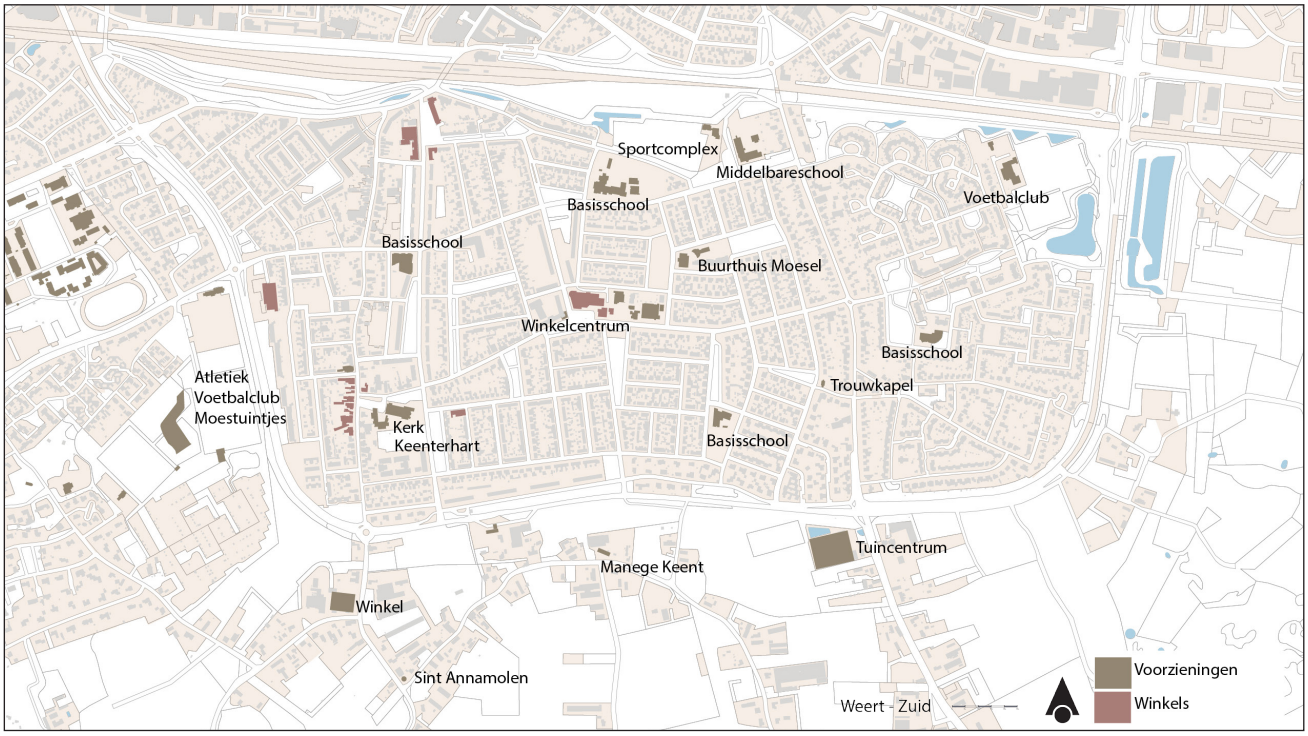

Figuur 7: Voorzieningen in Weert-Zuid die als ontmoetingplek fungeren (Beijleveld, 2018)

3.3 Ontmoeting

Het aantal alleenstaanden ligt in Keent het hoogst; van de bijna 5.000 inwoners woont meer dan 40 procent alleen. In Moesel en Graswinkel zijn minder alleenstaanden; er zijn juist meer samenwonenden. Voor zowel Moesel als Graswinkel is iets meer dan 30 procent alleenstaand. In Moesel wonen iets minder dan 4.000 inwoners waarvan dus 30 procent alleenstaand is. In Graswinkel wonen iets minder dan 2.500 inwoners waarvan 30 procent alleenstaand is. Dit betekent dat minder dan 4.000 van ongeveer 11.000 inwoners alleenstaand is, zie figuur 8. (Gemeente Weert & CBS, 2017)

Eenzaamheid onder de Limburgse bevolking is in vergelijking met heel Nederland sterk aan het toenemen. Dit geldt niet alleen voor de ouderen (65 +), maar zeker ook voor volwassenen (19 +). Daarnaast kan men zich eenzaam voelen ondanks sociale contacten.
De eenzaamheid in Noord- en Midden-Limburg is minder dan in Zuid-Limburg. In Noord-Limburg voelt 45 procent zich eenzaam en 10 procent erg eenzaam. In Zuid-Limburg zijn de percentages 48 en 13 procent. De toename van eenzaamheid kan verschillende oorzaken hebben, denk aan de opkomst van sociale media en het verdwijnen van sociale verbanden, zoals vroeger in de kerk.
Eenzaamheid zorgt voor een negatieve spiraal en vermindert de sociale cohesie en dus de leefbaarheid in wijken. (GGD Limburg-Noord, 2017)

Nauwkeurige getallen over de eenzaamheid in Weert-Zuid zijn niet bekend. Desondanks wijzen het aantal alleenstaanden, zie figuur 8, in Weert-Zuid en de percentages over eenzaamheid in Noord-Limburg op een probleem dat opgelost dient te worden. De ABCD-Methode draagt bij aan ontmoeting en het voorkomen van eenzaamheid. Daarnaast is een ingreep, zoals meer ontmoetingsplekken, een oplossing.
De ontmoetingsplekken bevinden zich op dit moment in de wijken zelf. Denk hierbij aan supermarkten, buurthuizen, scholen en sportclubs. Aan de zuidelijke kant van de Ringbaan zijn op dit moment veel minder ontmoetingsplekken, afgezien van de Sint Annamolen, tuincentrum, manege, een paar winkels en het tankstation, zie figuur 7. De manege, molen en het tuincentrum zijn goede locaties om aan recreatieve routes te koppelen als ontmoetingslocaties. Door het bezoeken van het plangebied is de projectgroep erachter gekomen dat er weinig bankjes zijn. Er dienen dus meerdere bankjes en picknickplekken te worden geplaatst voor de bewoners en recreanten.

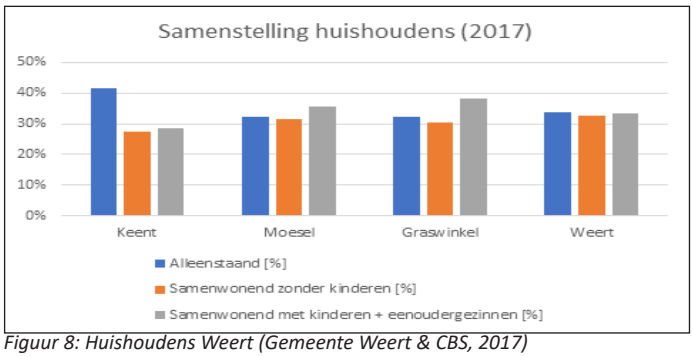

Figuur 8: Huishoudens Weert (Gemeente Weert & CBS, 2017)

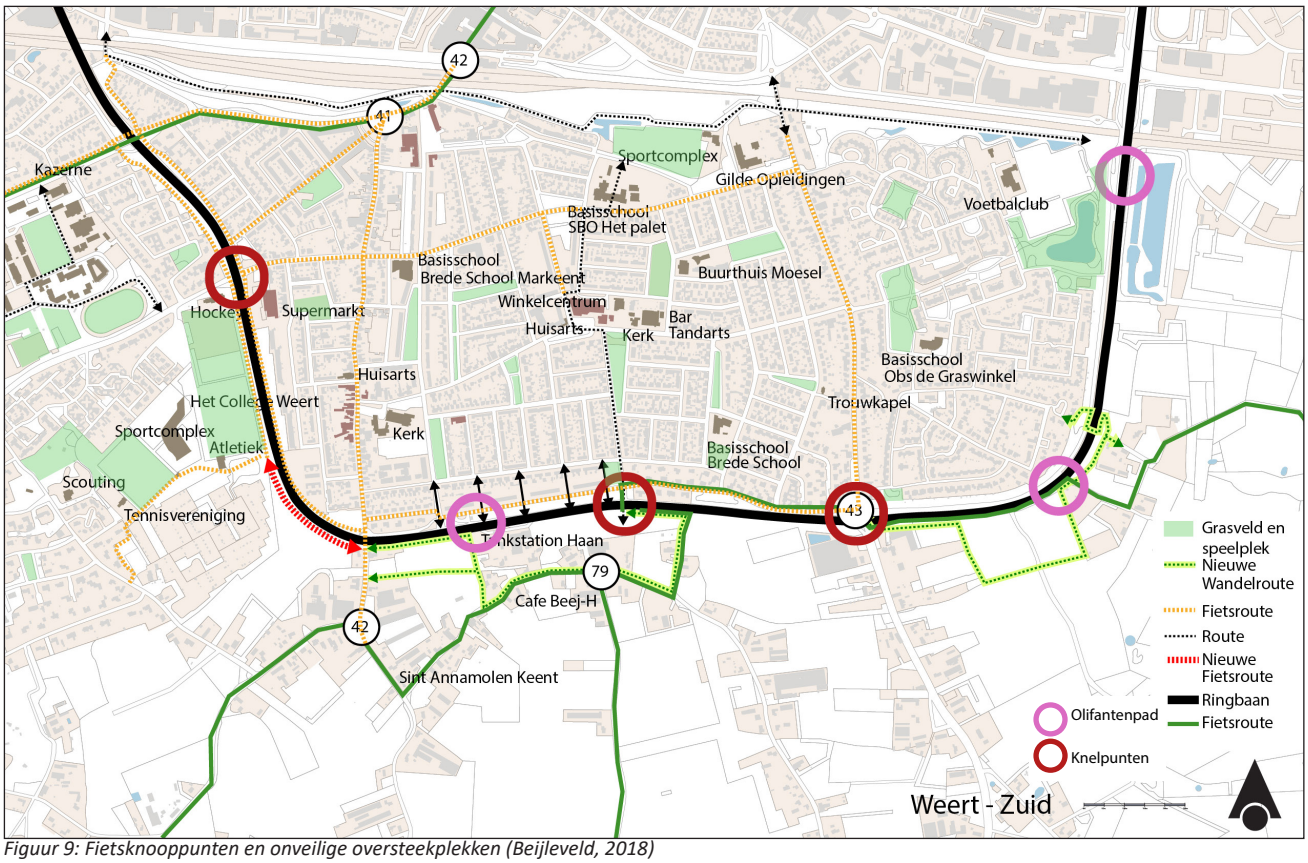

Figuur 9: Fietsknooppunten en onveilige oversteekplekken (Beijleveld, 2018)

3.4 Recreatie

Rondom Weert ligt een heel netwerk aan recreatieve fietspaden. Een aantal routes zoals 'rondje Weert' en 'Laurabossen' lopen langs Weert-Zuid. (Fietsnetwerk, z.d.) Er zijn zowel recreatieve als gewone fietspaden. Deze gewone fietspaden liggen langs minder interessante gebieden en zijn vooral aangelegd om direct van A naar B te komen.

Voor zowel de recreatieve als de gewone fietser is de huidige situatie rondom en op Ringbaan-Zuid niet veilig, zie figuur 9. De recreatiefietsers dienen twee keer de Ringbaan over te steken op de knelpunten van Ringbaan-Zuid om de hele fietsroute af te leggen. Dit zorgt voor gevaarlijke en soms zelfs dodelijke situaties.

> *'In de periode 2001 t/m 2015 zijn in totaal 452 verkeersongevallen geregistreerd. Bij 12 % van de ongevallen was een fietser of voetganger betrokken (oftewel 56 ongevallen). Bij deze 56 ongevallen waren 35 slachtoffers te betreuren, waarvan 12 in de leeftijd van schoolgaande jeugd. '* (Ringbanenvisie 2017, 2017)

Om buiten te spelen kan je naar de IJzeren Man, zie figuur 10. Veel activiteiten zijn hier niet gratis. Daarnaast zijn speelveldjes in de wijken aanwezig. Deze speelveldjes zijn goed verspreid over de wijken, maar vooral gericht op jongere kinderen. Tevens is op deze plekken weinig ruimte voor eigen interpretatie en invulling van spelen; veel toestellen met eenzijdige functie. (Projectgroep, Projectgebied bezoek Weert-Zuid, 2018)

De historie van het gebied kan een vorm van recreatie aannemen, zie figuur 11. Bijvoorbeeld een historische wandelroute over de Keenterstraat langs de oude kransakkers, Sint Annamolen, en de Moeselpeel.

Figuur 10: Recreatiegebieden Weert-Zuid (Beijleveld, 2018)

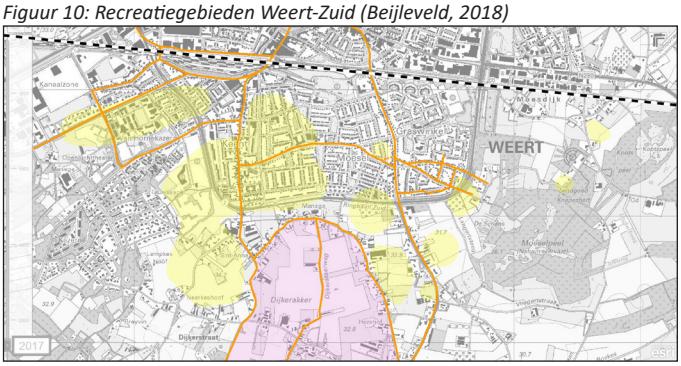

Figuur 11: Historische landschapskenmerken op huidige kaartbeeld (Beijleveld, 2018)

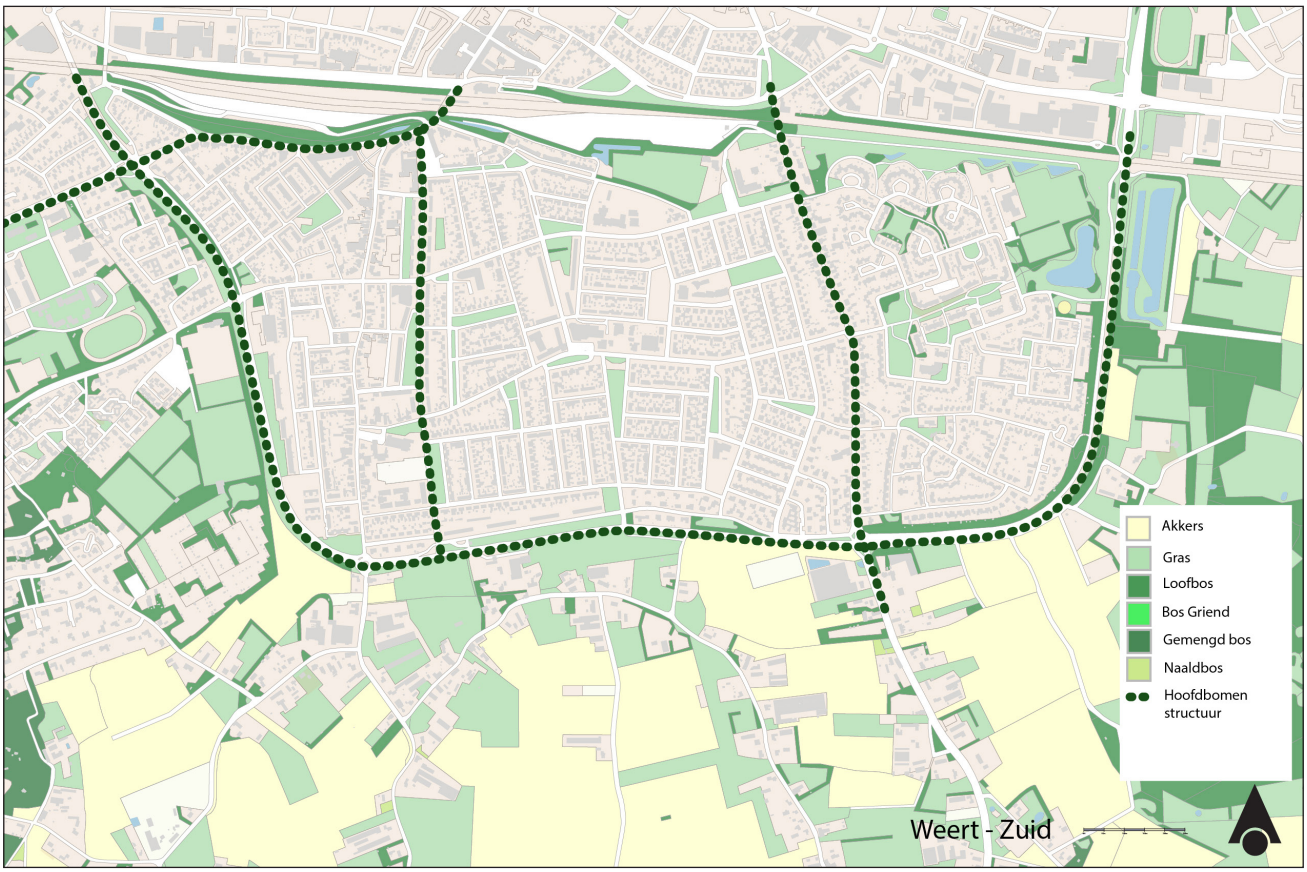

Figuur 12: Landschappelijk karakter van Ringbaan-Zuid (Beijleveld, 2018)

3.5 Voedselproductie

Voedsel produceren wordt als een vorm van recreëren gezien voor veel mensen. Het omringende landschap van Ringbaan-Zuid wordt onder andere gekenmerkt door agrarische bezigheden op kleine schaal, zie figuur 12. (Ringbanenvisie 2017, 2017) Daarnaast dragen gezamenlijke moestuinen of een community als Herenboeren bij aan een afname van eenzaamheid.

Voor het verbouwen van voedsel is de kwaliteit van de bodem erg belangrijk. Het zelfreinigend vermogen van de bodem ligt lager dan het gemiddelde van Nederland, zie figuur 13. De bodem heeft moeite met het onschadelijk maken van probleemstoffen (verontreiniging) en het schoonmaken van grond- en oppervlaktewater voor waterwinning en natuurdoelen. Het zelfreinigend vermogen is van belang voor intensiever gebuikte bodems in agrosystemen en het bebouwde gebied. (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.) Voedselbossen zorgen voor een beter zelfreinigend vermogen en zouden dit probleem kunnen oplossen voor de bodem ten zuiden van de ringbaan.

Ten zuiden van de ringbaan zijn zowel natuurgebieden als landbouwgronden vruchtbaar, zie figuur 14. (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.) Hierdoor zijn moestuinen, Herenboeren of een voedselbos zeker mogelijk. Herenboeren is een organisatie die samen met een bewonersgroep op een duurzame manier voeding produceert. De bewoners betalen een boer om voor hun de gevraagde voeding te produceren.

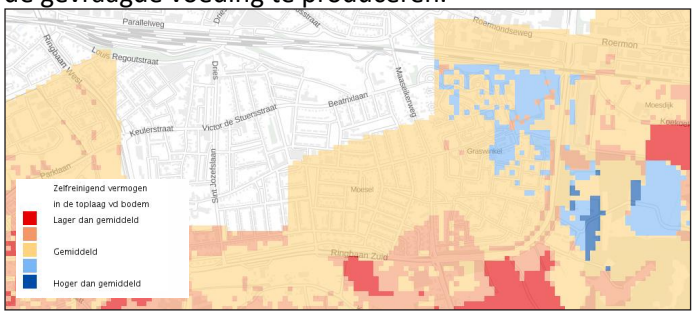

Figuur 13: Zelfreinigend vermogen in de toplaag van de bodem (relatief) Weert-Zuid 2015 (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.)

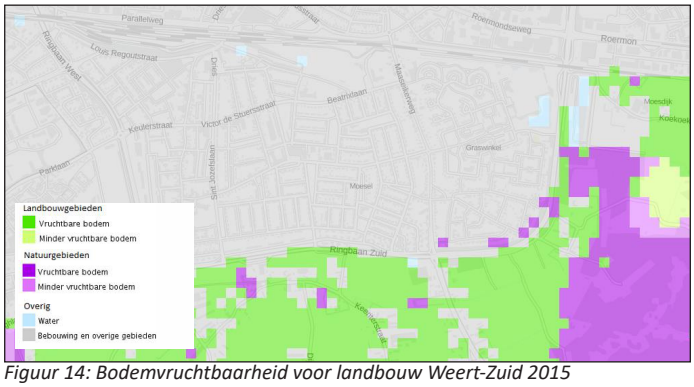

Figuur 14: Bodemvruchtbaarheid voor landbouw Weert-Zuid 2015 (Atlas natuurlijk kapitaal, z.d.)

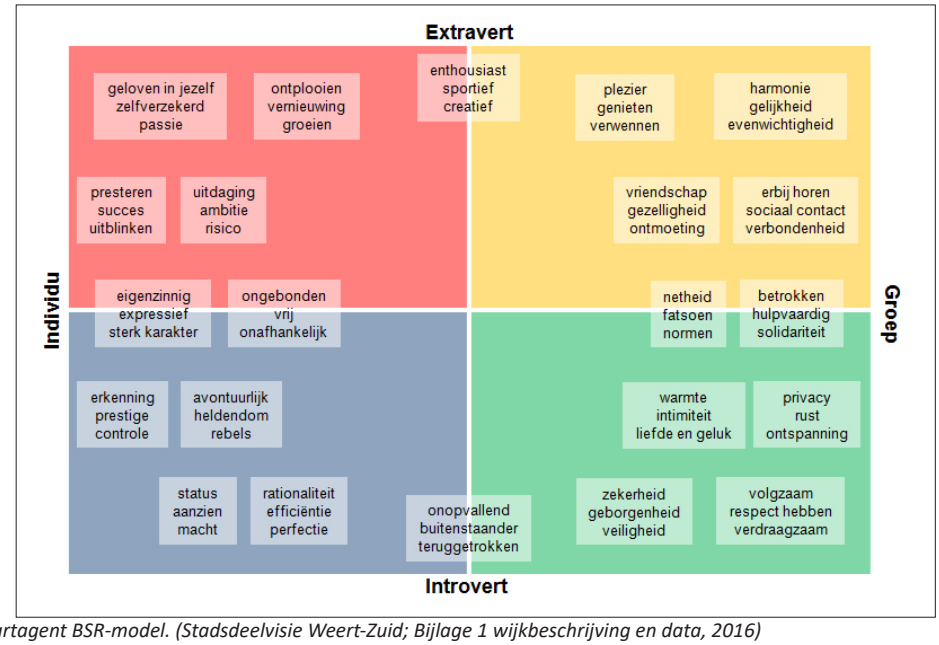

Figuur 15: Leefstijlen Smartagent BSR-model. (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

3.6 Leefbaarheid

De leefbaarometer is opgesteld aan de hand van feitelijk onderbouwde cijfers. De Leefbaarometer meet de leefbaarheid in wijken, buurten en straten in heel Nederland. Hiermee wordt gekeken hoe de leefbaarheid in de wijken scoort ten opzichte van het gemiddelde in Weert. (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

Zie figuur 16:

- L betekent lager dan het Weerter gemiddelde.
- G betekent gelijk aan het Weerter gemiddelde.
- H betekent hoger dan het Weerter gemiddelde.

Met name de score bij het kopje 'Bewoners' is laag in Weert-Zuid. De 'Fysieke omgeving' scoort in Keent en Graswinkel lager dan het gemiddelde in Weert.

Door toepassing van de de ABCD-Methode kan de score voor 'Bewoners' positief beïnvloed worden. De ingrepen die worden gedaan in de openbare ruimte dienen ervoor te zorgen dat de score voor de fysieke omgeving verbetert in elke wijk, zie figuur 16.

De ABCD-Methode staat centraal in dit project. Hierbij is het van belang om te weten welke leefstijlen er in de wijken aanwezig zijn, om te weten of het landschapsplan slaagt of niet. De verschillende leefstijlen zijn in 'Stadsdeelvisie Weert-Zuid' toegelicht uitgaande van Smartagent's theorie BSR-model, zie ook figuur 15. De gele en groene leefstijl zijn dominant aanwezig, zie figuur 17 en 18. In Keent komt de blauwe leefstijl voor, maar is hier niet dominant. De rode leefstijl ontbreekt. Dat betekent dat er volgens dit model geen of weinig mensen zijn voor wie vrijheid en flexibiliteit de belangrijkste factoren zijn. Dit is ook de groep die het vaakst openstaat voor vernieuwingen. (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

Het is belangrijk dat de vernieuwingen niet te snel gaan en de bewoners dienen niet het gevoel te krijgen dat het om een experiment gaat. Een experiment kan verkeerd gaan en daar zitten de bewoners niet op te wachten. De gele leefstijl is dominant wat betekent dat er wel betrokkenheid is onder de bewoners, waardoor de ABCD-Methode een passende methode is.

	Keent	Moesel	Graswinkel
Woningen	L	L	H
Fysieke omgeving	L	G	L
Voorzieningen	H	H	H
Bewoners	L	L	L
Veiligheid	L	H	L
Totaal	L	G	G

Figuur 16: Leefbaarheid (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

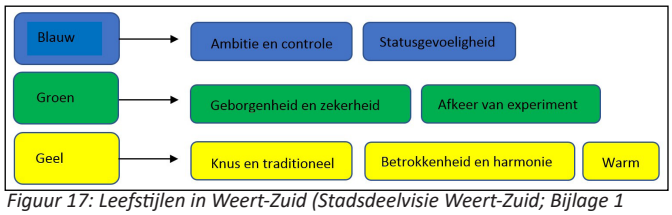

Figuur 17: Leefstijlen in Weert-Zuid (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

leefstijlen	Blauw	Groen	Geel	Rood
Rond de Kazerne	D			
Keent		D		
Moesel			D	
Graswinkel			D	

Figuur 18: Leefstijlen in Weert-Zuid (Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data, 2016)

3.7 Conclusie

Ringbaan-Zuid is nog niet veilig genoeg voor bewoners om aan beide zijden te kunnen recreëren. Het oversteken van de Ringbaan dient veiliger te worden, voordat groene verbindingen met de wijken gerealiseerd worden. Omdat het veilig oversteken aangepakt dient te worden, wordt het project een lange termijnproject.
Het realiseren van ontmoetingsplekken en creëren van meer banken en picknickplekken, aan de zuidkant van de ringbaan, kan een bijdrage leveren aan de sociale cohesie en het verminderen van eenzaamheid onder bewoners.

Wat betreft recreatie zijn voldoende fietspaden en recreatieroutes aanwezig, maar de onveilige oversteekpunten bij de Ringbaan maken het gevaarlijk. Voor aantrekkelijke fietsroutes moeten er dus veilige oversteekpunten komen. Verder zijn gratis speelveldjes belangrijk, met name voor kinderen.

Voor voedselproductie leent het gebied ten zuiden van de Ringbaan zich goed. Hier zijn mogelijkheden voor gezamenlijke moestuinen, één of meerdere locaties voor Herenboeren en voedselbossen. Gezamenlijke moestuinen kunnen voor een afname van eenzaamheid zorgen. Tenslotte is de leefbaarheid in Weert-Zuid lager dan het gemiddelde van Weert, dit blijkt uit de resultaten van de Leefbaarometer. Door bij dit project de ABCD-Methode te gebruiken, wordt er effectief gewerkt om de leefbaarheid van Weert-Zuid te verbeteren.

4. Procesoverzicht

In dit hoofdstuk is door middel van een infographic het doorlopen proces van het project weergegeven. Hier is te zien welke stappen zijn gezet en welke keuzes zijn gemaakt door de projectgroep.
In figuur 19.1 tot en met 19.4 is te zien in welke week activiteiten zijn uitgevoerd. Zo staat nummer 6 voor kalenderweek 6. Sommige weken ontbreken; dit zijn vakantieweken geweest. De resultaten per onderdeel staan hierbij kort benoemd. Het geeft weer welke resultaten tot de daaropvolgende stappen hebben geleid.

In dit rapport worden verschillende stappen en onderdelen van deze infographic verder toegelicht.

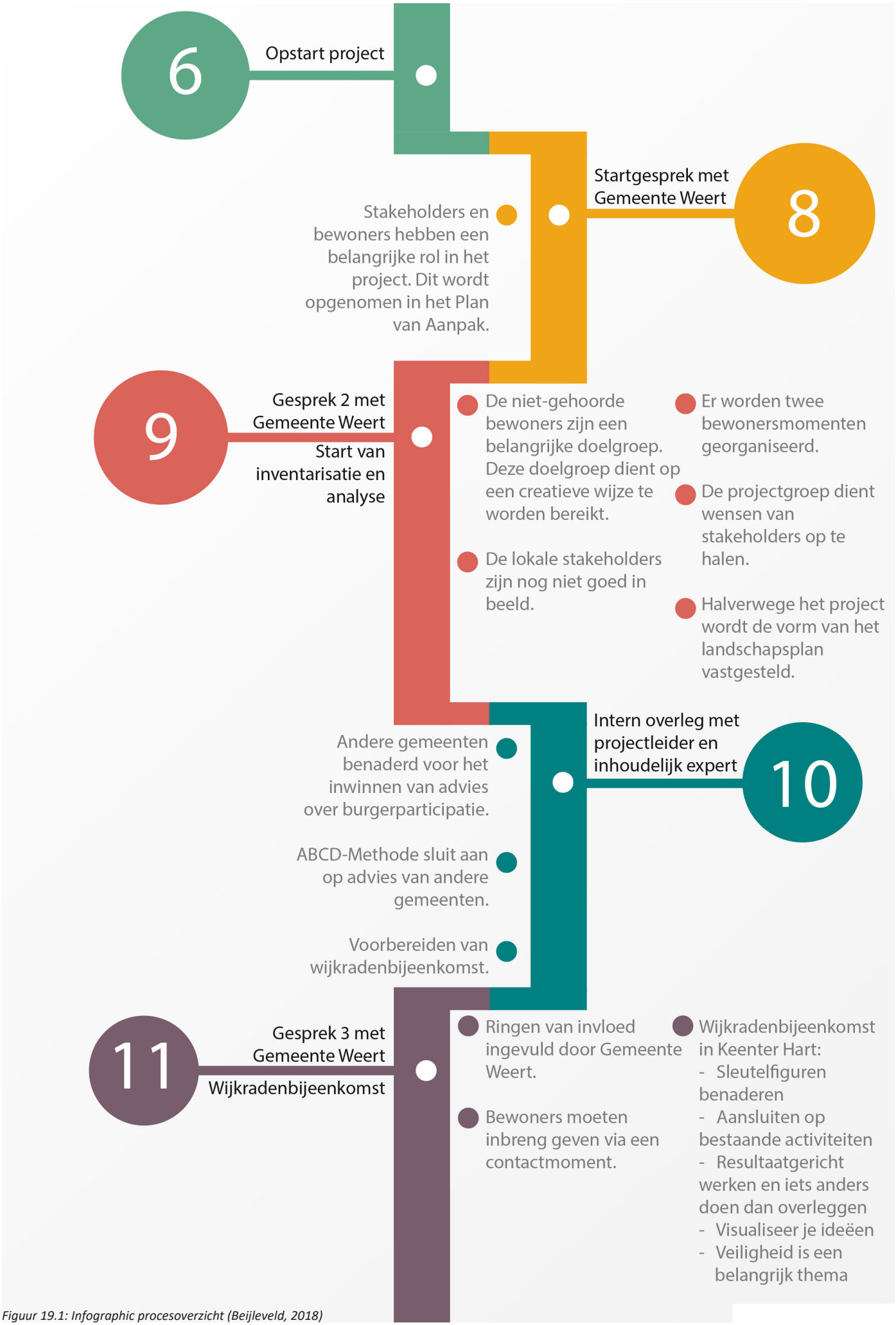

Figuur 19.1: Infographic procesoverzicht (Beijleveld, 2018)

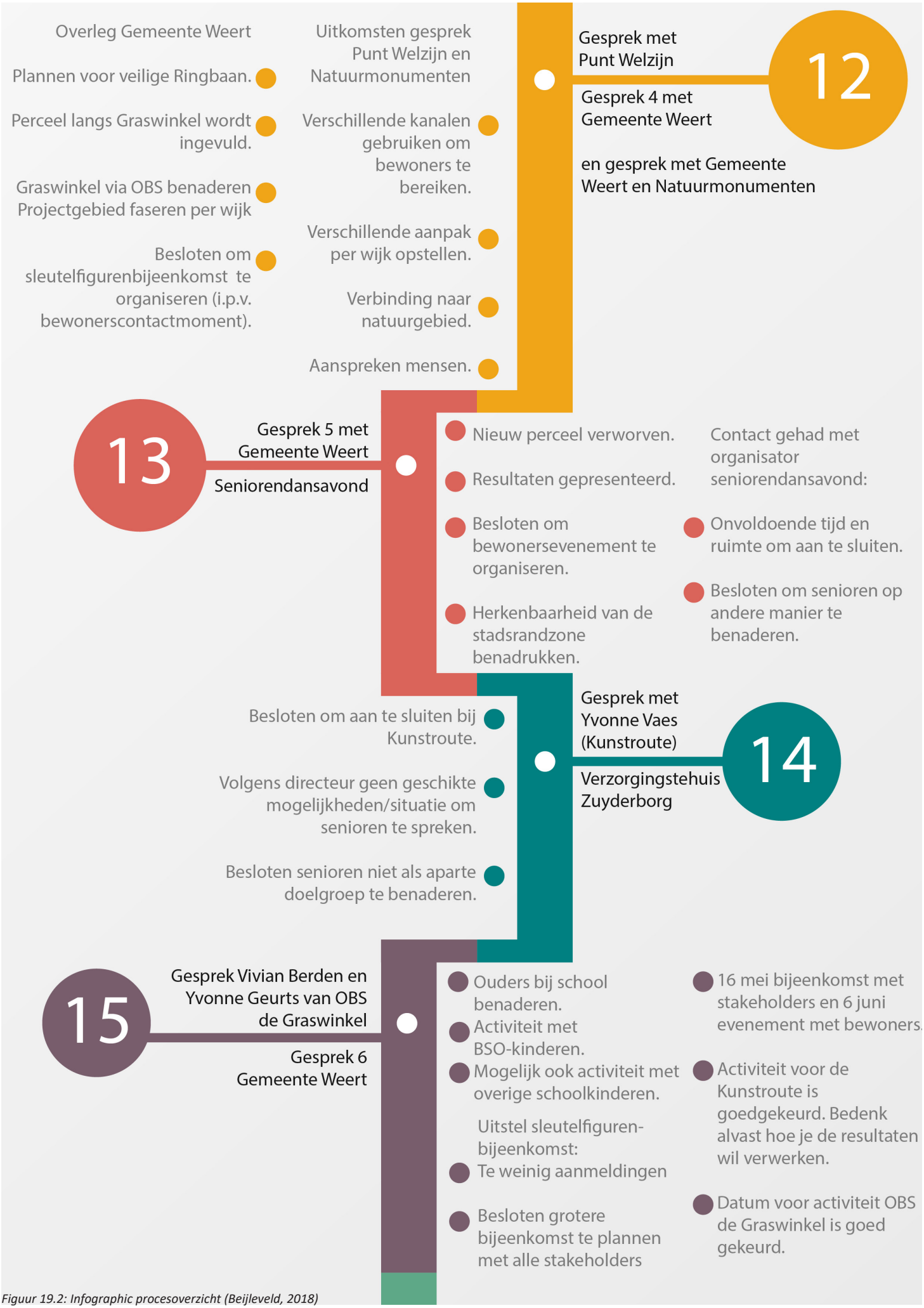

Figuur 19.2: Infographic procesoverzicht (Beijleveld, 2018)

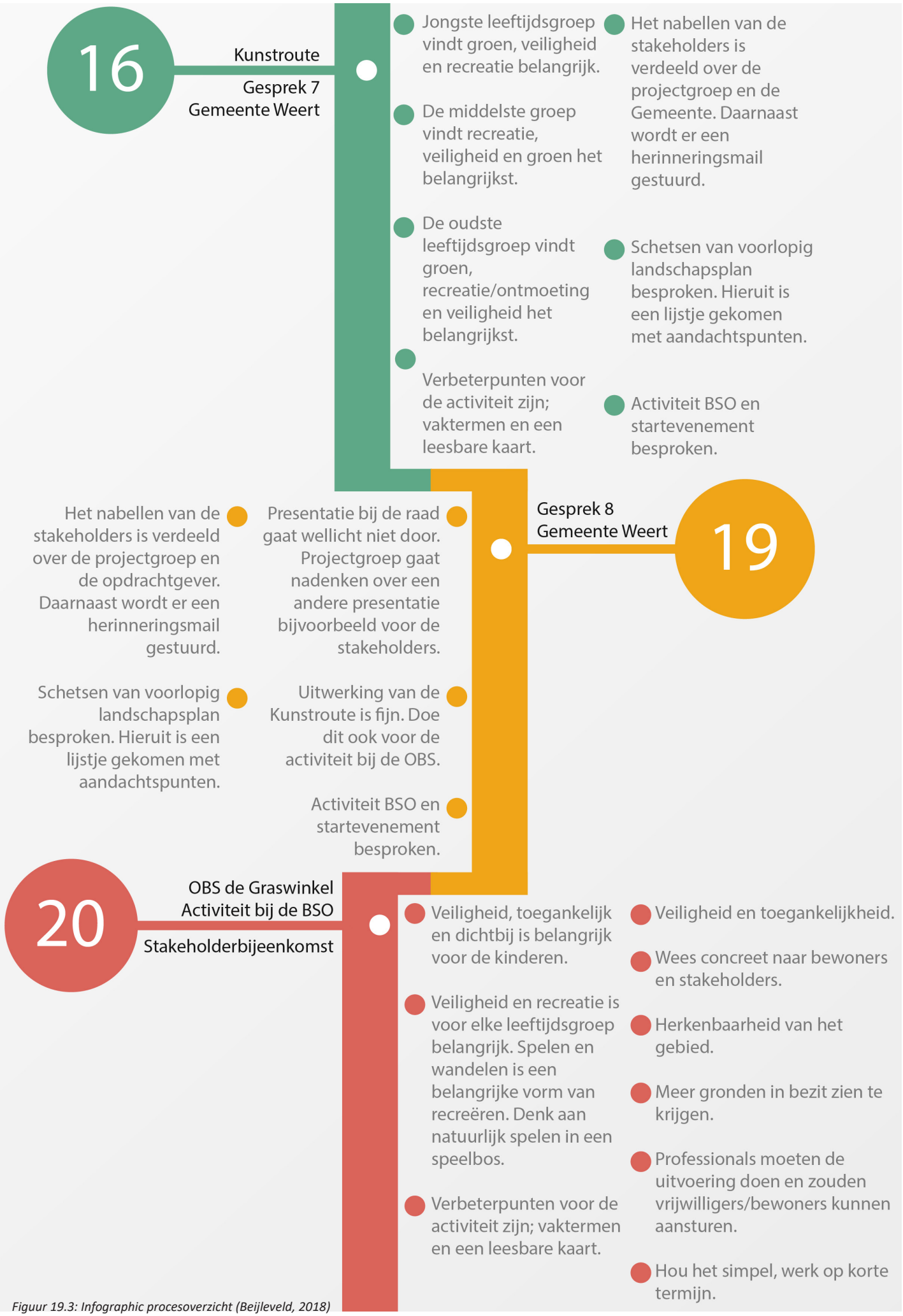

Figuur 19.3: Infographic procesoverzicht (Beijleveld, 2018)

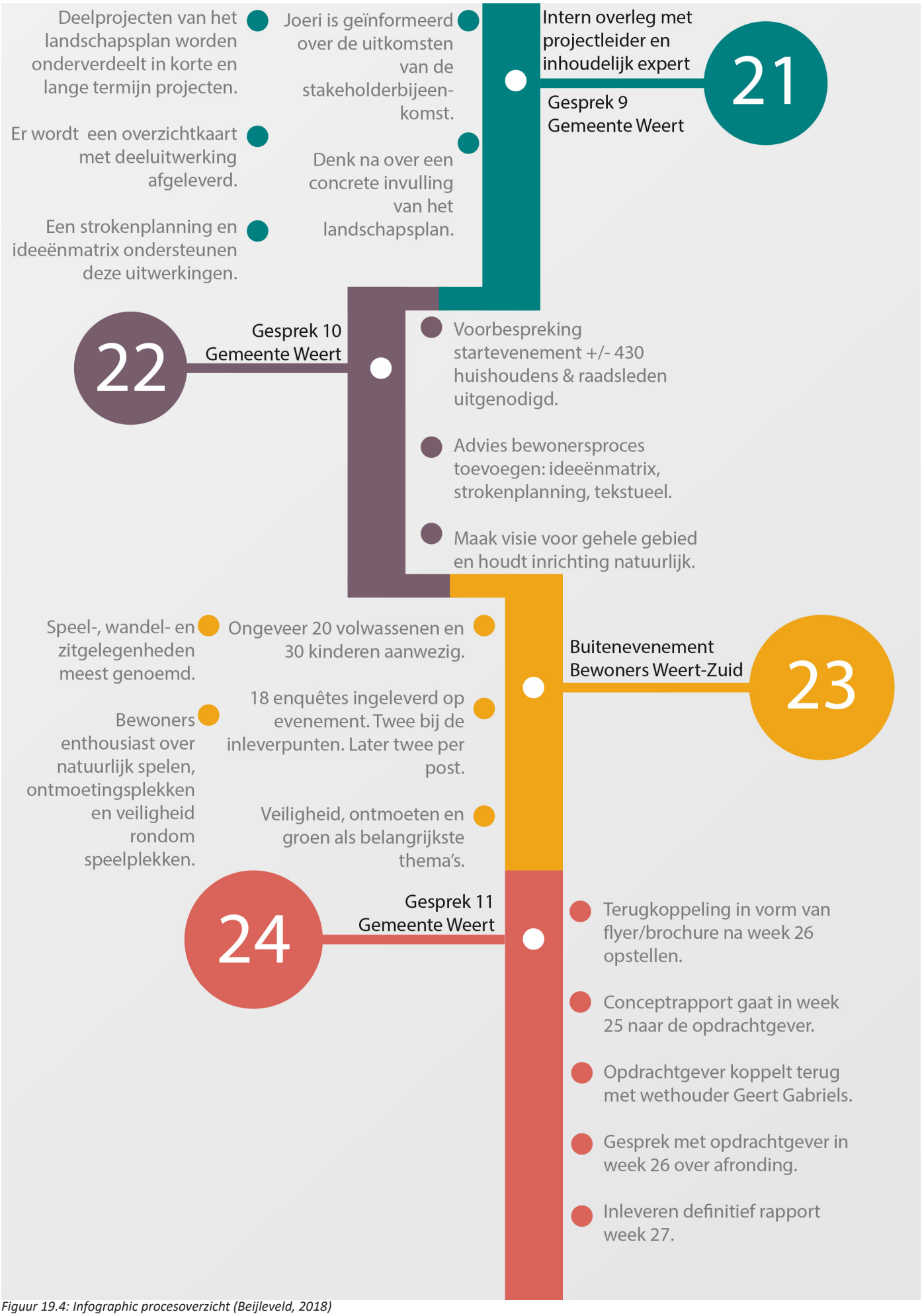

Figuur 19.4: Infographic procesoverzicht (Beijleveld, 2018)

5. Stakeholderanalyse

Een stakeholder is een individueel persoon en/of vertegenwoordiger van een grotere groep mensen, stichting, vereniging of organisatie die invloed ondervindt of uitoefent op een bepaald gebied. Niet elke stakeholder is even belangrijk, dit is afhankelijk van de hoeveelheid invloed die de stakeholder uit kan oefenen. In dit hoofdstuk zullen de stakeholders voor dit project geïnventariseerd en geanalyseerd worden. Vanuit deze analyse komt een advies voor de gewenste betrokkenheid van de desbetreffende stakeholders. De betrokkenheid van de stakeholders bepaalt mede de uitvoerbaarheid en het succes van het project. (Lean Six Sigma, z.d.)

5.1 Methode

Voor het achterhalen van de mogelijke stakeholders voor dit project is gebruik gemaakt van deskresearch en fieldresearch.

5.1.1 Deskresearch

De deskresearch is onder andere uitgevoerd met behulp van Google Maps. Met Google Maps is ingezoomd op de omgeving van de projectlocatie, waar vervolgens gezocht is naar bedrijven, verenigingen, stichtingen, scholen en andere organisaties die allemaal potentieel stakeholder kunnen zijn. Vervolgens is via de internetsites van deze potentiele stakeholders aanvullend onderzoek gedaan naar wie ze zijn, wat ze doen, hun potentiële belangen bij het project en hun mogelijke invloed op het project.

5.1.2 Fieldresearch

Opdrachtgever

De opdrachtgever heeft aan de start van dit project aangegeven al contact te hebben gehad met verschillende partijen die mogelijk iets willen in het projectgebied. Tijdens het gesprek met de opdrachtgever zijn deze en nog andere mogelijke stakeholders aan de lijst van potentiële stakeholders toegevoegd.
Om de mogelijke invloed van deze stakeholders in kaart te brengen, zijn samen met de opdrachtgever de ringen van invloed ingevuld, zie paragraaf 5.3 'Ringen van invloed'.

Wijkraden

Tijdens het project is een bijeenkomst gehouden met de wijkraden van Keent en Moesel. Drie leden waren aanwezig. Bij deze bijeenkomst is onder andere duidelijk geworden dat het belangrijk is om sleutelfiguren te betrekken. Wijkraad Keent heeft een goed beeld van wie sleutelfiguren in hun wijk zijn. Sleutelfiguren zijn mensen die een bepaalde rol in de wijk hebben, waarbij ze veel in contact zijn met de wijkbewoners. Door deze rol hebben ze een goed beeld van wat er speelt in de wijk. Voor de volledige uitwerking van de wijkradenbijeenkomst, zie subparagraaf 6.5.1 'Wijkradenbijeenkomst'.

Stakeholderbijeenkomst

De stakeholders, die zijn voortgekomen uit deskresearch en gesprekken met de opdrachtgever, zijn uitgenodigd voor een gezamenlijke bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst is met de stakeholders gekeken naar en gewerkt aan de wensen en mogelijkheden van het projectgebied. Tevens is de bereidwilligheid van de stakeholders gepeild om, op wat voor manier dan ook, bij te dragen aan het project. De bijeenkomst is op 16 mei 2018 gehouden in buurtcentrum Moesel. Ruim twee derde van de 32 genodigden zijn naar de bijeenkomst gekomen. Tijdens de bijeenkomst is aan twee verschillende tafels gediscussieerd over de inrichting van de stadsrandzone. Deze tweedeling heeft tot goede en ordelijke discussies geleid. In beide tafelgroepen zijn onderbouwde zaken benoemd en zijn de wensen en eisen van de stakeholders naar voren gekomen. Sommige stakeholders zijn kritisch over de toekomstige inrichting, anderen zien het juist rooskleuriger in. De essentie van de bijeenkomst staat uitgewerkt in, zie paragraaf 5.4 'Stakeholderbijeenkomst'.

5.2 Stakeholders

Hieronder staat de lijst met stakeholders. Deze is opgesteld aan de hand van informatie verkregen vanuit de inventarisatie en analyse, de opdrachtgever en wijkraad Keent. Achter de stakeholder staat en korte beschrijving van wie ze zijn of wat ze doen. De volledige uitwerking van de stakeholders vindt u in 'Bijlage 6: Beschrijving stakeholders'.

Dorps- en wijkraden	Wie zijn ze?/Wat doen ze?
Keent, Moesel en Graswinkel -	Belangen behartigen en vertegenwoordiging van inwoners
Rond de Kazerne, Altweerterheide, Swartbroek, Tungelroy -	Belangen behartigen en vertegenwoordiging van inwoners

Grote organisaties	Wie zijn ze?/ Wat doen ze?
Gemeente Weert -	Opdrachtgever
Wonen Limburg -	Woningcorporatie
Vereniging Natuurmonumenten -	Beschermen en beheren natuurgebieden, waardevolle landschappen en cultureel erfgoed
Waterschap Limburg -	Verantwoordelijk voor de waterhuishouding in Limburg
LLTB -	Belangenorganisatie voor boeren en tuinders in Limburg
Provincie Limburg -	Regionale overheid
Bosgroep Zuid-Nederland -	Ondersteunt eigenaren van bos en/of natuurterreinen

Stichtingen	Wie zijn ze?/ Wat doen ze?
Stichting Punt welzijn -	Organisatie die mensen verbindt en burgers faciliteert naar grotere zelfstandigheid en/of betrokkenheid
Stichting Groen Weert -	Zetten zich in voor het groen in Weert
Stichting Feest- en Herdenkingsbos -	Bossen creëren waar mensen bepaalde gebeurtenissen kunnen vieren en/of herdenken
Weerter Minima -	Burgerinitiatief, zet zich in voor lage inkomensgroepen
Herenboeren Weert -	Boerderij opzetten met een community van 200 gezinnen
IVN -	Zet zich in voor meer natuurbeleving en groenontwikkeling in en nabij stedelijk gebied
Natuur- milieu educatief centrum de IJzeren Man -	Educatie over natuur en milieu
Molenstichting Weerterland -	Beheert monumentale molens in Weert
Ecologische Werkgroep Weert -	Bewoners van Weert, die kennis en enthousiasme over natuur met elkaar delen
SGL Dagbesteding -	Dagbesteding voor mensen met een lichamelijke en/of geestelijke handicap

Verenigingen	Wie zijn ze?/ Wat doen ze?
Scouting Hubovra en Keent-Moesel -	Organiseren wekelijks activiteiten voor hun leden
Atletiek- voetbal en Hockeyvereniging -	Stimuleren fysieke activiteiten

Basisscholen	Wie zijn ze?/ Wat doen ze?
Basisschool Het dal -	Educatie van kinderen (4-12 jaar)
Speciaal Basisonderwijs Het Palet -	Educatie van kinderen (4-12 jaar)
Brede School Moesel -	Educatie van kinderen (4-12 jaar)
OBS de Graswinkel -	Educatie van kinderen (4-12 jaar)

Voortgezet onderwijs	Wie zijn ze?/ Wat doen ze?
Het College Weert -	Educatie van jongeren (12-16 jaar)
Gilde opleidingen -	Educatie van jongeren/jongvolwassenen (16-20 jaar)

Figuur 20: Infographic stakeholders (Leblanc, 2018)

5.3 Ringen van invloed

In de vorige paragraaf 5.2 'Stakeholders' staat de lijst van stakeholders. Met behulp van de ringen van invloed is gekeken naar de functionele rol die elke individuele stakeholder kan vervullen/vervult tijdens dit project. De stakeholders worden geplaatst in de ringen van invloed op basis van hun belang en de mate van invloed dat zij hebben op het project.

De stakeholders kunnen optreden als:

- beïnvloeders die bepaalde belangen hebben en die ze willen beschermen of door willen voeren en daarvoor invloed uitoefenen
- beslissers die beslissingen willen/kunnen nemen voor het project
- leveranciers/uitvoerders die het project uitvoeren of delen van het project en materialen leveren of kennis ten behoeve van het project
- gebruikers/afnemers die actief gebruik zullen gaan maken van de projectlocatie wanneer deze voltooid is.

De ringen staan elk voor een gradatie van invloed die de stakeholder als rol aanneemt tijdens het project. De vier rollen zijn:

- meeweten
  - Informatiepunt, dienen geraadpleegd te worden voor kennis, maar nemen zelf geen actieve rol aan.
- meedenken
  - Willen actief meedenken over de invulling van het project.
- meewerken
  - Zijn bereid mee te werken tijdens planvorming en/of realisatie van het project.
- meebepalen.
  - Hebben invloed die doorslaggevend is voor het project en willen deze rol ook uitdragen.

In de achtste week van dit project zijn gezamenlijk met de opdrachtgever twee ringen van invloed ingevuld. De ringen van invloed zijn ingevuld op basis van beschikbare kennis van zowel de opdrachtgever als de projectgroep. De eerste ringen van invloed, zie figuur 21.1 links, is gericht op welke rollen de stakeholders hebben vóór de start van het project. De tweede, zie figuur 21.1 rechts, is gericht op hoe de opdrachtgever de stakeholders zou willen zien tijdens vordering van dit project. In figuur 21.2 , ook wel de legenda, staan de stakeholders corresponderend met de cijfers in de ringen van invloed met onderbouwing.

De rollen van de stakeholders vóór het project

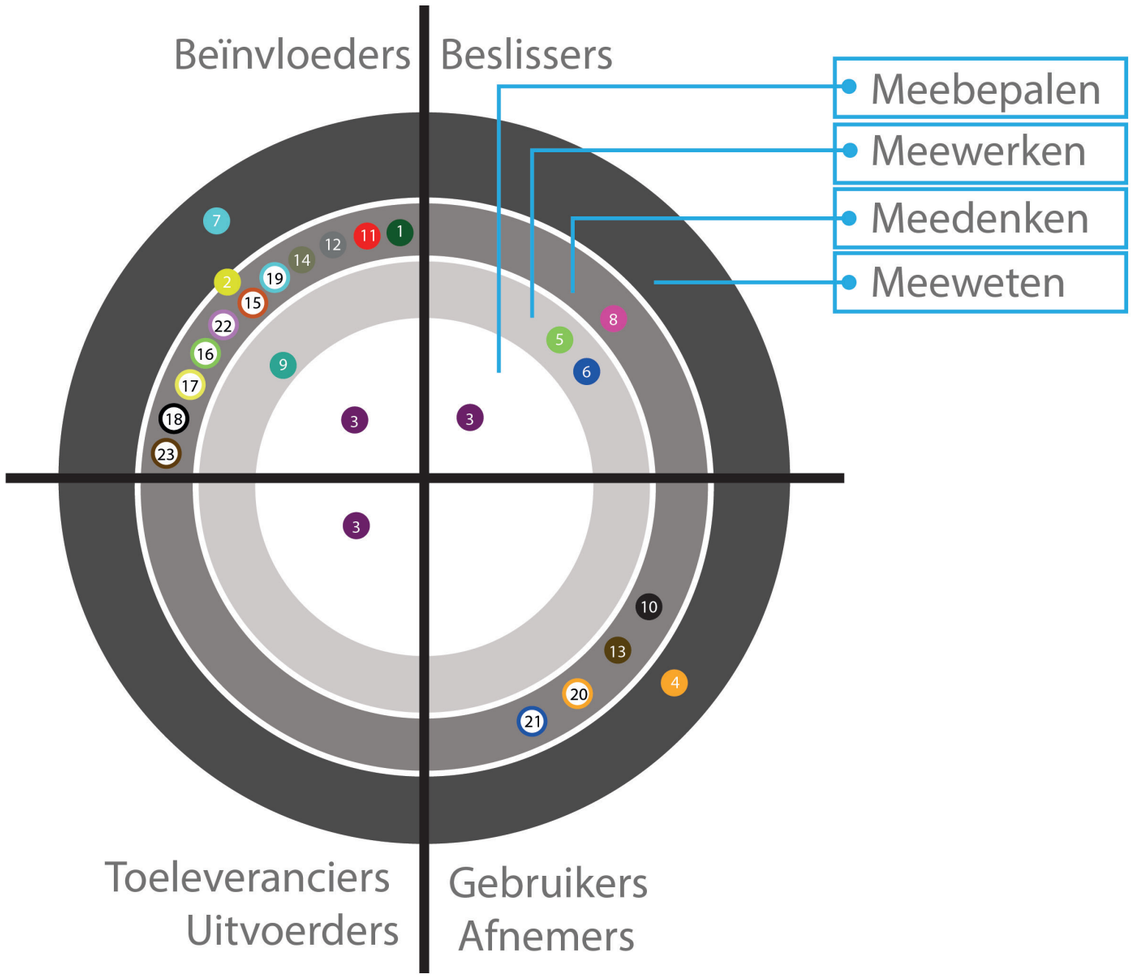

Hoe de rolverdeling van de stakeholders dient te zijn

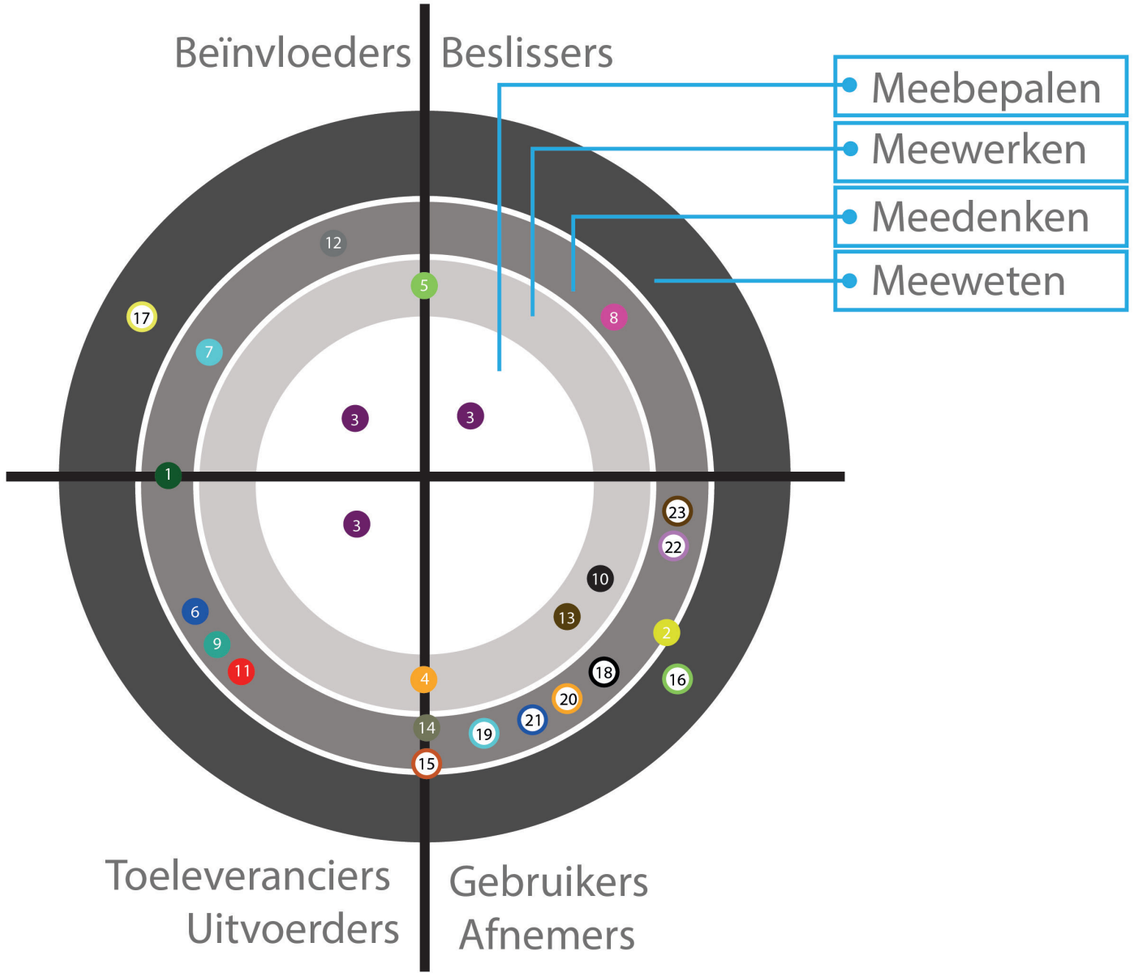

Figuur 21.1: Infographic ringen van invloed (Beijleveld & Leblanc, 2018)

De rollen van de stakeholders vóór het project

1	Wijkraad Keent, Moesel en Graswinkel	De wijkraden hebben een grote kennis van wat allemaal speelt in de wijk en wie in de wijk wonen. Zij kunnen actief meedenken hoe de bewoners te betrekken. Door hun positie kunnen ze zowel beïnvloeden door hun kennis over te dragen en te faciliteren bij mogelijke evenementen.
2	Rond de kazerne, Dorpsraad Altweerterheide, Dorpsraad Swartbroek, DorpsOverleg Tungelroy	Deze wijk- en dorpsraden liggen ver van de stadsrandzone af. Deze wijk- en dorpsraden zullen de stadrandzone kunnen gebruiken voor recreatie, zoals recreatieve fietsers/wandelaars die door de stadsrandzone naar de wijken/dorpen worden geleid.
3	Gemeente Weert	
4	Wonen Limburg	Wonen Limburg heeft als aandeelhouder van veel woningen in de wijken vanuit de Woningwet 2015 de taak om de leefbaarheid in de wijken te verbeteren. Dit project is buitengewoonlijke kans om samen hieraan te werken (Toeleveranciers/uitvoerders). Door verbetering van de leefbaarheid zullen meer mensen in dit gebied willen wonen. Hier zal Wonen Limburg de vruchten van plukken (gebruikers/afnemers).
5	Natuurmonumenten	Natuurmonumenten is eigenaar van een aantal gronden in de stadsrandzone. Deze gronden probeert de gemeente te krijgen/kopen/ruilen. Dit maakt Natuurmonumenten een belangrijke partner voor de gemeente en geeft hun de mogelijkheid om te beslissen en beïnvloeden door eisen te stellen. Verder is het een belangrijke kennisinstelling die bij dit project kunnen meewerken.
6	Waterschap Limburg	Hebben invloed op het gebied van waterveiligheid. Niet verder op de inrichting hiervan.
7	LLTB	Langs de stadrandzone liggen veel gronden van agrariërs. Als belangenvereniging voor agrariërs kan de LLTB meedenken hoe deze agrariërs te betrekken of hoe deze niet tot last te zijn. Tevens kunnen ze hiervoor invloed uitoefenen. (het betrekken van deze partij kan voor het draagvlak interessant zijn.)
8	Provincie Limburg	Geen idee. Betrokken via Platteland in Ontwikkeling Weerterland.
9	Bosgroep Zuid Nederland	Kunnen als belangenvereniging en kennisinstantie helpen bij de ontwikkeling het beheer van bosschages in het projectgebied.
10	Punt welzijn	Kan helpen in het proces om bewoners te betrekken en kunnen get gebied gebruiken voor activiteiten.
11	Stichting Groen Weert	Kunnen als belangenvereniging en kennisinstantie helpen bij de ontwikkeling het beheer van groen in het projectgebied.
12	Stichting Feest- en Herdenkingsbos	Ze zullen gebruiker worden van het gebied. In het planproces kunnen ze meedenken en meewerken om dit te realiseren.
13	Weerter Minima	Kan helpen in het proces om bewoners te betrekken en kunnen het gebied gebruiken voor activiteiten.
14	Herenboeren	Herenboeren wil het gebied gebruiken om groente te produceren voor de wijk, waarbij ze hun eigen gronden beheren.
15	IVN	IVN zet zich in voor meer natuurbeleving. Zij kunnen meedenken hoe de stadsrandzone het beste voor deze doelstellingen ingericht kan worden en hoe de belevingswaarde verhoogd kan worden. Uiteindelijk zouden ze het gebied kunnen gebruiken voor activiteiten.
16	Natuur- milieu educatief centrum de IJzeren Man	Kunnen gebruik gaan maken van de stadsrandzone.
17	Molenstichting Weerterland	Kunnen kaders stellen voor het gebied, zodat er geen beperkingen ontstaan voor de molen.
18	Scouting Hubovra	Zal gebruik gaan maken van het gebied. Kan meedenken voor de invulling hiervan.
19	Scouting Keent-Moesel	Zal gebruik gaan maken van het gebied. Kan meedenken voor de invulling hiervan.
20	Atletiek Vereniging Weert	Zal gebruik gaan maken van het gebied. Kan meedenken voor de invulling hiervan.
21	Hockeyvereniging Weert	Zal gebruik gaan maken van het gebied. Kan meedenken voor de invulling hiervan.
22	Basisschool Het dal, Speciaal Basisonderwijs Het Palet, Brede School Moesel, OBS de Graswinkel	De basisscholen vertegenwoordigen de kinderen van de wijken. Deze kinderen zullen gebruikers worden van het gebied. Ze dienen de mogelijkheid te krijgen mee te denken over de invulling van het gebied.
23	Het College Weert, Gilde opleidingen	De collega's vertegenwoordigen de jeugd. Deze jeugd gebruikt de stadsrandzone om van en naar school te gaan. Ze dienen de mogelijkheid te krijgen mee te denken over de invulling van het gebied.

Figuur 21.2: Infographic ringen van invloed (Beijleveld & Leblanc, 2018)

Hoe de rolverdeling van de stakeholders dient te zijn

1	Wijkraad Keent, Moesel en Graswinkel	Deze wijkraden mogen in dit project meedenken. Ze komen niet in een categorie dichter bij de roos aangezien de gemeente tijdens dit project de invloed de bewoners vóór de invloed van de wijkraden wil houden.
2	Rond de kazerne, Dorpsraad Altweerterheide, Dorpsraad Swartbroek, DorpsOverleg Tungelroy	Deze wijk/dorpsraden weten mee, op basis van: dat ze mogelijkheden aan kunnen dragen die verwerkt kunnen worden in het project. Het meewerken is afhankelijk van het enthousiasme van de wijk-/dorpsraden (met name Rond de kazerne en Altweerterheide).
3	Gemeente Weert	
4	Wonen Limburg	Wonen Limburg is al betrokken geweest bij de ontwikkeling van de stadsdeelvisie en hebben veel woningen in bezit in de wijken. Wonen Limburg is voor dit project nog niet benaderd dit zou wel kunnen veranderen naar een situatie waarin ze meedenken. Bij "positieve" nieuwe ontwikkelingen in het gebied zal de woningwaarde kunnen stijgen en zullen ze meer mensen kunnen werven om in dit gebied te gaan wonen, daardoor vallen ze in functie: Gebruikers/Afnemers.
5	Natuurmonumenten	Natuurmonumenten heeft gronden in bezit in het projectgebied. De gemeente wil mogelijk deze gronden werven (inzetten ipv werven) voor dit project. Hierdoor krijgt Natuurmonumenten de functie: Beslissers en de taak: Meewerken. (Waarschijnlijk zullen zij ook financieel een bijdrage kunnen leveren)
6	Waterschap Limburg	Waterschap beschikt over expertise op het gebied van waterproblematiek. De gemeente werkt samen met het Waterschap om dit aan te pakken. (Waarschijnlijk zullen zij ook financieel een bijdrage kunnen leveren)
7	LLTB	Kunnen een rol krijgen als vertegenwoordiging van de agrariërs in het gebied. Kunnen tevens interessant zijn voor informatie over de agrariërs in het gebied.
8	Provincie Limburg	De provincie beslist op basis van de kaders die provinciaal vastgesteld zijn en werken samen met de gemeente voor uitvoering en ontwikkeling van het project.
9	Bosgroep Zuid Nederland	Zijn betrokken bij het project voedselbossen. Werken actief mee op het onderdeel: voedselbossen.
10	Punt welzijn	Puntwelzijn kan helpen bewoners te bereiken in en rond het projectgebied. (informatiepunt)
11	Stichting Groen Weert	Hebben al meerdere groenprojecten voorgelegd aan de gemeente en hebben kennis dat van belang kan zijn voor het project.
12	Stichting Feest- en Herdenkingsbos	Is nu nog een beïnvloeder, maar zal uiteindelijk een gebruiker dienen te worden van het gebied.
13	Weerter Minima	Weerter Minima kan helpen bewoners te bereiken in en rond het projectgebied. (informatiepunt)
14	Herenboeren	Is nu nog een beïnvloeder, maar zal uiteindelijk een gebruiker dienen te worden van het gebied.
15	IVN	IVN werkt aan meer groenontwikkeling in en nabij stedelijk gebied. Zij hebben aangegeven iets te willen in de stadsrandzone en kunnen door hun ervaringen goed meedenken.
16	Natuur- milieu educatief centrum de IJzeren Man	Maken zich sterk voor meer groen en voor educatieve ontwikkeling. Ze kunnen net zoals IVN meedenken met het project.
17	Molenstichting Weerterland	Hebben belangen in het gebied. Met name wanneer bomen in het gebied geplant worden etc. Dient overlegd te worden met de molenstichting.
18	Scouting Hubovra	Kunnen meedenken en beïnvloeden tijdens het planproces om uiteindelijk gebruikers te worden.
19	Scouting Keent-Moesel	Kunnen meedenken en beïnvloeden tijdens het planproces om uiteindelijk gebruikers te worden.
20	Atletiek Vereniging Weert	Gaan mogelijk acties gebruik maken van de stadsrandzone en kunnen hiervoor ideeën aanleveren
21	Hockeyvereniging Weert	Gaan mogelijk acties gebruik maken van de stadsrandzone en kunnen hiervoor ideeën aanleveren
22	Basisschool Het dal, Speciaal Basisonderwijs Het Palet, Brede School Moesel, OBS de Graswinkel	De basisscholen zullen ook een aandeel hebben in de ontwikkeling van de stadsrandzone als vertegenwoordiging van de kinderen in de buurten.
23	Het College Weert, Gilde opleidingen	De scholen zullen ook een aandeel hebben in de ontwikkeling van de stadsrandzone als vertegenwoordiging van de kinderen in de buurten.

5.4 Stakeholderbijeenkomst

De stakeholderbijeenkomst heeft plaatsgevonden op 16 mei 2018 in buurtcentrum Moesel. Toegevoegd aan de lijst met stakeholders zijn de organisatoren van buurtactiviteiten en sleutelfiguren. De motivatie om deze partijen uit te nodigen komt voort uit de wijkradenbijeenkomst, subparagraaf 6.5.1. Tevens heeft de opdrachtgever besloten een aantal organisaties niet uit te nodigen. De motivatie hiervoor is, dat deze organisaties regelmatig afstemmen met de opdrachtgever voor het overkoepelende project 'Platteland in Ontwikkeling Weerterland'. Deze partijen zijn:

- Vereniging Natuurmonumenten
- Waterschap Limburg
- LLTD
- Provincie Limburg
- wijkraden buiten het projectgebied.

Er is gekozen om deze partijen niet uit te nodigen aangezien ze in deze fasen te ver van het gebied af liggen (Wijkraden buiten het projectgebied), werken op breder niveau (Provincie Limburg, LLTB) of de opdrachtgever wil één op één contact houden met de partij (Vereniging Natuurmonumenten, Waterschap Limburg).

Hieronder vindt u de essentie van de uitkomsten die zijn voortgekomen uit de stakeholderbijeenkomst, verdeeld over de zeven thema`s:

1. veiligheid
2. groene verbinding
3. voedsel verbouwen
4. ontmoeting
5. recreatie
6. verbetering leefbaarheid
7. proces naar bewoners.

Voor de volledige notulen en aanwezigheidslijst van de bijeenkomst, zie 'Bijlage 7: Notulen stakeholder-bijeenkomst'. (Stakeholders, 2018)

5.4.1 Veiligheid

Het doel van dit project is om een verbinding te realiseren tussen stad en land. Door de huidige situatie van de Ringbaan-Zuid is het niet mogelijk om dit te verwezenlijken. De Ringbaan is momenteel te gevaarlijk om over te steken. Zolang niet veilig overgestoken kan worden, zullen projecten aan de overzijde van de Ringbaan niet gebruikt worden door bewoners van de wijken. De veiligste oplossing is een brug over de Ringbaan.

'Ik steek niet graag met mijn kinderen de Ringbaan over. Laat staan dat ouders hun kinderen alleen de Ringbaan over laten steken.'

'Gebruik smalle groenstroken als filter voor het afvangen van Co^2, fijnstof en geluid.'

5.4.2 Groene verbinding

Om mensen uit de wijken het buitengebied in te krijgen, dient het groen de wijken ingetrokken te worden; zo ontstaat een overgangszone van stad naar land. Het groen dat aangelegd wordt, dient functioneel te zijn, zodat het gebruikt kan worden. Tevens dient de verbinding robuust te zijn, zodat er geen spikkelplan ontstaat.

5.4.3 Voedsel verbouwen

In de wijken wonen onder andere mensen die leven in armoede. Met name voor deze mensen zou het mooi zijn als er moestuintjes aangelegd worden waar deze mensen hun eigen groente kunnen verbouwen. Een voedselbos wordt ook gezien als een nuttige invulling langs Ringbaan-Zuid, mits het goed begaanbaar is. Een combinatie met het geplande feest- en herdenkingsbos is niet wenselijk, aangezien in een voedselbos regelmatig bomen en struiken verwijderd dienen te worden om de juiste balans van planten te onderhouden.

'Leg bijenhotels aan! Bijen en andere insecten zijn van belang voor het verbouwen en groeien van groente en fruit.'

‘Houdt rekening dat niet alle bewoners achter zich opruimen.’

5.4.4 Ontmoeting

Eenzaamheid is een bekend probleem. Er is dan ook een duidelijke vraag naar locaties waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Tevens wonen in de flats aan Ringbaan-Zuid steeds meer jonge gezinnen. Zij hebben behoefte aan plekken waar ze samen met hun kinderen naar toe kunnen. Aangedragen mogelijkheden zijn: BBQ-plekken, speeltuin, buiten zitten, buurtmoestuin en wandelgelegenheden.

5.4.5 Recreatie

Om te kunnen recreëren, is de beschikbare grond te klein. De huidige stroken langs Ringbaan-Zuid, die in eigendom zijn van de gemeente, zijn te smal om rustig te picknicken of kinderen veilig te laten spelen. Aan de binnenzijde van de Ringbaan kunnen speelgelegenheden gecreëerd worden. Speelelementen met water zijn zeer gewild onder de jeugd. Mogelijk kan hierbij een combinatie gemaakt worden met het afkoppelen van hemelwater in de wijken. Wat verder graag gezien wordt op het gebied van recreatie zijn: Wandel-, fietsgelegenheden, laadpunten voor e-bikes, sportmogelijkheden en zitgelegenheden.

‘Ik ga niet in de uitlaatgassen van de Ringbaan mijn boterham eten.’

5.4.6 Verbetering van de leefbaarheid

De openbare ruimte is voor iedereen. In de wijken wonen mensen van alle leeftijden met elk hun eigen achtergrond en eigen behoeftes. De openbare ruimte dient door hen allemaal gebruikt te kunnen worden. Bijvoorbeeld: een crossbaan is leuk voor de kinderen, maar dit kan vervolgens ook gekoppeld worden aan natuur en sport, zodat meer mensen van de crossbaan gebruik kunnen maken. Een ruimte voor clubs/verenigingen waar ze hun eigen invulling aan kunnen geven. Dit trekt vervolgens mensen uit de wijk aan die naar de stadsrandzone komen.

‘De openbare ruimte verbetert de leefbaarheid wanneer het in alle seisoenen functioneel is.’

5.4.7 Proces naar bewoners

De mensen in de wijken dienen zich verbonden te voelen bij een thema of activiteit. Dit is uitsluitend realiseerbaar bij korte termijn projecten. De mensen willen niet denken over ‘wat als’, maar willen concreet weten wat de gemeente gaat doen. Wanneer een project gepland is op de lange termijn wordt geadviseerd te faseren, zodat mensen alsnog op korte termijn resultaat zien. Verder kan de gemeente de bewoners het beste bereiken door aan te sluiten bij bestaande activiteiten in de wijken.

‘Wat is je doel? Meer input krijgen (iets wat bewoners al zo vaak hebben gedaan) of concreet je (deel)plannen laten zien?’

5.5 Conclusie

Uit de stakeholderanalyse is naar voren gekomen welke positie en rol de verschillende stakeholders kunnen aannemen bij dit project. Uit de ringen van invloed is duidelijk geworden dat de meeste stakeholders een meedenkende rol zullen hebben; enkel de gemeente neemt een meebepalende rol aan binnen het project.
De meewerkende rol in de toekomst wordt idealiter door Punt Welzijn, Weerter Minima, Natuurmonumenten en Wonen Limburg aan genomen. Zij staan in de ringen van invloed het dichtstbij de gemeente en dit versterkt hun positie.
Tevens is er meer duidelijkheid gekomen over de bereidheid van de stakeholders om deel te nemen aan het project.

De stakeholderbijeenkomst heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- Veiligheid en toegankelijkheid zijn zeer belangrijke thema's. De Ringbaan-Zuid dient eerst veilig te worden gemaakt voordat projecten aan de zuidzijde van de ringbaan zullen worden gebruikt door bewoners.
- De stakeholders willen concrete informatie over de invulling van het landschapsplan. Alleen dan weten ze of en hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan het project.
- Plekken en activiteiten aan de Ringbaan-Zuid dienen herkenbaar te worden gemaakt.
- De gemeente dient meer percelen in haar bezit te krijgen, om een gebied te creëren dat aansluit op de grotere recreatieve plekken, zoals Kempen-Broek.
- Aanleg van beoogde faciliteiten dient door professionals te worden gedaan. Het beheer kan, onder toezicht van een professional, aan vrijwilligers worden overgelaten.

6. Bewonersonderzoek

Om invulling te geven aan het landschapsplan is draagvlak nodig vanuit de bewoners van Weert-Zuid. De bewoners van Weert-Zuid zijn de uiteindelijke gebruikers van de stadsrandzone. Daarom is het belangrijk dat de wensen en behoeften van de bewoners, omtrent de inrichting van de stadsrandzone, uitvoerig worden geïnventariseerd. In dit hoofdstuk worden de methode van het bewoners-onderzoek en de resultaten beschreven.

6.1 Methode

Zoals in hoofdstuk 4 'Procesoverzicht' is terug te lezen, is het bewonersonderzoek de rode draad van het project. Er zijn verschillende gesprekken met de opdrachtgever, projectleider en de vakinhoudelijk experts gevoerd.

Wijkraden

De wijkraden fungeren als schakel tussen het gemeentelijke apparaat en de bewoners in de wijken. Zij zijn voor dit project benaderd, aangezien zij beschikken over kennis van hun wijken, doordat ze goed contact hebben met wijkbewoners en andere organisaties in de wijken. Om alle wijkraden in één keer te spreken, is een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst is gezamenlijk bekeken hoe bewoners van de wijken benaderd kunnen worden en hoe het project onder de aandacht gebracht kan worden bij de bewoners.

Stichting Punt Welzijn

Stichting Punt Welzijn is een dienstverlenende organisatie die burgers met elkaar verbindt en faciliteert naar grotere zelfstandigheid en/of betrokkenheid in en voor Weert. Zij is een belangrijke informatiebron, omdat zij contact onderhoudt met lokale netwerken en (innovatieve) projecten ondersteunt/ ontwikkelt in de wijken. Stichting Punt Welzijn kan helpen bij het bereiken van bewoners.

Externe gemeenten

Om meer kennis en ideeën op te doen over burger-participatie is er met drie andere gemeenten gesproken (Arnhem, Utrecht en 's-Hertogenbosch). Alle gesproken gemeenten hebben soort gelijke projecten uitgevoerd in hun gemeente. De gemeenten zijn geïnterviewd via telefonische gesprekken en één-op-één gesprekken.
De opgedane informatie en tips worden in het bewonersonderzoek voor het project in Weert-Zuid verder toegepast.

Activiteiten

Na gesprekken met de hierboven genoemde partijen is besloten bestaande activiteiten in de wijken bij te wonen om het project onder de aandacht te brengen en input te verzamelen. Deze activiteiten zijn de kunstroute, OBS de Graswinkel en BSO. Deze pilotprojecten dienen als voorbereiding op het startevenement. Helaas is er een aantal activiteiten afgezegd, zoals het bijwonen van de seniorendansmiddag en het Eetpunt, zie subparagraaf 6.6.4.

Startevenement

Als afsluiting van het bewonersonderzoek en als start van het project 'Weert-Zuid bloeit op!' is een buitenevenement georganiseerd. Tijdens dit evenement hebben bewoners de kans gekregen om een enquête in te leveren die ze eerder in de brievenbus hebben ontvangen. Zo hebben de bewoners de kans gehad om actief mee te denken over een toekomstige inrichting van de stadsrandzone van Weert-Zuid.

In de komende paragrafen wordt ingegaan op de verschillende werkwijzen en resultaten van het bewonersonderzoek. Voor deze paragrafen van het bewonersonderzoek zijn stappen uit de infographic van het procesoverzicht gebruikt. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

6.2 Startgesprek

Tijdens het startgesprek is met de opdrachtgever de opdracht besproken. Tijdens het gesprek komt naar voren dat de stakeholders en bewoners een belangrijke rol hebben in het project en een bewonersonderzoek hierbij van belang is.

6.3 Tweede gesprek met de opdrachtgever

Voor het bewonersonderzoek is naar voren gekomen dat de niet-gehoorde bewoners, die weinig input leveren, de belangrijkste doelgroep is. Om hen te bereiken is een creatieve manier gewenst. Er worden twee contactmomenten georganiseerd om input van deze bewoners te vergaren.

6.4 Externe gemeenten

In overleggen met de opdrachtgever, projectleider en vakinhoudelijk expert blijkt dat in beeld gebracht dient te worden hoe de bewoners bereikt zullen worden. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met externe gemeenten, zie 'Bijlage 2 : Gespreksuitwerking met gemeenten'. De resultaten uit deze gesprekken worden in deze paragraaf

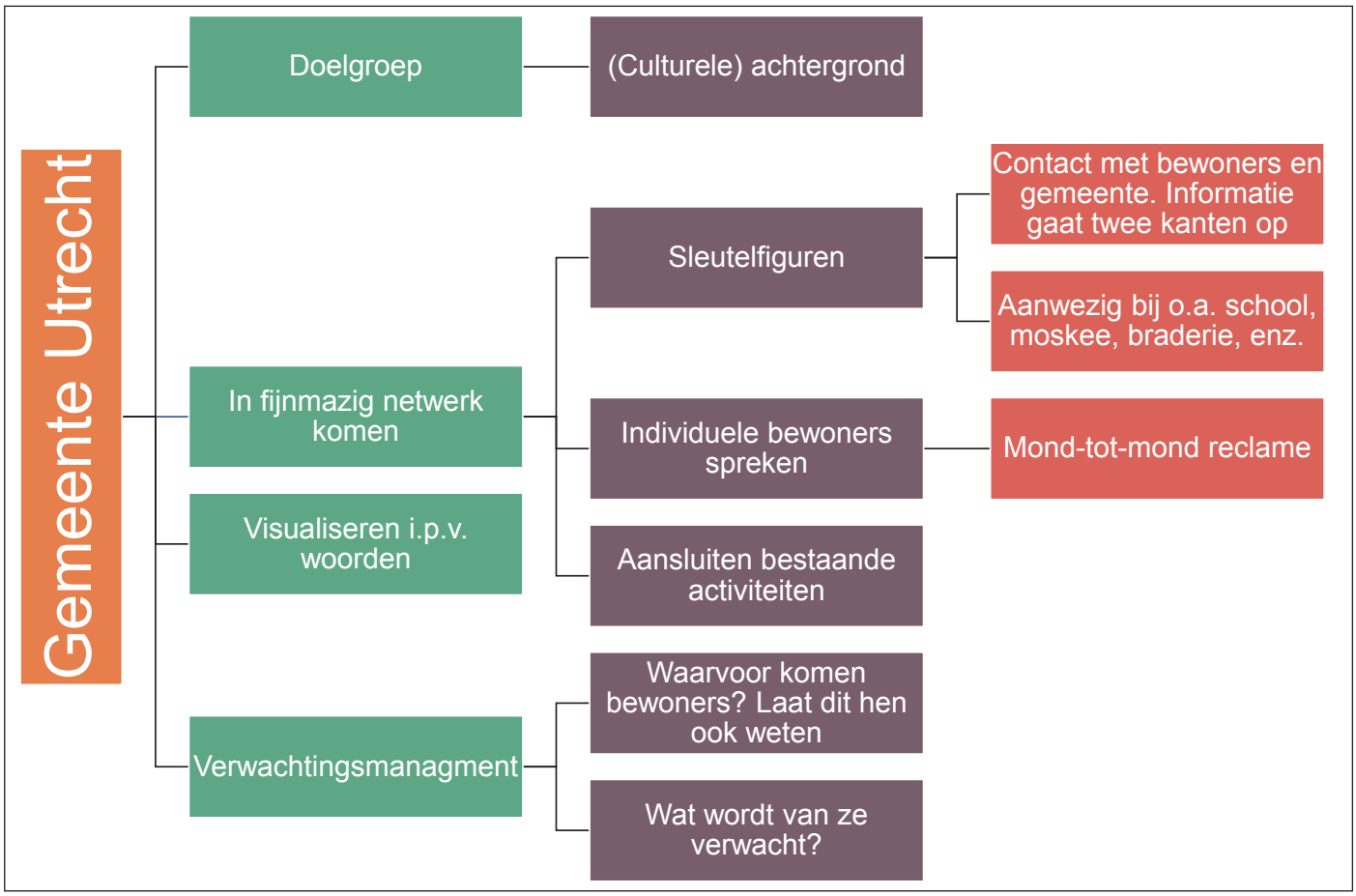

Figuur 22: Naar gesprek met Els Voorwinden, wijkadviseur Zuidwest gemeente Utrecht, 12 maart 2018 (van Zijderveld, 2018)

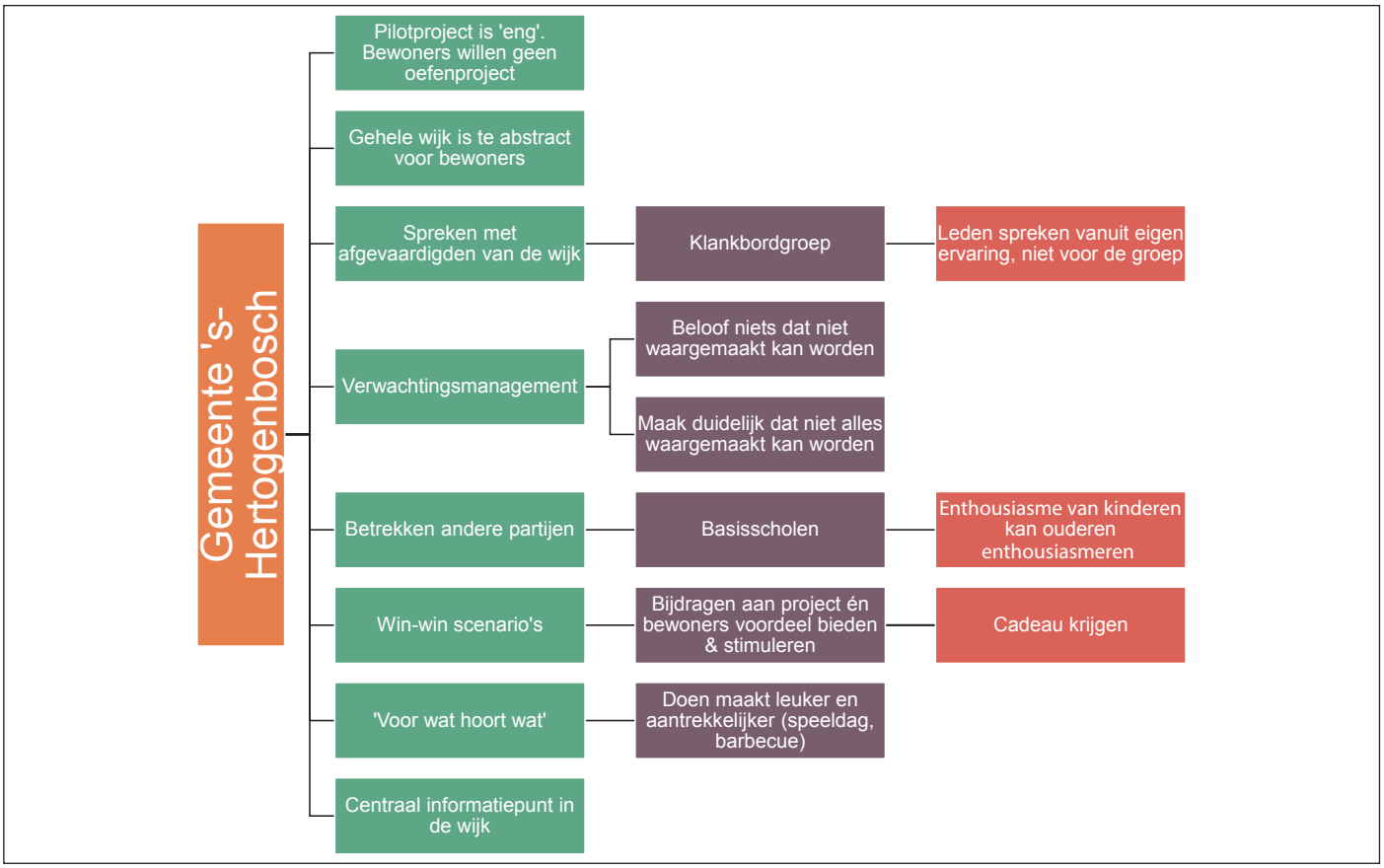

Figuur 23: Naar gesprek met Joeri de Bekker landschapsarchitect project gemeente 's-Hertogenbosch, 20 maart 2018 (van Zijderveld, 2018)

Figuur 24: Naar gesprek met Els van Outvorst en Heidi van Groningen gemeente Arnhem, 20 maart 2018 (van Zijderveld, 2018)

6.5 Wijkradenbijeenkomst & Stichting Punt Welzijn

In deze paragraaf worden de resultaten van de wijkradenbijeenkomst en het daaropvolgende gesprek met Stichting Punt Welzijn beschreven. Deze twee stakeholders worden samen besproken, omdat er bij beide partijen de vraag is gesteld over de manier van het benaderen van bewoners voor de input van het landschapsplan.

6.5.1 Wijkradenbijeenkomst

De bijeenkomst is bijgewoond door de volgende personen:

- Judy Tangande (voorzitter wijkraad Keent).
- Dré van de Kruijs (wijkraad Keent).
- Ger Melis (wijkraad Moesel).

De wijkraad van Graswinkel heeft de bijeenkomst niet bijgewoond.

Voor de bijeenkomst zijn er twee creatieve oefeningen voorbereid. Deze zijn niet uitgevoerd. Dit is besloten, omdat de vertegenwoordigers het met de gestelde vraag al moeilijk vonden af te wijken van hun huidige denkwijze. Zij wisten het antwoord op deze vraag niet precies. Met behulp van vragen is er tot de essentie gekomen en is er een nieuwe kijk gekomen op de wijze van het betrekken van bewoners voor dit project, zie figuur 25 en 26.

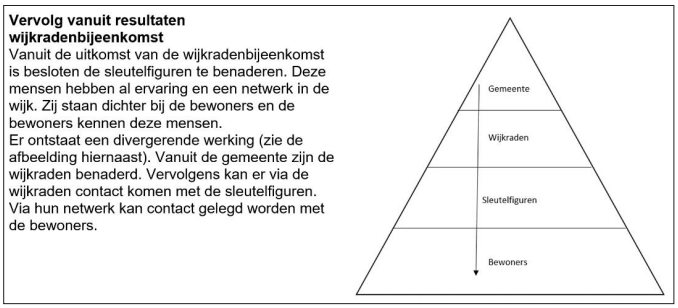

Figuur 25: Voortgang na wijkradenbijeenkomst (Projectgroep, 2018)

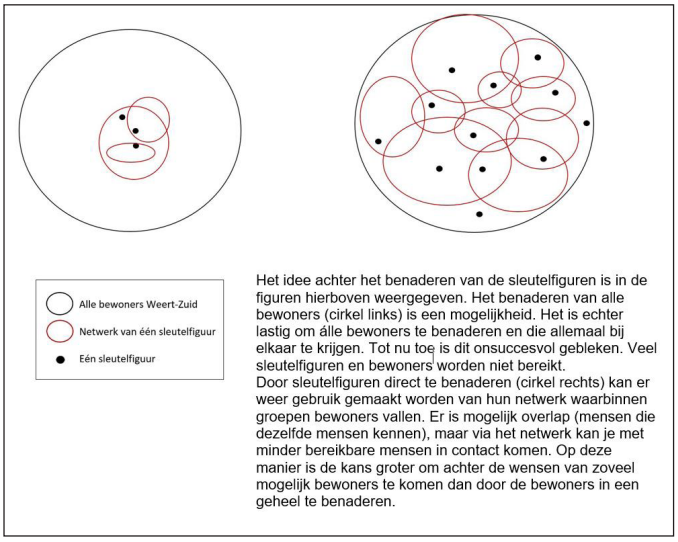

Figuur 26:Voortgang na wijkradenbijeenkomst (Projectgroep, 2018)

In ‘Bijlage 3: Notulenbestanden wijkradenbijeenkomst’ zijn de uitgebreide resultaten van deze bijeenkomst terug te vinden.
Tijdens deze bijeenkomst zijn de volgende resultaten naar voren gekomen, zie figuur 27.

6.5.2 Punt Welzijn

Thera Hurkmans is vanuit haar werkzaamheden bij Stichting Punt Welzijn een belangrijk persoon in Weert-Zuid. Zij is betrokken bij diverse activiteiten in Weert-Zuid en heeft goede contacten met bewoners. Zij spreekt vanuit Punt Welzijn, dat volgens de ringen van invloed een belangrijke stakeholder is.
Zie ‘Bijlage 4: Gespreksverslag Punt Welzijn’ voor het gespreksverslag. Zie figuur 28 voor een overzicht van de resultaten uit dit gesprek.

Tijdens dit gesprek is het idee naar voren gekomen om een startevenement voor de stadsrandzone te organiseren, waar bewoners input kunnen leveren. Zie paragraaf 6.7 ‘Startevenement’.

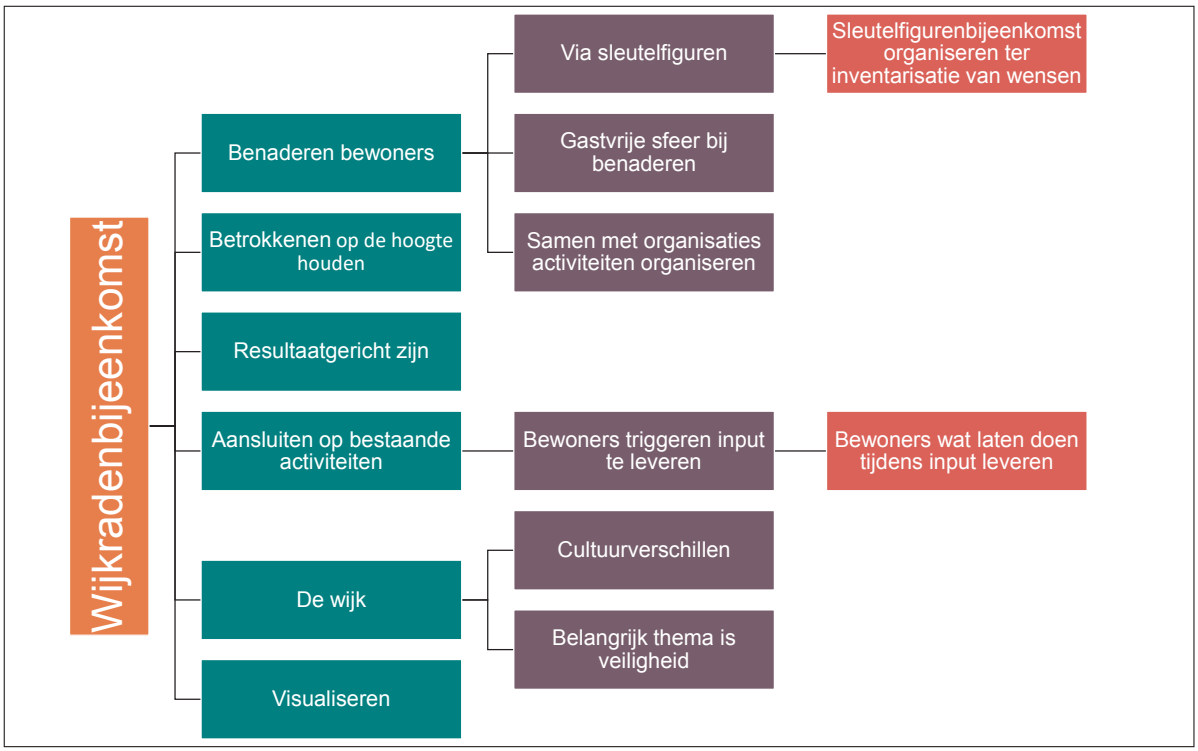

Figuur 27: Naar de wijkradenbijeenkomst aanwezigen Judy Tangande, Dre van de Kruijs en Ger Melis, 16 maart 2018 (van Zijderveld, 2018)

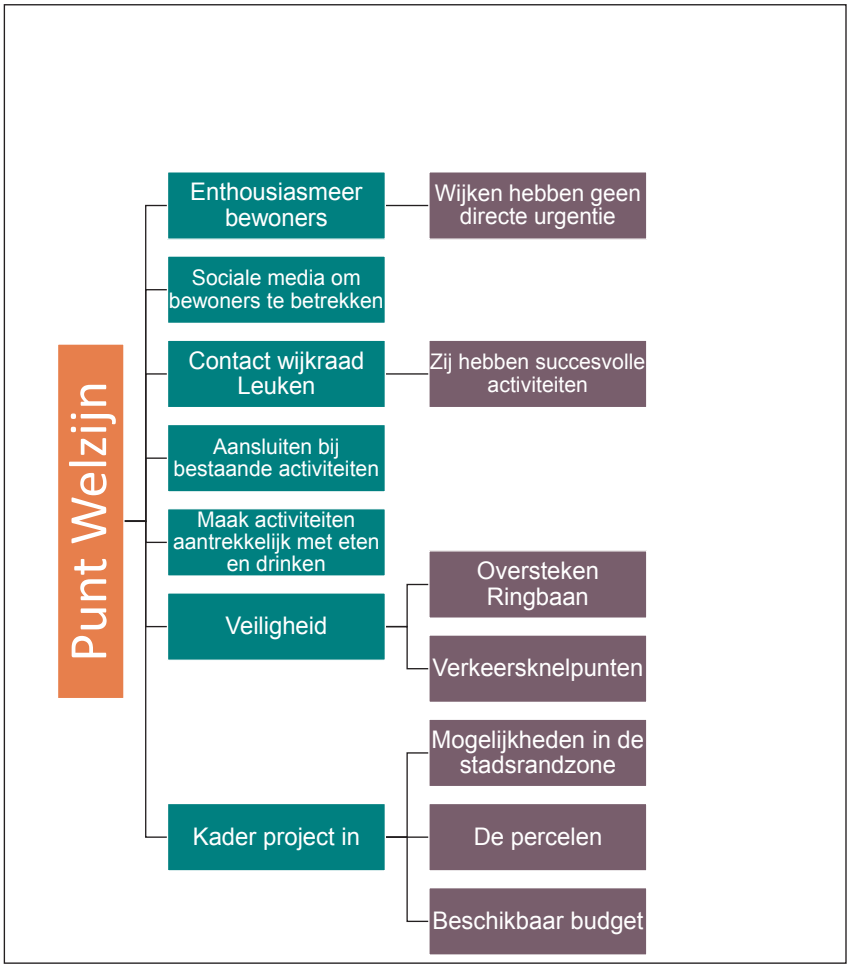

Figuur 28: Gesprek Thera Hurkmans Punt Welzijn, 22 maart 2018 (van Zijderveld, 2018)

6.6 Activiteiten

In de hierboven beschreven paragrafen is te zien dat de resultaten hebben geleid tot het bijwonen van activiteiten. Deze zijn ingestoken als pilotprojecten. Op deze wijze wordt er bekeken of dit een passende manier is om ideeën en wensen van bewoners te verzamelen en of deze werkvorm mensen enthousiasmeert voor het project.

6.6.1 De activiteiten

De wijkraden en andere gemeenten hebben aangeraden om aan te sluiten op bestaande activiteiten in de wijken. Mensen kennen deze activiteiten vaak al en komen er daardoor eerder op af. Hierdoor wordt een grotere groep bereikt dan wanneer de projectgroep, die nog niet bekend is, iets organiseert. Door op kleine activiteiten aan te sluiten, wordt bekendheid gecreëerd onder de bewoners.

Kunstroute

Vanuit Punt Welzijn is de kunstroute aangedragen als een kans om het project aan de bewoners voor te leggen.
De Kunstroute loopt door de wijk Keent. Kinderen van Brede School Markeent en bewoners van de drie wijken tonen op verschillende locaties hun creativiteit. Van tevoren was de verwachting dat er vooral veel kinderen en ouders zouden komen.
Hiervoor is organisator Yvonne Vaes benaderd. In de tussentijd is gecommuniceerd met de opdrachtgever over de invulling van deze pilot. Om de stand aan te laten sluiten bij de Kunstroute en om het interactiever te maken, hebben deelnemers de mogelijkheid gekregen om een groot spandoek te beschilderen met de projectnaam ''Weert-Zuid bloeit op!''. Daarnaast is er een grote kaart met de stadsrandzone erop aanwezig. Bewoners hebben eigen ideeën op post-its opgeschreven en deze een plek op de kaart te geven. Tevens hebben bewoners enquêtes ingevuld waarin is gevraagd naar hun inbreng voor het landschapsplan. In totaal zijn er 33 enquêtes ingevuld en veel kinderen hebben meegeholpen aan het versieren van het spandoek.

OBS de Graswinkel

Voor de tweede activiteit is er contact gelegd met Vivian Berdens, directrice van OBS de Graswinkel. Wanneer de kinderen van school worden opgehaald, worden ouders gevraagd de enquête in te vullen, de opzet was gelijkwaardig aan de kunstroute. Vervolgens is er een activiteit met de kinderen van de BSO gedaan. Er is gekozen voor een basischool, omdat kinderen vaak ideeën hebben en enthousiasme naar ouders overbrengen.

Bij het tweede onderdeel zijn er met de kinderen van de BSO meerdere activiteiten ondernomen waarin zij de mogelijkheid hebben gekregen om input te leveren voor het project. Bij de eerste twee activiteiten zaten de kinderen aan tafel, terwijl ze antwoord hebben gegeven op de diverse vragen die de projectgroep heeft gesteld. Tijdens de derde activiteit, de superheldentechniek, zijn de kinderen zelf aan de slag gegaan met het verzinnen van inrichtingsideeën. De vierde activiteit is buiten, in de vorm van een loop-spel uitgevoerd. Er twee opties gegeven waaruit de kinderen konden kiezen. Dit konden ze aangeven door links of rechts van de streep te gaan staan.

6.6.2 Resultaten van de activiteiten

In deze paragraaf worden de totale resultaten van de enquête van de Kunstroute, OBS de Graswinkel en die van de BSO besproken. In 'Bijlage 5: Resultaten activiteiten' zijn de resultaten per activiteit terug te vinden.
In totaal zijn er 53 enquêtes ingevuld. De resultaten zijn per leeftijdsgroep in beeld gebracht, zie figuur 29.1 en 29.2.

Jongere doelgroep (0-17 jaar)

Voor hen zijn veiligheid en groen de belangrijkste thema's. Zij willen vooral kunnen spelen, wandelen, fietsen en picknicken in de stadsrandzone.

Bewoners tussen 25 en 39 jaar

Vinden vooral recreatie en veiligheid belangrijk. Zij zien vooral de activiteiten picknicken en spelen graag terug.

De doelgroep van 40-64 jaar

Vinden veiligheid en recreatie in de stadsrandzone belangrijk. Voor hen is wandelen de meest gekozen activiteit.

De doelgroep zonder ingevulde leeftijd

Noemt veiligheid als belangrijkste thema en heeft spelen en fietsen als belangrijkste activiteit.

Opvallend is dat veiligheid bij elke doelgroep het belangrijkste thema is. Spelen is een vaak terugkerende activiteit. Daarnaast is de recreatie belangrijk, zoals picknicken, wandelen en fietsen.

Verschillen tussen resultaten van de activiteiten

Tijdens het afnemen van de enquête bij de Kunstroute en de OBS de Graswinkel is opgemerkt dat bij de OBS de mensen uit verschillende wijken kwamen. Er zijn geen opvallende verschillen in de uitkomsten te vinden tussen de enquêtes van beide activiteiten. De doelgroep zonder leeftijd bij de Kunstroute geeft wel meer om picknicken en spelen, waar dezelfde doelgroep bij de OBS meer om wandelen geeft.
De BSO-kinderen zijn op een heel andere wijze bevraagd. Zie figuur 30.1 en 30.2 voor de resultaten.

6.6.3 Proces van de activiteiten

Er is tijdens de Kunstroute langer de tijd geweest om enquêtes af te nemen dan bij de OBS. Hier is er echter veel tijd nodig geweest om te werken met de bewoners aan het spandoek. Bij beide pilots is de benaming van diverse termen, zoals 'bouwstenen' of 'stadsrandzone' niet altijd duidelijk voor bewoners. Ook is de kaart niet voor alle mensen goed te begrijpen. Hiervoor dienen referentiepunten, herkenningspunten en straatnamen te worden toegevoegd.

Bij de BSO is er een hele andere soort activiteit uitgevoerd. De superheldentechniek is niet uitgepakt zoals verwacht, een speelsere methode, zoals het loopspel sloeg beter aan. Er zijn met de superheldentechniek creatieve ideeën verworven, maar deze waren minder realistisch. Deze activiteit in aanvulling met het gesprek en de gestelde vragen tijdens het loopspel, vormen wel een goed beeld over de wensen van kinderen.
Van de gebruikte werkvormen is de enquête de meest gerichte manier geweest om de benodigde input voor het project te krijgen.

6.6.4 Geannuleerde activiteiten

De seniorendansmiddag is niet doorgegaan, vanwege tijdgebrek. De ouderen konden uitsluitend benaderd worden tijdens de 15 minuten durende pauze. De organisatie beaamde dat er te weinig tijd was om de juiste informatie te verkrijgen.
Langsgaan bij wooncentrum Zuyderborg werd ons afgeraden vanwege de psychische toestand van de bewoners.
De laatste activiteit, waarvan is afgezien, is het wekelijkse bewonersdiner bij Keenter Hart (Eetpunt Keenter Hart). De organisator heeft aangegeven dat het erg lastig zou worden om met het project aan te sluiten op het bewonersdiner. Tijdens het diner is er te weinig tijd om uitgebreid bij de bewoners naar input te kunnen vragen.

6.7 Startevenement 'Weert-Zuid bloeit op!'

Woensdag 6 juni 2018 is met een buitenevenement het startsein gegeven voor het project 'Weert-Zuid bloeit op!'. De bewoners direct woonachtig aan de Ringbaan-Zuid (400 huishoudens) hebben hiervoor een uitnodiging ontvangen met op de achterzijde hiervan een korte enquête, zie 'Bijlage 9: Flyer en poster startevenement'. De enquête kan ingeleverd worden op het startevenement of bij drie centrale inzamelpunten in de wijken. Tevens zijn in de wijken posters opgehangen met de aankondiging van het startevenement.

Het doel van het startevenement is om actief informatie te verkrijgen van bewoners over de stadsrandzone, bekendheid creëren en bewoners enthousiasmeren om deel te nemen en mee te denken.
Op de evenementlocatie staan verschillende stands waar informatie wordt gegeven over de voorlopige ideeën van het landschapsplan. Tevens is Wijkraad Keent aanwezig met informatie over activiteiten in de wijk. Bewoners kunnen in gesprek over de stadrandzone en hun eigen mening en wensen uitspreken. Er staat een springkussen en er zijn eet- en drinkmogelijkheden, zodat ook bewoners met kinderen zich aangetrokken voelen om te komen. Als bedankje voor het invullen van de enquête en/of deelname aan het evenement, krijgen de bewoners een zakje bloemzaad mee.

6.7.1 Resultaten startevenement

Tijdens het startevenement zijn 18 enquêtes ingevuld waarbij in totaal 37 personen vertegenwoordigd zijn. Daarnaast zijn twee enquêtes ingezameld bij de Jumbo. Op de andere twee inleverpunten (OBS de Graswinkel en Lidl Keent), zijn geen flyers ingeleverd. Per post zijn er later nog twee ontvangen.
Op het startevenement zijn ongeveer 20 volwassenen en ongeveer 30 kinderen aanwezig geweest. Op tien van de enquêtes is het aantal personen in een gezin ingevuld. De gezinsgroottes die zijn genoemd, liggen tussen twee en vier personen (gemiddeld 2,7 personen per huishouden). Voor de uitkomsten zie afbeeldingen 31.1 en 31.2.

Thema's en wensen

De jongste leeftijdsgroep (0-17 jaar) geeft aan de thema's veiligheid en groen belangrijk te vinden. Daarbij wil ze kunnen spelen, wandelen en picknicken. Deze voorkeuren worden ook bevestigd door de leeftijdsgroep 18-24 jaar.

De leeftijdsgroep 25-39 jaar wil veiligheid en ontmoeten. Bij haar zijn de wensen spelen en picknicken naar voren gekomen.

De leeftijdsgroep 40-64 jaar wil ook aandacht voor veiligheid en ontmoeten. Daarbij is voor haar wandelen en fietsen belangrijk.

Tot slot heeft de leeftijdsgroep 65-74 jaar aangegeven vooral groen met opvolgend veiligheid belangrijke thema's te vinden. Haar wensen voor de stadsrandzone zijn vooral wandelen en speelmogelijkheden.

Veiligheid, ontmoeten en groen zijn de belangrijkste thema's die zijn genoemd tijdens dit evenement. Daarbij zijn speelgelegenheden, wandelmogelijkheden en zitgelegenheden als wensen uitgesproken. Bewoners geven aan veiligheid te willen voor het oversteken van de ringbaan, maar zij willen ook omheiningen en dergelijke rondom speelplekken. De bewoners zijn enthousiast over natuurlijke speelplekken. Ze geven ook aan bankjes en ontmoetingsplekken te willen. Een probleem dat genoemd is, is overlast van hondenpoep.

Conclusie

Uit de enquêteresultaten, van zowel de Kunstroute, OBS en het startevenement, wordt onder andere duidelijk dat gemiddeld de helft van de bewoners op de hoogte gehouden wil worden van het project. Bij deze groep bewoners bestaat mogelijk de bereidheid om te participeren in het project.

Het startevenement heeft een vergelijkbare hoeveelheid informatie opgeleverd als bij de OBS. De verkregen informatie komt overeen met die van de eerdere bijgewoonde bewonersactiviteiten. Inhoudelijk gezien heeft het startevenement de projectgroep niet tot nieuwe inzichten gebracht. Gekeken naar de geïnvesteerde tijd tegenover de output die is verkregen, is dit evenement niet rendabel geweest.

6.7.2 Proces startevenement

Het startevenement zat organisatorisch goed in elkaar en is daardoor goed verlopen. Er was helaas een vrij lage opkomst. Tijdens het startevenement was besloten om huis-aan-huis aan te bellen als laatste poging om meer mensen te motiveren langs te komen. Tijdens het aanbellen bij de bewoners was nog extra input verzameld. Enkele bewoners bij wie was aangebeld, hebben vervolgens het startevenement bezocht. De bewoners die opendeden maar geen tijd hadden, hebben wel laten weten dat ze van het project op de hoogte waren.

Op het startevenement waren relatief veel kinderen afgekomen. Met name het springkussen trok de aandacht van kinderen. Ook de muziek heeft ervoor gezorgd dat mensen even kwamen kijken. Dit zijn dus goede middelen om de aandacht te trekken van voorbijgangers. Het aanbieden van eten en drinken werkte positief en trok mensen naar het evenement toe. Uiteraard had het mooie weer ook invloed op het verloop van het startevenement. Mede hierdoor zijn enkele bewoners langer dan een uur gebleven.

Het evenement heeft echter geen nieuwe informatie opgeleverd; de verkregen informatie komt sterk overeen met die van de bewonersactiviteiten. Verschillende bewoners hadden tijdens de gesprekken bij de stands veel vragen gesteld. Verder hadden enkele bewoners foto's van het evenement gemaakt om ze vervolgens via facebook of andere sociale media te verspreiden. Ook enkele kinderen hadden vragen over het project gesteld en hadden zelfs gevraagd wanneer nogmaals een dergelijk evenement georganiseerd zou worden. Het creëren van meer bekendheid is op kleine schaal dus gelukt.

Geregeld hadden leden van de projectgroep de aanwezige kinderen in de gaten gehouden. Dit is met name nodig geweest bij het springkussen. Het had echter geen negatieve invloed op het verloop van het evenement.

6.8 Conclusie

Bewoners kunnen het beste benaderd worden door aan te sluiten op bestaande activiteiten die reeds georganiseerd zijn in de wijk. Daarnaast kunnen bewoners via sleutelfiguren, zoals Thera Hurkmans van Punt Welzijn, worden benaderd. Het belang van benaderen van sleutelfiguren is gebleken uit de gesprekken met wijkraden, stakeholders en andere gemeenten.

Belangrijk bij het benaderen van bewoners is dat:

- het binnen een gastvrije en gemoedelijke sfeer gebeurt
- de bewoners iets kunnen doen tijdens dat moment
- zaken worden gevisualiseerd
- het vooral over kortetermijnprojecten moet gaan
- ze worden geënthousiasmeerd.

Bij de Kunstroute en OBS zijn door middel van enquêtes, gesprekken en kleinere activiteiten, nuttige resultaten verworven. Hieruit is naar voren gekomen dat:

- voor de bewoners veiligheid, recreatie en groen de belangrijkste thema's zijn
- veiligheid, toegankelijkheid en nabijheid van plekken belangrijk zijn voor de basisschoolkinderen
- picknicken, wandelen, fietsen en spelen belangrijke activiteiten zijn voor de bewoners.

Deze resultaten komen overeen met de resultaten van het startevenement. Tijdens het startevenement is het thema 'ontmoeten' ook als belangrijk onderwerp naar voren gekomen.

Uit alle enquêtes komt naar voren dat gemiddeld de helft van alle geënquêteerden op de hoogte wil blijven. Dit is van belang om de bewoners betrokken te houden. Bij deze bewoners kan uiteindelijk het gevoel van eigenaarschap zich versterken, wat kan zorgen voor deelname en participatie in de stadsrandzone.

Uit de activiteiten met de bewoners is gebleken dat het afnemen van enquêtes een effectief middel is om in korte tijd veel informatie te verzamelen. Het voeren van gesprekken en het ondernemen van activiteiten heeft ook informatie opgeleverd, maar deze is over het algemeen minder duidelijk en specifiek dan de enquêteresultaten. Het is ook belangrijk om zo min mogelijk gebruik te maken van moeilijke vaktermen; dit kan verwarrend werken voor de bewoners. De kaarten dienen een aantal herkenningspunten en straatnamen te hebben. De activiteiten met kinderen hebben minder bruikbare informatie opgeleverd dan bij de volwassenen, maar deze activiteiten hebben wel een algemeen wensbeeld van de kinderen opgeleverd en mogelijk bijgedragen aan bekendheid en enthousiasme voor het project. Tot slot is het beter om aan te sluiten bij bestaande activiteiten dan een eigen evenement te organiseren. Het bespaart niet alleen in tijd en geld, maar de output van informatie is ook even hoog of hoger.

Algemene informatie - OBS en Kunstroute

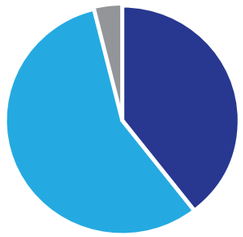

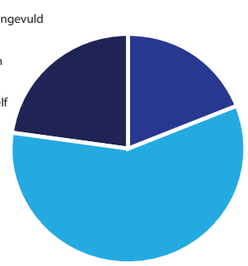

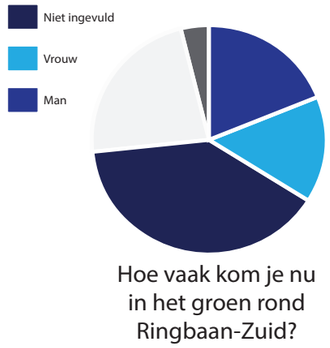

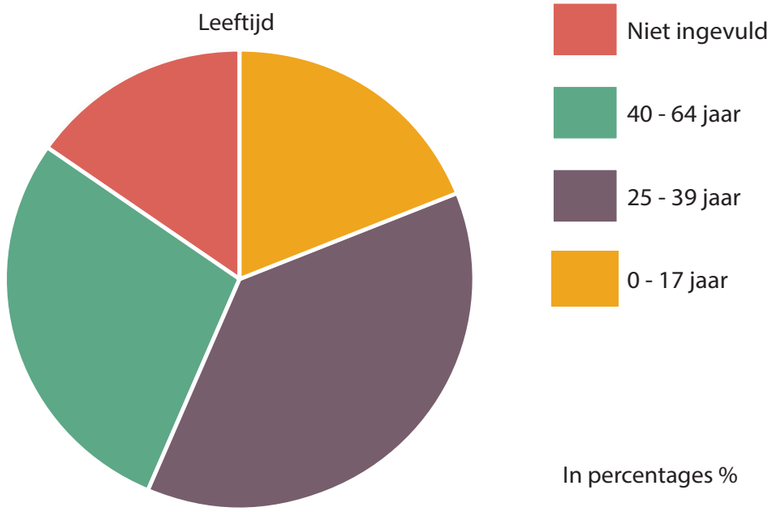

0 - 17 jaar

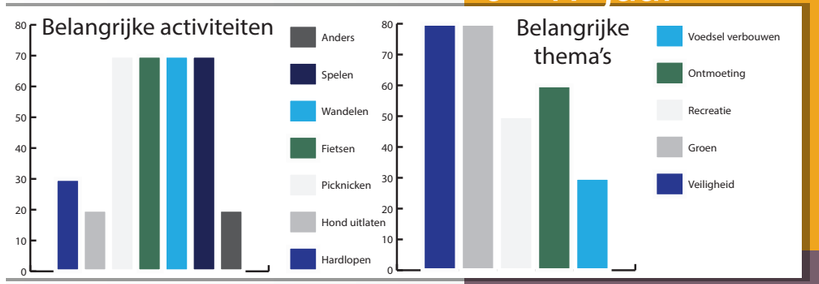

Fietsen Picknicken
Lopen
Spelen

25 - 39 jaar

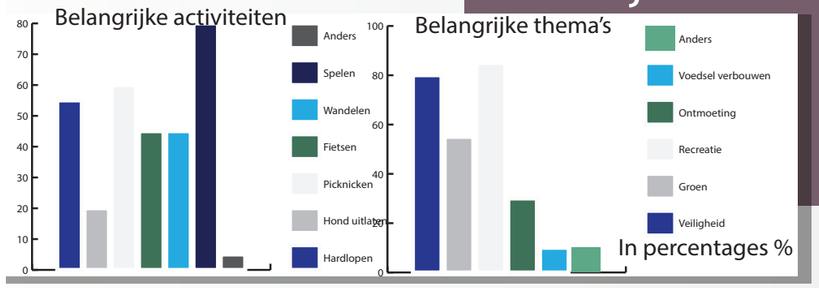

Fietsen
Spelen
Hardlopen
Wandelen

40 - 64 jaar

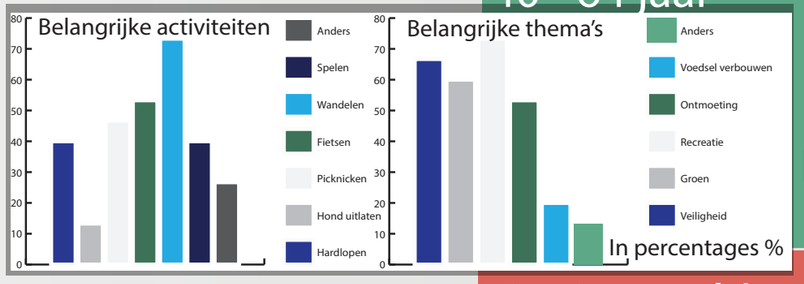

Fietsen
Wandelen
Picknicken
Spelen

Niet ingevuld

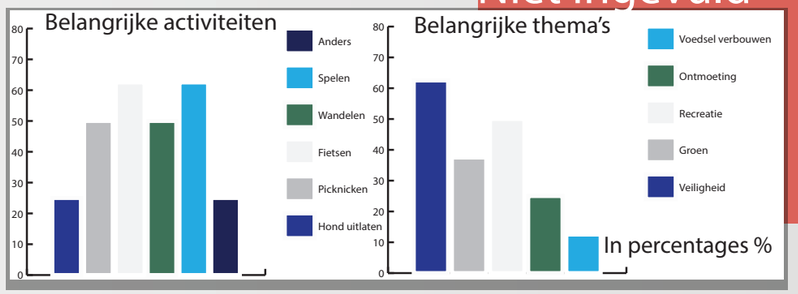

Fietsen
Picknicken
Spelen
Wandelen

Figuur 29.1: Pilotprojecten enquête afnamen bewoners bij Kunstroute (18 april) en OBS de Graswinkel (15 mei) (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

0 - 17 jaar

- Waterspeeltuin
- Natuurlijk spelen, boomstammen
- Water en zwemplek
- Picknicken
- Ontmoeten
- Ruimte voor verschillende sporten en spelen

25 - 39 jaar

- Fiets- en wandelpaden
- Zitgelegenheden en picknicken
- Speelgelegenheid voor kinderen
- Met water spelen, natuurlijke speelplekken
- Moestuinen
- Natuur, groen en dieren
- Ontmoetingsplekken

40- 46 jaar

- Speelplekken en -gelegenheden
- Bankjes en ontmoetingsplekken
- Picknickplekken
- Jeu de boules
- Rustige, avontuurlijke en natuurlijke omgeving
- Groene omgeving
- Moestuinen, imkerplekken en dieren

Niet ingevuld

- Veilig en meer groen
- Picknicktafels en bankjes
- Wandelpaden
- Moestuinen
- Jeu de boules
- Wandelpaden
- (Bijdragen aan) voedselbos

De dromen voor het groen langs Ringbaan-Zuid.

Bewoners die op de hoogte willen worden gehouden

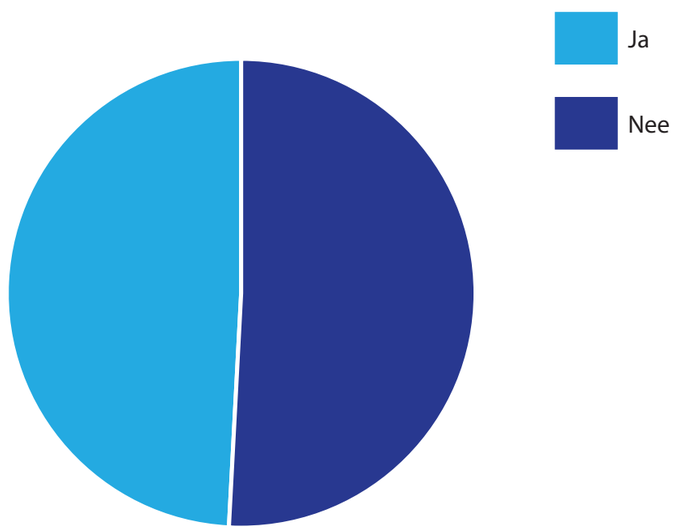

Figuur 29.2: Pilotprojecten enquête afnamen bewoners bij Kunstroute (18 april) en OBS de Graswinkel (15 mei) (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

Algemene informatie - BSO

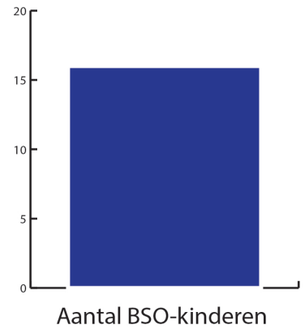

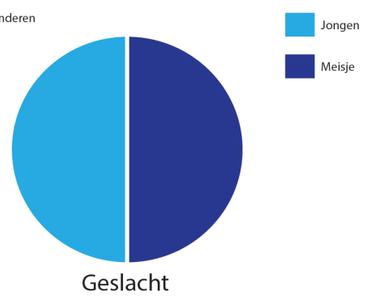

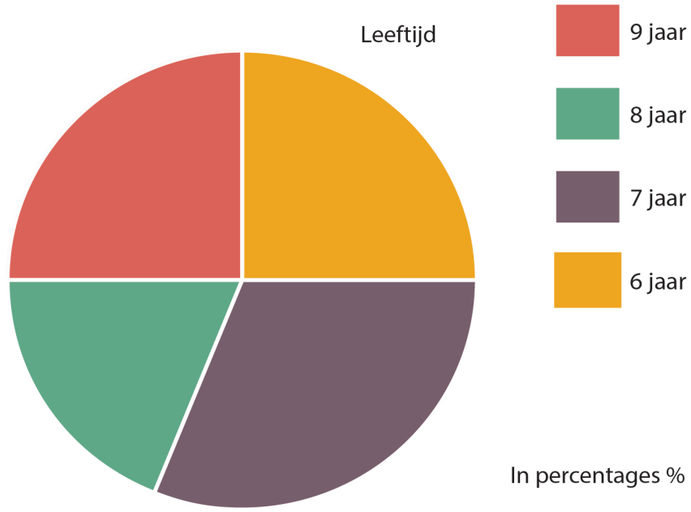

Loopspel gespeeld met 12 van de 16 kinderen

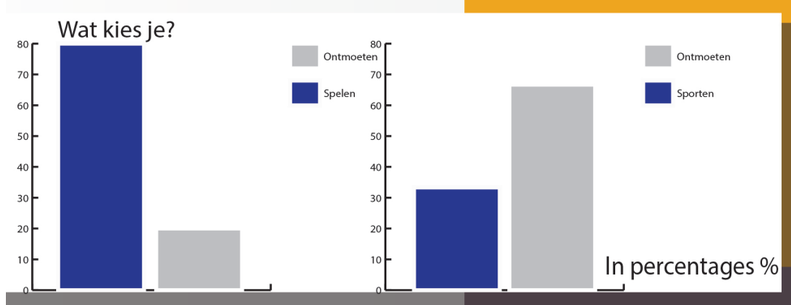

Bij onmoeten kan je ook spelen

Spelen

Ontmoeten

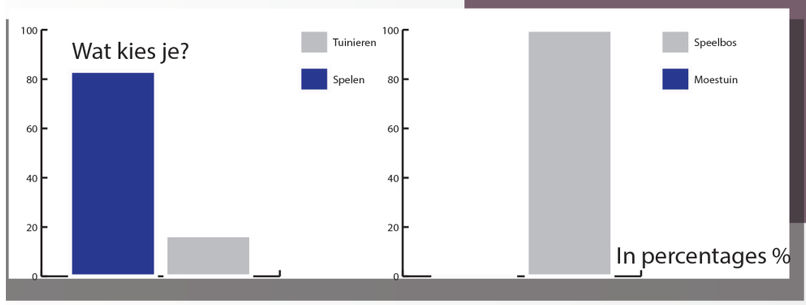

Tuinieren help je iemand

Speelbos

Spelen

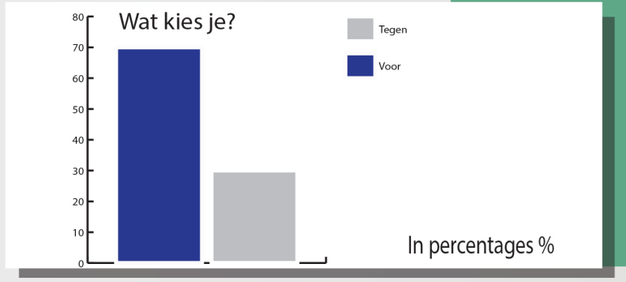

Voorgesteld idee was een hamsterspeeltuin. Dit idee kan je vergroten door tunnels en dergelijk in een speeltuin aan te leggen. Zodat kinderen zelf de 'hamster' kunnen zijn.

Ideeënweb

Paardrijplek

Wandelen Zwemmen

Zwemmen **Hamsterspeeltuin**

Handballen Labproefjes kunnen doen

Podium Sporten Voetballen

Figuur 30.1: Pilotprojecten enquête afnamen bewoners bij Kunstroute (18 april) en OBS de Graswinkel (15 mei) (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

Tafelgesprek

- Alle kinderen kennen de stadsrandzone
- De Ringbaan is te gevaarlijk om er te spelen
- Kinderen lopen, fietsen en sporten er wel langs
- Niemand mag de Ringbaan oversteken
- Veiligheid, nabijheid en toegankelijkheid zijn belangrijk om ergens te komen

Referentiebeelden:
Wat vind je leuk om te doen in de natuur?

- Rondrennen
- Verstoppertje spelen
- Schommelen
- Voetballen, fietsen
- Hockeyen bij de sportclub
- Klimbo's
- Zipline

Belangrijke thema's

- Veiligheid
- Groen
- Recreatie
- Ontmoeten
- Voedsel verbouwen

Wat mis je in de stadsrandzone?

- Trampoline en springkussen
- Voetbalveldjes
- Moestuintjes
- Diverse speelmogelijkheden

Figuur 30.2: Pilotprojecten enquête afnamen bewoners bij Kunstroute (18 april) en OBS de Graswinkel (15 mei) (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

Algemene informatie - Startevenement

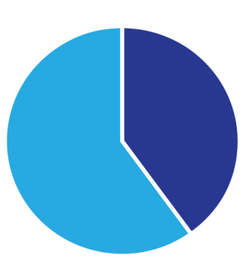

Ingevuld voor

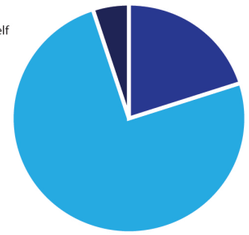

Geslacht

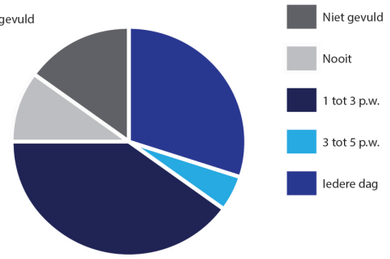

Hoe vaak kom je nu in het groen rond Ringbaan-Zuid?

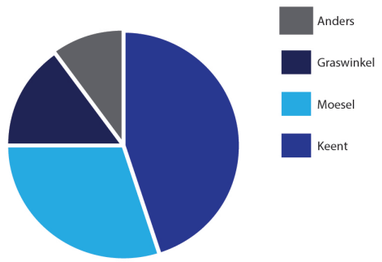

Woonplek

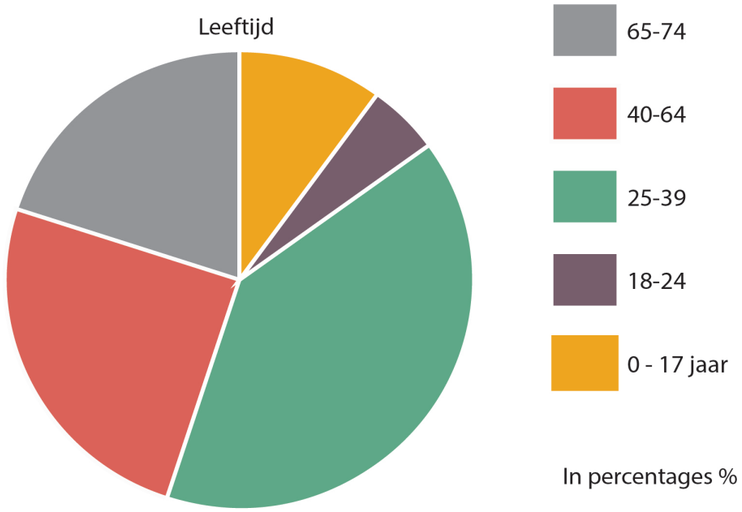

In percentages %

0 - 17 jaar

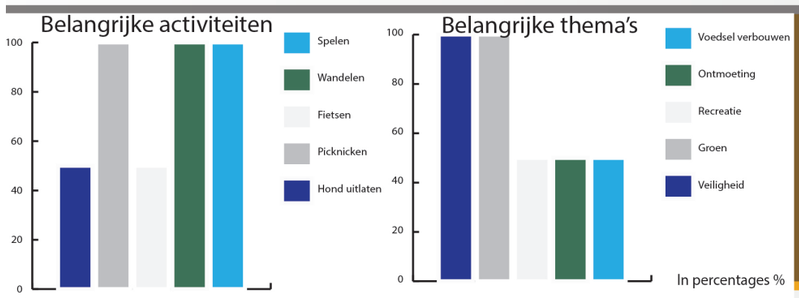

Picknicken
Spelen
Natuurlijk Lopen
Bank en kraan

25-39 jaar

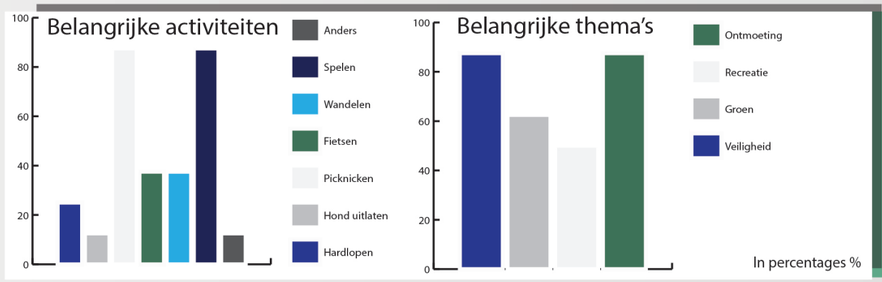

Moestuin
Spelen
Picknicken
Groen
Wandelen

18 - 24 jaar

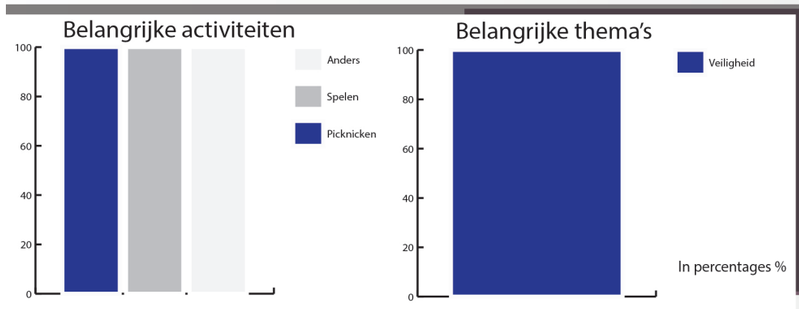

Prullenbak BBQ
Spelen
Omheining
Picknicken

40-64 jaar

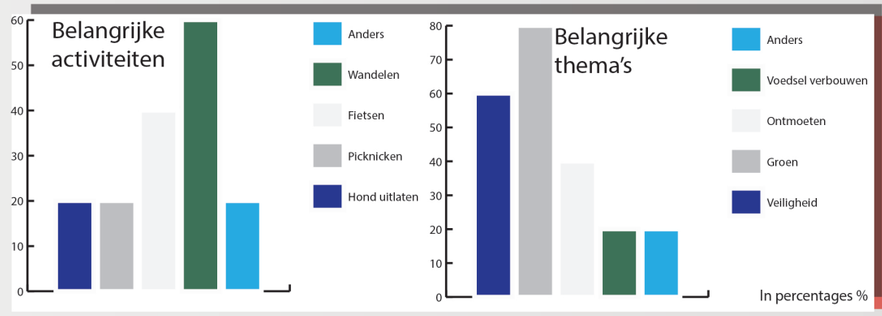

Fietsen
Zitgelegenheid
Wandelen
Afvalbakken

65-74 jaar

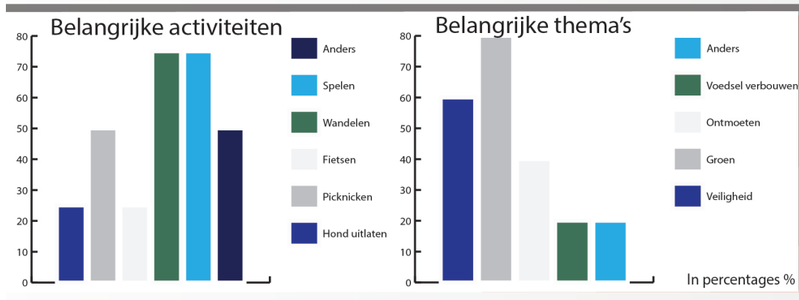

Wandelen Fietsen
Spelen
Picknicken

Op de hoogte houden

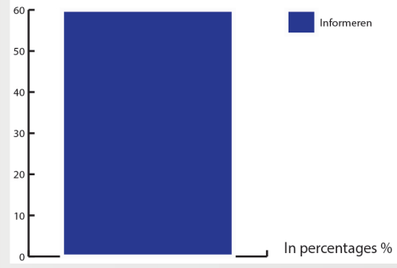

Figuur 31.1: Resultaten startbijeenkomst 6 juni (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

0 - 17 jaar

- Bank en picknicktafels
- Kraan
- Speeltuin
- Wandelpaden
- Park van hout

18 - 24 jaar

- Picknicken
- BBQ
- Speelplekken voor jonge kinderen met omheining
- Prullenbak

25 - 39 jaar

- Ontmoeten. Samenwerken in tuintjes.
- Veilige natuurspeeltuin om met gezin te recreëren. Wandelend leuke dingen tegenkomen.
- Hok weg i.v.m. drugs/overlast. Geen toevoeging.
- Meer speeltoestellen/speelgelegenheden
- Recreatie voor kinderen
- Bankjes en picknicktafels (zitgelegenheden)
- Veiligheid langs de Randweg
- Bloemen en kleur
- Wandelpaden

40- 64 jaar

- Groenbestemming voor natuurgebied Kempen-Broek
- Bankjes en picknicktafels
- Wandelpaden
- Omheind terrein waar honden los kunnen lopen
- Bankjes en meer afvalbakken

65 - 74 jaar

- Bankjes en picknicktafels
- Groenstrook met sloot tussen tuin en geluidscherm
- Groenbeheer en zwerfvuil opruimen
- Groen lint, verbinding van wijken
- Vaste BBQ-plek

Figuur 31.2: Resultaten startbijeenkomst 6 juni (Beijleveld & van Zijderveld, 2018)

De dromen voor het groen langs Ringbaan-Zuid

7. Landschapsplan

In dit hoofdstuk wordt het gehele landschapsplan toegelicht. Bestaande uit de visie, kaart, randvoorwaarden, deeluitwerkingen, scenario's, ideeënmatrix en strokenplanning.

In paragraaf 7.1 is de visie te lezen. Paragraaf 7.2 laat de kaart van het totale plan zien. De inhoud van de kaart wordt in paragraaf 7.3 besproken. In paragraaf 7.4 worden kort de randvoorwaarden voor het plan beschreven in 'Bijlage 10: Randvoorwaarden' staat een uitgebreide omschrijving. Vervolgens wordt er ingezoomd op de deelgebieden, zie paragraaf 7.5 en 7.6. De deelgebieden bestaan uit een kaart, sfeerbeeld, referentiebeelden en specifieke randvoorwaarden. In paragraaf 7.7 worden de scenario's van het lanschapsplan besproken. In 'Bijlage 11: Scenario's' zijn kaarten toegevoegd om de scenario's beeldend te onderbouwen. In deze paragraaf wordt een opsplitsing gemaakt over de percelen. Zo zijn er percelen waar de opdrachtgever gelijk aan de slag kan, omdat deze in bezit zijn van gemeente Weert. Andere percelen dienen nog verworven te worden. In paragraaf 7.8 wordt de ideeënmatrix besproken, gevolgd door de strokenplanning, paragraaf 7.9.

7.1 Visie

Weert-Zuid bloeit op! Net als bomen of bloemen dat doen. Sommige bomen groeien decennia lang. Andere planten groeien voor meerdere jaren en sommige houden het bij één jaar. Een plant die opbloeit, staat symbool voor het landschapsplan van stadsrandzone Weert-Zuid. Het is een meerjarig plan, waarbij sommige deelprojecten snel zullen ontspruiten en andere meer tijd nodig hebben.

Ringbaan-Zuid heeft unieke landschappelijke kenmerken. Een kleinschalig, maar open agrarisch landschap. Ringbaan-Zuid is in de toekomst een veilige weg om over te steken, waardoor inwoners van Weert-Zuid een verbinding met dit landschap krijgen. De verbindingen worden gecreëerd door zichtlijnen tussen Weert-Zuid en buitengebied, waarbij de bijzondere identiteit van elke plek wordt versterkt.

Het is een plek bedacht en ontworpen voor en door de inwoners van Weert-Zuid. Weert-Zuid zal een verrijking zijn voor heel Weert. De aanblik van de stad verbetert, doordat de overgang van stad naar platteland interessanter en sterker wordt, zie figuur 32.

Figuur 32: Uitspraak bewoner Weert-Zuid (Leblanc, 2018)

7.2 Kaart

Figuur 33: Kaart landschapsplan (Beijleveld, 2018)

Legenda

- **Moeselpeel**
- **Voedselbos**
- **Uitbreiding voedselbos**
- **Feest- en gedenkbos**
- **Uitbreiding feest- en gedenkbos**
- **Speelbos**, natuurlijke speeltuin waar kinderen zich kunnen uitleven.
- **Entree Moeselpeel**, met parkeerplekken, fietsenstalling en theehuisje.
- **Akker voor de Sint Annamolen**
- **Uitbreiding van akker voor de Sint Annamolen**
- **Sint Annamolen**
- **Groene loper**, verbindt het bosachtige gebied, bestaande uit Moeselpeel, feest- en gedenkbos en
- **Natuurlijk spelen**, met speelplekken in de wadi of op een heuveltje.
- **Fitnessroute**, een pad waar verschillende fitnesstoestellen staan om gratis te kunnen sporten in de buitenlucht.
- **Bloemrijke bermen**, langs Ringbaan-Zuid voor de versterking van de biodiversiteit. Waar mogelijk ook langs fiets- en wandelpaden.
- **Bestaande erfbeplanting**, voor een rustig beeld van het open agrarische landschap.
- **Nieuwe erfbeplanting**, voor een rustig beeld van het open agrarische landschap.
- **Aaneengesloten bomenstructuur**, de bestaande bomenstructuur dient doorgezet te worden.
- **Kransakkers**, dienen hun open agrarische karakter te behouden. Dus geen bebouwing of hoge beplanting op de akkers.
- **Fiets- en wandelpaden**, tussen en op het oude wegenpatroon van Weert-Zuid.
- **Wandelpaden**, tussen en op het oude wegenpatroon van Weert-Zuid.
- **Oversteekbrug**, voor wandelaars en fietsers.
- **Nieuwe oversteekbrug**, voor wandelaars en fietsers.
- **Vlonderpad**, door Moeselpeel.
- **Wandelpad**, die een insnede in de kransakker maakt.
- **Uitkijktoren feest- en gedenkbos**, met uitzicht over het gehele buitengebied van Weert-Zuid.
- **Bebouwing**
- **Water**

Voor u ligt de kaart van het landschapsplan ‘Weert-Zuid bloeit op!’, zie figuur 33. Op deze kaart staan een aantal landschappelijke ingrepen die nodig zijn om de unieke landschappelijke kenmerken van Weert-Zuid te versterken. De ingrepen leiden tot een goede en veilige verbinding tussen stad en buitengebied. Daarnaast worden op deze kaart locaties vastgelegd voor verschillende activiteiten die bewoners kunnen ondernemen in het groen. In paragraaf 7.3: ‘Planuitleg’ wordt deze kaart verder uitgelegd.

7.3 Plantoelichting

7.3.1 Inleiding

Uit de inventarisatie en analyse zijn zes thema's naar voren gekomen namelijk: leefbaarheid, veiligheid, groene verbindingen, ontmoeting, recreatie en voedselproductie. Deze thema's komen op verschillende wijzen terug in het landschapsplan.

Het oude wegenpatroon van Weert-Zuid gaat de ruggengraat worden van het landschapsplan. De oude wegen die haaks op Ringbaan-Zuid staan, zijn belangrijk voor de verbinding met het buitengebied. Ringbaan-Zuid is een onveilige weg voor wandelaars en fietsers om over te steken. Voornamelijk de kruispunten van de oude wegen met Ringbaan-Zuid. Deze dienen dus veilig te worden gemaakt. Hiervoor worden verschillende opties aangedragen, waaronder een extra brug die één van de landmarks van Weert-Zuid dient te worden.

Keent en Moesel hebben een heel andere connectie met het buitengebied in vergelijking met Graswinkel. Keent en Moesel openen zich naar het landschap toe en Graswinkel is naar binnen gericht. De wijk opent zich niet naar het landschap. De bewoners van Graswinkel ervaren hierdoor geen conectie met het buitengebied. Het is dan ook niet rendabel om de groene verbindingen tussen stad en buitengebied mogelijk te maken. Dit betekent dat er twee soorten landschappen ontstaan: een bosachtig landschap rondom de Moeselpeel en een open landschap met kransakkers, zie figuur 33.

Graswinkel is een naar binnengerichte wijk en heeft geen connectie met het buitengebied. Echter is er aan de noordzijde van de wijk een groenstrook die veel potentie heeft, namelijk de spoorzone. Deze zone kan de groene uitloper vanuit Weert-Zuid richting het centrum worden.

De veiligheid bij het oversteken van Ringbaan-Zuid is niet het enige wat verbeterd dient te worden. De fiets- en wandelpaden in het buitengebied dienen herkenbaar te zijn, zodat automobilisten weten dat er fietsers en wandelaars zich naast of op dezelfde weg bevinden. Het fiets- en wandelnetwerk van Weert-Zuid is met het oude wegenpatroon verweven.

Bewoners van Weert-Zuid en recreanten kunnen elkaar in het buitengebied ontmoeten op verschillende recreatieplekken, bijvoorbeeld: de Moeselpeel, Sint Annamolen, speelbos, wadi's met natuurlijke speelaanleidingen en een feest- en gedenkbos.

7.3.2 De nieuwe ruggengraat van Weert-Zuid

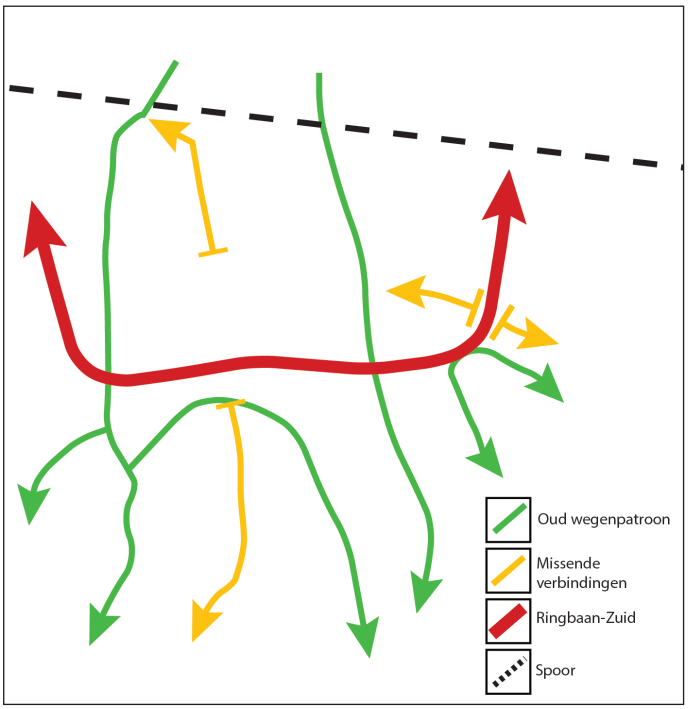

Figuur 34: Missende verbindingen oud wegenpatroon (Beijleveld, 2018)

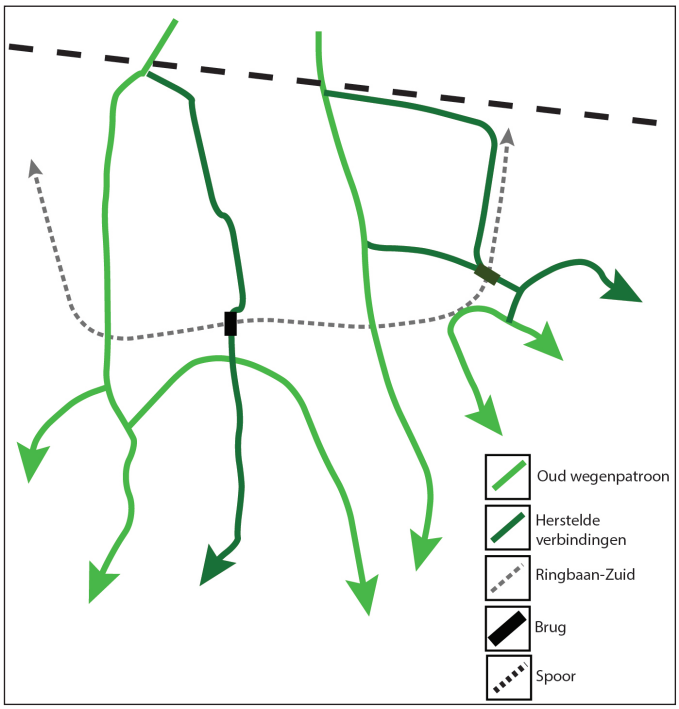

Figuur 35: Herstel van oud wegenpatroon (Beijleveld, 2018)

Op dit moment is Ringbaan-Zuid de primaire infrastructuur. De secundaire wegen staan haaks op Ringbaan-Zuid, waardoor historische wegen compleet zijn doorsneden, zie figuur 34. Op deze plekken zijn gevaarlijke kruispunten ontstaan.

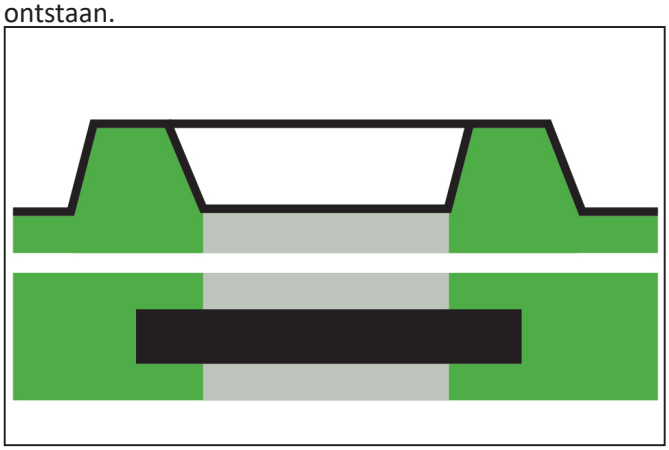

Figuur 36: Brug bij Graswinkel (Beijleveld, 2018)

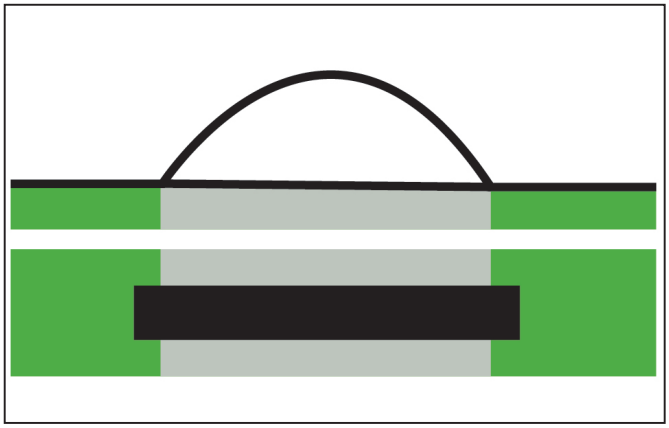

Figuur 37: Toekomstige brug richting Dijkakker (Beijleveld, 2018)

De historische secondaire wegen zijn naar het buitengebied gericht. Deze wegen dienen de leidende functie over te gaan nemen van Ringbaan-Zuid. Twee verbindingen van de oude structuur dienen hersteld te worden, zie figuur 35.

De brug bij Graswinkel verbindt twee straten die in de oude structuur één straat waren, namelijk Tinnegietersweg en de Gebleektesteeg, zie figuur 35. De entree, toegankelijkheid en herkenbaarheid van de brug zijn verwaarloosd. Deze verbinding en oversteek dient herkenbaarder te worden.

Hetzelfde geldt voor Dijkerweg, Keentersteeg en Johan Willem Frisolaan. De Keentersteeg is een omweg naar de Dijkakker. Om een entree en groene verbinding te creëren, dient deze oude verbinding hersteld te worden met een fiets- en wandelbrug, zie figuur 37, net als bij Graswinkel, zie figuur 36. De onveilige oversteekplekken worden hiermee tegelijkertijd verholpen.

7.3.3 Een groene oversteek naar de Dijkakker

Figuur 38: Locatie waar de toekomstige brug gaat komen (Beijleveld, 2018)

Op deze locatie is er veel hekwerk en aanwezig, zie figuur 38. Dit vormt net als de ringbaan voor een blokkade naar het buitengebied van Weert-Zuid. Door dit gebied te ontdoen van hekwerken en te voorzien van een goede oversteek, in de vorm van een brug, ontstaat een fysieke groene verbinding naar het buitengebied.

Figuur 39: Ooijpoortbrug in Nijmegen (Blok, 2016)

De Ooijpoortbrug is een smalle wandelbrug die de gebruikers naar de Ooijpolder van Nijmegen leidt, zie figuur 39.

Figuur 40: Trestle Trail Bridge in Spanje (Paultro, 2018)

Dit is de Trestle Trail Bridge in Spanje Madrid, zie figuur 40. De brug is toegankelijk voor fietsers en wandelaars. De vormgeving zal vanaf de ringweg een landmark worden en de herkenbaarheid van het gebied versterken. De vierkanten lijken net lijsten en door het wentelen van individuele vierkanten ontstaat een tunnel, gebruikers worden het landschap in gezogen.

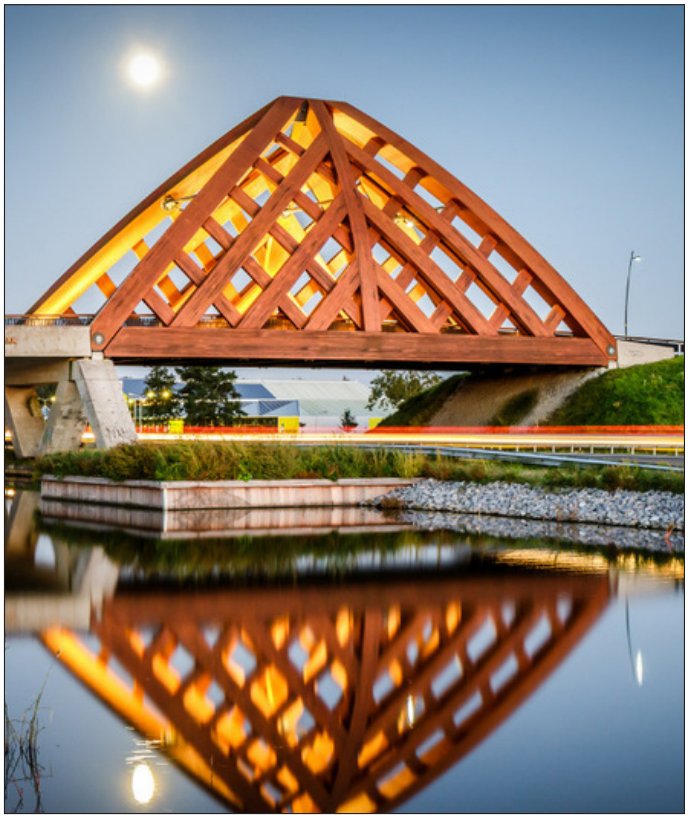

Figuur 41: Krúsrak brug in Sneek (Terpstra, z.d.)

Dit is de Krúsrak brug aan de randweg van Sneek, zie figuur 41. Twee van deze bruggen zijn over de randweg gelegd. De grootte van deze bruggen is niet waar naar wordt gestreefd, maar wel de herkenbaarheid. De bruggen vormen een landmark voor Sneek. De grootte van de Trestle Trail Bridge en Ooijpoortburg passen beter in Weert-Zuid.

7.3.4 Naar binnen gericht vs. naar buiten gericht

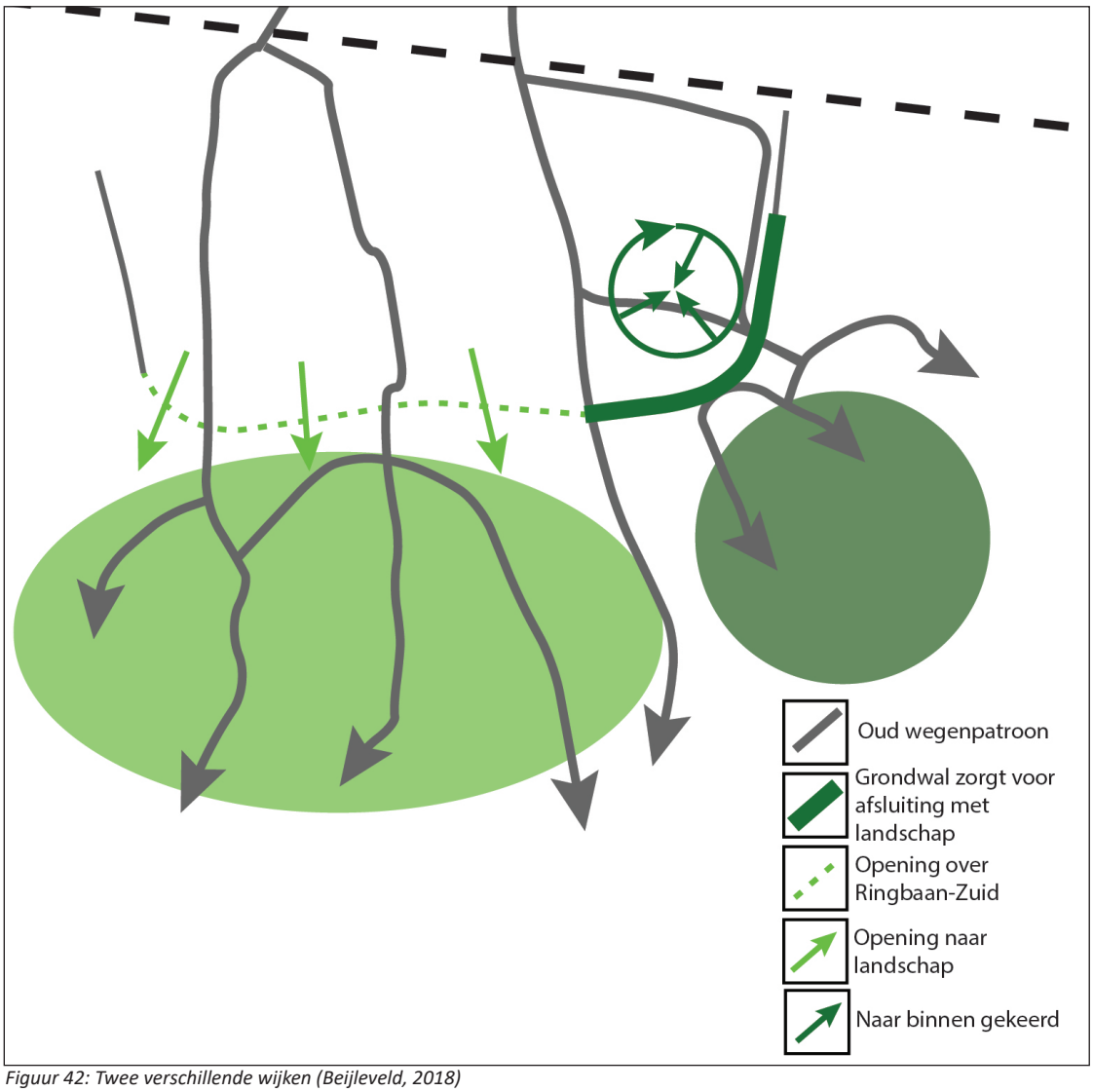

Figuur 42: Twee verschillende wijken (Beijleveld, 2018)

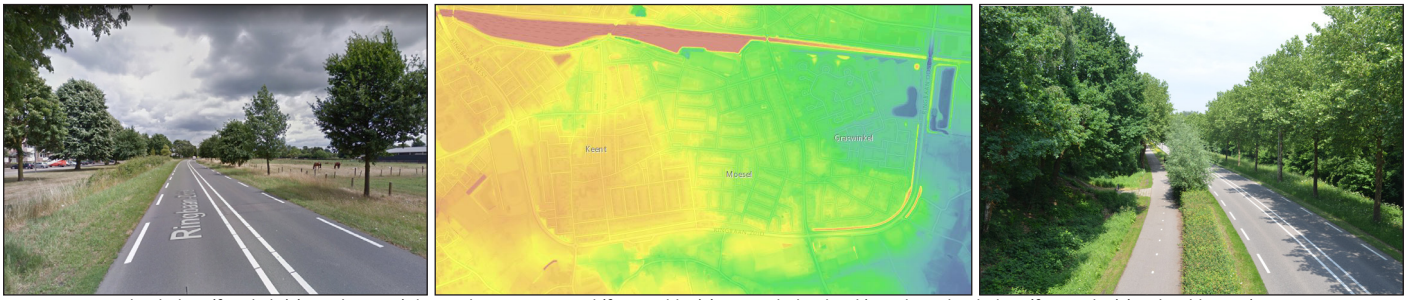

Figuur 43: Open landschap (foto links) (Google, 2017), hoogtekaart Weert-Zuid (foto midden) (ESRI Nederland, z.d.), gesloten landschap (foto rechts) (Beijleveld, 2018)

Keent en Moesel lijken op het eerste oog betere mogelijkheden te hebben om een verbinding te creëren met het landelijk gebied dan Graswinkel. Deze wijken openen zich immers al beter naar het landschap dan Graswinkel. Door de grondwal bij Graswinkel keert de wijk zich naar binnen. Keent en Moesel openen zich naar Ringbaan-Zuid. deze scheiding is zichtbaar op de hoogtekaart, zie figuur 43.

Keent en Moesel zullen door de geografische eigenschappen een andere landschappelijk sfeer hebben dan Graswinkel, zie figuur 42.

7.3.5 Twee verschillende landschappen

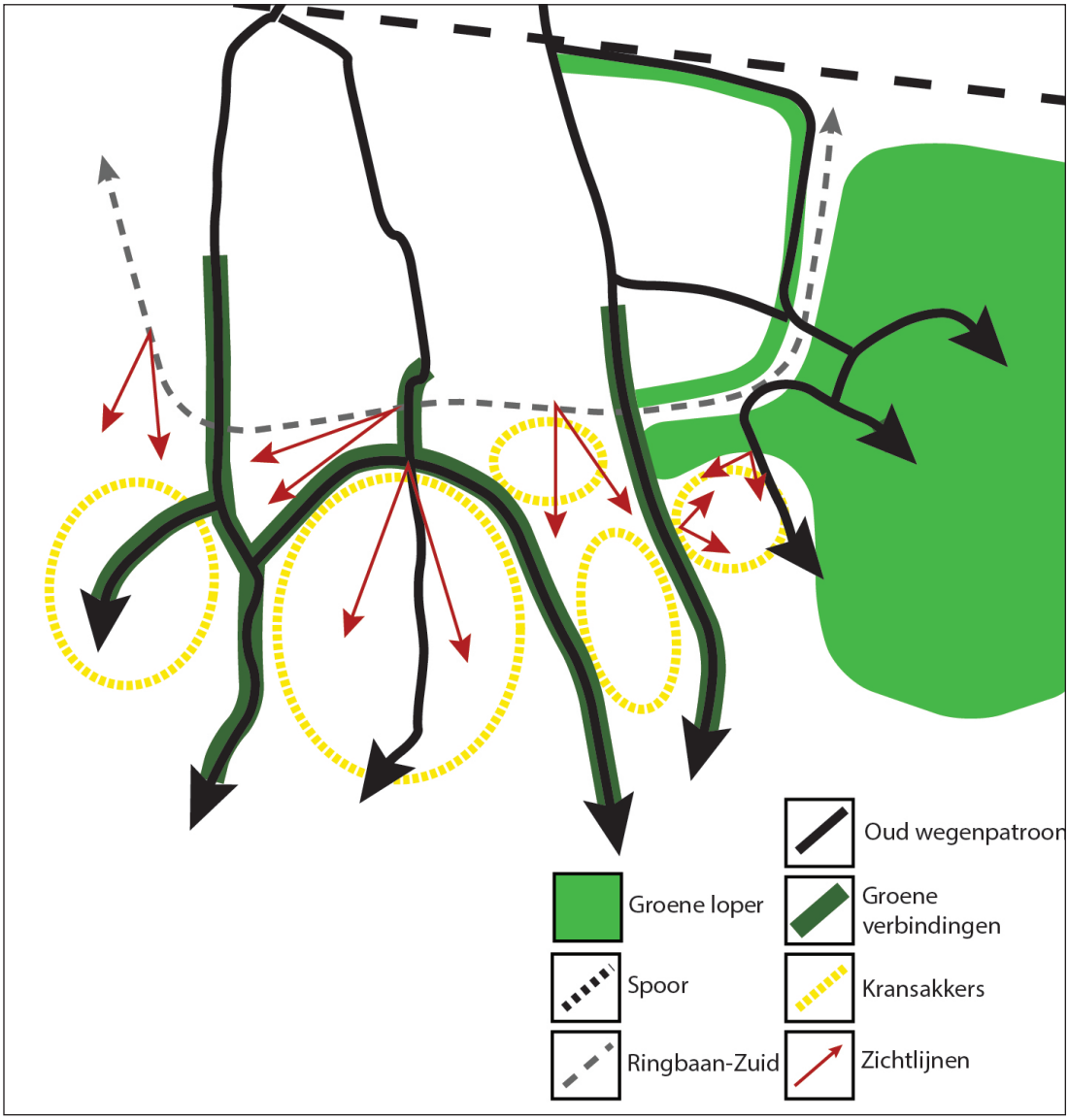

Figuur 44: Twee verschillende landschappen (Beijleveld, 2018)

De kransakkers bij Keent en Moesel
De bebouwing is gekoppeld aan deze infrastructuur. In het midden van de bebouwing en wegen liggen nog oude kransakkers. Met behulp van beplanting kunnen deze akkers geaccentueerd worden, waardoor ze meer tot hun recht komen in het gebied.

Momenteel zijn op veel plekken hekwerken, schuren, woningen en erven zichtbaar. De focus ligt niet meer op de openheid van de akkers, maar op de rommeligheid van het agrarische gebied. In de toekomst dienen de kransakkers in het buitengebied van Keent en Moesel een groene krans te krijgen, zodat bewoners en recreanten van een mooi open agrarisch gebied kunnen genieten.

Op de kaart wordt een aantal belangrijke zichtlijnen aangegeven, zie figuur 44. Deze zijn gericht op open gebieden en landmarks, zoals de Sint Annamolen. Het is belangrijk dat deze zichtlijnen niet verstoord worden door verrommeling. Dit betekent niet dat elke vorm van bebouwing weg moet of verstopt wordt in groen. Bebouwing kan namelijk mooi landschappelijk worden ingepast.

Het bos bij Graswinkel
De geslotenheid van Graswinkel wordt gespiegeld in het aangrenzende buitengebied. De Moeselpeel breidt zich uit richting de randen van de kransakker. Hierdoor ontstaat een opening in het bos, waardoor de gebruiker totaal afgesloten van Ringbaan-Zuid.

7.3.6 De kransakkers bij Keent en Moesel

Figuur 45: De bebouwing is in het groen langs de weg rond deze kransakker opgenomen. (Google, 2017)

Figuur 46: Als de bebouwing niet in het groen is opgenomen, ontstaat al gauw een rommelig beeld. (Google, 2017)

Het buitengebied bij Keent en Moesel wordt getypeerd door kransakkers, zie figuur 47. Het worden ook wel bolle akkers genoemd. De krans rondom de akker bestaat uit bebouwing, groen en wegen. Op sommige plekken zijn mooie randen, waarbij woningen in het groen zijn geschoven, zie figuur 45. Dit geeft een rustig beeld. Op andere plekken is dit niet het geval, zie figuur 46. Om eenheid te creëren dient er een aantal ingrepen uitgevoerd te worden, zoals het plaatsen van groen op de juiste plekken, om zichtlijnen en rust te creëren.

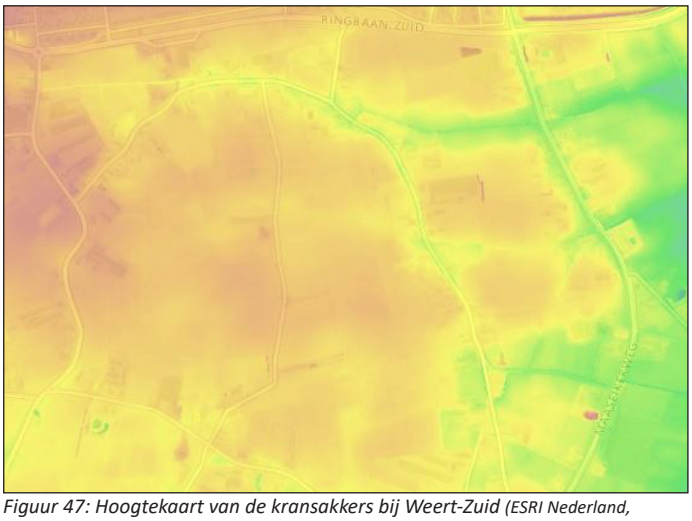

Figuur 47: Hoogtekaart van de kransakkers bij Weert-Zuid (ESRI Nederland,

7.3.7 Een groen jasje

Ongewenst beeld

Figuur 48: Hekwerken verstoren het beeld. (Beijleveld, 2018)

Gewenst beeld

Figuur 49: Er zijn geen hekwerken en de schuren en woningen staan mooi in het groen geschoven. (Beijleveld, 2018)

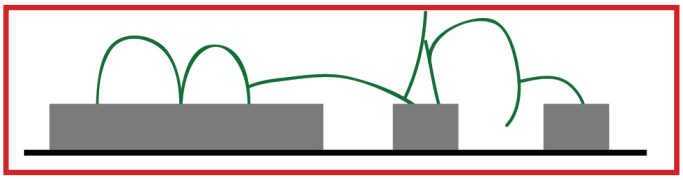

Figuur 50: De HeijmansOne woningen staan vol in het zichtlangs de ringbaan. Doordat de woningen geen natuurlijke omheiningen hebben, landen ze niet in het landschap. De architectuur wordt tenietgedaan door omheiningen en door de beperkte maat van de omgeving. (Beijleveld, 2018)

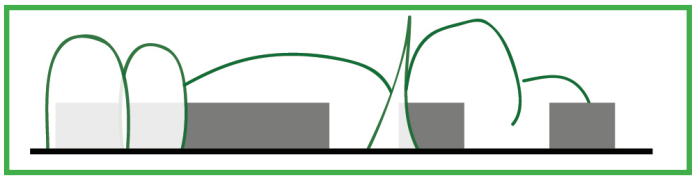

Figuur 51: Niet alle bebouwing in Weert-Zuid en het buitengebied dient verstopt te worden achter beplanting. Wanneer een woning mooi in het groen geschoven is geeft het juist een mooi landelijk beeld.
Zo zouden de HeijmansOne woningen net als deze villa in het buitengebied passen. (Beijleveld, 2018)

Figuur 52: Een foto van de huidige situatie bij het tankstation langs Ringbaan-Zuid: hekwerken vormen de omheining. Een groene omheining zorgt voor een rustiger beeld. Hetzelfde geldt voor de schuren en erven aan de horizon. (Beijleveld, 2018)

Figuur 53: Op dit speelveldje is de natuurlijke barrière juist nodig vanwege Ringbaan-Zuid. Het zorgt voor een veilige afscheiding van de weg. (Beijleveld, 2018)

7.3.8 Het bos en de groene loper van Graswinkel

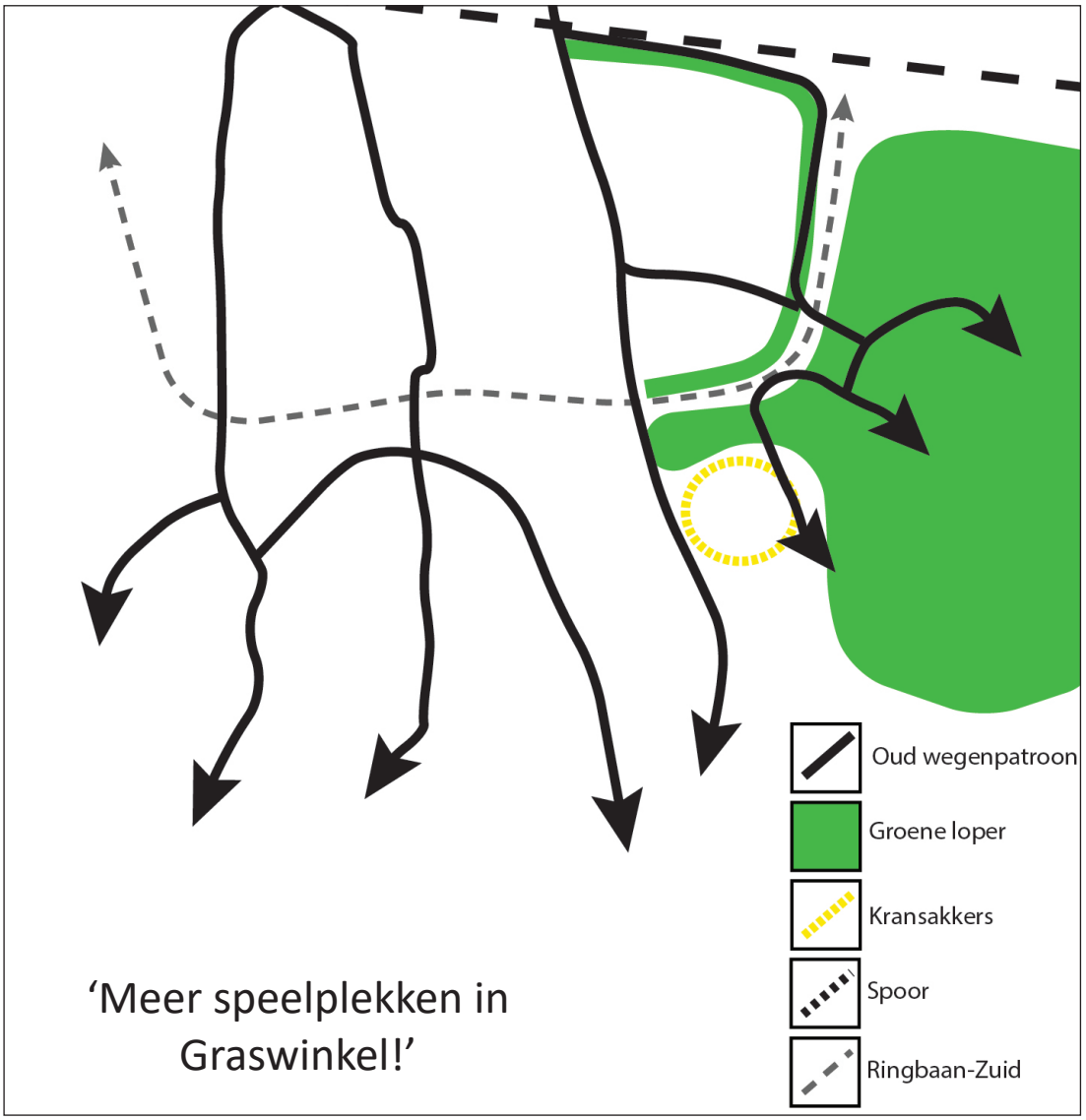

Figuur 54: Groene loper van Weert-Zuid (Beijleveld, 2018)

Graswinkel is een naar binnengerichte wijk. Dit komt door de grondwal die rondom Graswinkel ligt, zie figuur 55. Bewoners willen graag meer speelgelegenheden in de wijk, daar ontbreekt op dit moment aan.

De spoorzone dient ontwikkeld te worden tot een natuurlijke speelplek voor kinderen uit de wijk zelf. Daarnaast is dit de plek waar Graswinkel zichzelf wel opent, namelijk naar de stad toe. De groene spoorzone met natuurlijk spelen fungeert als een groene loper de stad in, zie figuur 54. Hierdoor worden de ontwikkelingen rondom Ringbaan-Zuid interessant voor alle inwoners van Weert, waardoor de aanblik van de gehele stad verbetert.

De groene loper loopt over de brug door naar de Moeselpeel. De Moeselpeel wordt groter gemaakt door verschillende soorten bossen toe te voegen. De moeselpeel wordt uitgebreid met en speel-, voedsel-, feest- en gedenkbos.

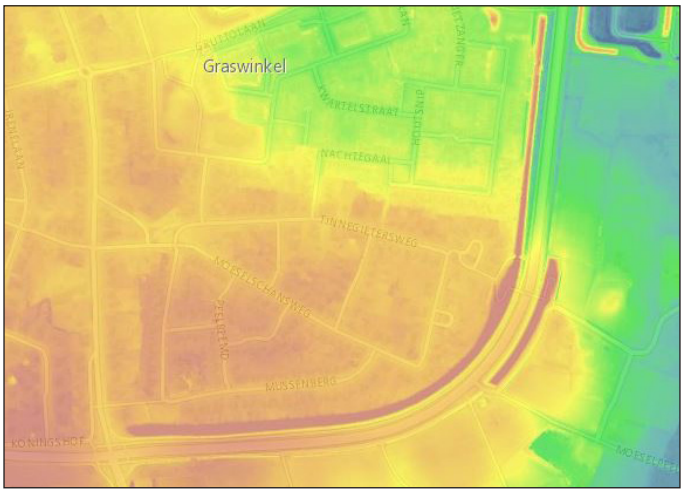

Figuur 55: Hoogtekaart van grondwal rondom Graswinkel (ESRI Nederland, z.d.)

7.3.9 De groene loper van het centrum naar de Moeselpeel

> Aan de rechterzijde is de tunnel onder het spoor door, richting het centrum van Weert. Daarnaast is de mogelijkheid om rechtdoor te lopen en de volgende tunnel te nemen richting het centrum van Weert.

> Dit is de spoorzone aan de noordzijde van Graswinkel. Een brede groene strook waaraan meerdere functies toegevoegd kunnen worden. Picknickbankjes, barbecue plekken, speelelementen en een goed fiets- en wandelpad.

> Dit is de vijver aan de oostzijde van Graswinkel. Rondom de vijver kan gewandeld en gefietst worden.

> Vanuit het park met de vijver kan je het fietspad op, langs Ringbaan-Zuid. Dit is de eerste locatie van de groene loper waar een bosachtige sfeer intrede doet. De vorige plekken waren zeer open en ruim.

> Dit is een tunnel door de grondwal heen, om de fietsbrug op te komen. Het is een onoverzichtelijke plek en niet duidelijk genoeg dat dit pad leidt naar de brug. De entree van de fiets- en wandelbrug dient verbeterd te worden, zodat de weg naar de Moeselpeel helder wordt.

> Op de brug is het niet overzichtelijk waar je als wandelaar of fietser heen gaat. De bomen blokeren het zicht.

> Aan de overzeide van de brug blokkeren de bomen nogmaals het zicht van wat er na de brug gaat komen. Wanneer wandelaars en fietsers richting het centrum willen, blokkeren de bomen hier het zicht op de brug.

> Hier is voor het eerst te zien wat aan de andere kant van Ringbaan-Zuid is. De brug dient in de toekomst beter zichtbaar te zijn voor fietsers en wandelaars. Het zou mooi zijn als er vanaf de brug een uitzicht is naar het buitengebied.

Figuur 56: Fotovisualisatie van de huidige groene loper (Beijleveld, 2018)

7.3.10 Verbeteren van veilig wandelen en fietsen

Figuur 57: Wandelaars en fietsers dienen op dit kruispunt in één keer over te steken. Met een kleine omweg komen ze op de Dijkakker uit. Op dit kruispunt is geen verbinding merkbaar met het buitengebied. (Beijleveld, 2018)

Figuur 58: Voor wandelaar of fietser zijn er geen tot weinig aparte fiets- of wandelpaden. Hierdoor kunnen onveilige situaties ontstaan. Dit geeft bewoners niet het gevoel een veilig ommetje te kunnen maken in het buitengebied. (Beijleveld, 2018)

Figuur 59: Hier is een vluchtheuvel in het midden van de weg geplaatst, zodat fietsers en wandelaars veiliger kunnen oversteken. Alleen is deze overgang niet aanlokkelijk om richting het buitengebied te gaan. Het pad heeft niet de uitstraling van een entree; het lijkt eerder een achterom. (Beijleveld, 2018)

Figuur 60: Een olifantenpad dat door veel naar schoolgaande kinderen wordt gebruikt. Ze moeten in een keer oversteken. (Beijleveld, 2018)

Figuur 61: De fietser en wandelaar komen niet direct langs een autoweg. Hier kan veilig gefietst en gewandeld worden. (Beijleveld, 2018)

Figuur 62: De heg is hier een natuurlijke afscheiding van Ringbaan-Zuid. De fietsers hebben hier genoeg ruimte om veilig te fietsen. Daarnaast is er een mooi gezicht op het buitengebied. (Beijleveld, 2018)

7.3.11 Fiets- en wandelnetwerk van Weert-Zuid

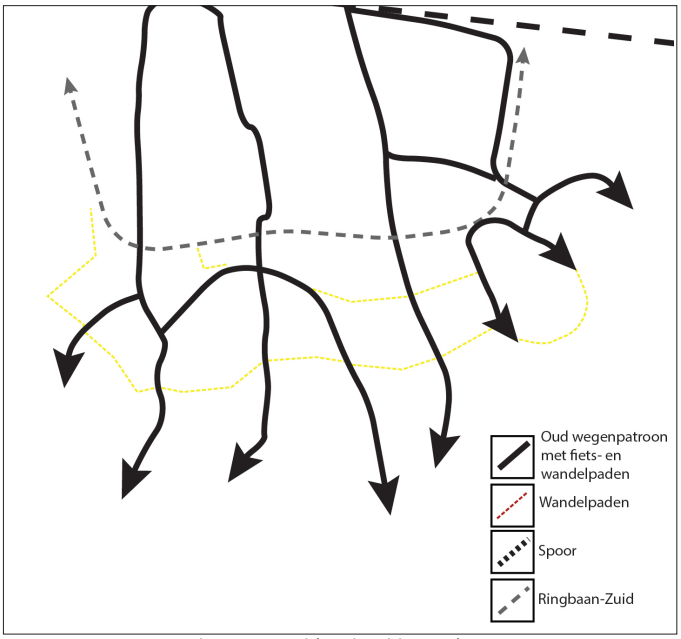

Figuur 63: Fietsnetwerk Weert-Zuid (Beijleveld, 2018)

Uit het bewonersonderzoek is gebleken dat wandelen, fietsen en spelen erg belangrijk worden gevonden.
Er is behoefte aan wandelpaden waar wat te zien en/of te beleven is. In de stadsdeelvisie worden nieuwe wandel- en fietspaden voorgesteld. Deze routes liggen dichtbij Ringbaan-Zuid. Bewoners hebben aangegeven niet te dicht bij de ringbaan te willen recreëren en picknicken. Om deze reden dienen er een aantal nieuwe fiets- en wandelpaden te worden aangelegd, zie figuur 63. Op deze manier ontstaat een grotere verscheidenheid aan fiets- en wandelmogelijkheden. Bijvoorbeeld: een groot stuk om te wandelen, maar ook mogelijkheden voor een klein ommetje met de hond. Een gedeelte van de wandelpaden dient tevens toegankelijk te zijn voor minder validen. De route wordt interessant gemaakt door verschillende landschapsinrichtingen.

7.3.12 Meer ruimte en dus veiligheid voor de wandelaar en fietser

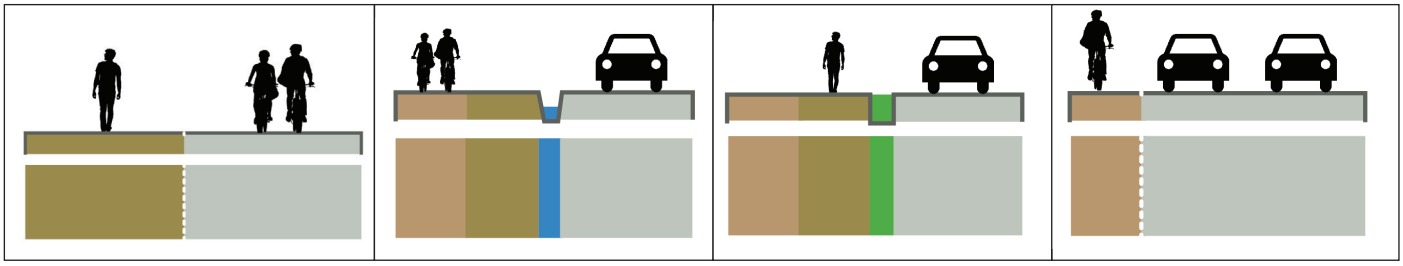

Figuur 64: Verschillende mogelijkheden voor fiets- en wandelpad. Fiets- en wandel pad; zonder autobaan, met blauwe tussenstrook, met groene strook, op autobaan (van links naar rechts) (Beijleveld, 2018)

Naast veilige oversteekplekken dienen er veilige fiets- en wandelpaden te komen. In het buitengebied dienen aparte paden te komen, die door middel van straatmarkering aangegeven worden, waar fietsers en wandelaars kunnen fietsen en lopen, zie figuren 64 en 65. Olifantenpaden dienen in de toekomst niet meer aanwezig te zijn. Nieuwe fietspaden met een logische routing maken onveilig oversteken overbodig.

Figuur 65: Referentiebeelden voor fiets- en wandelpad (bronnen foto's van links naar rechts: (IF, 2016) (Beijleveld, 2018) (Onbekend, z.d.) (Aalbers, 2015))

‘Het liefst dat je al wandelend leuke dingen tegen komt!’

7.3.13 Bijzondere paden en elementen

Figuur 66: Mozesbrug in Halsteren (VVV Brabantse Wal, z.d.)

Figuur 67: Vlooybergtoren in België (Beijleveld, 2018)

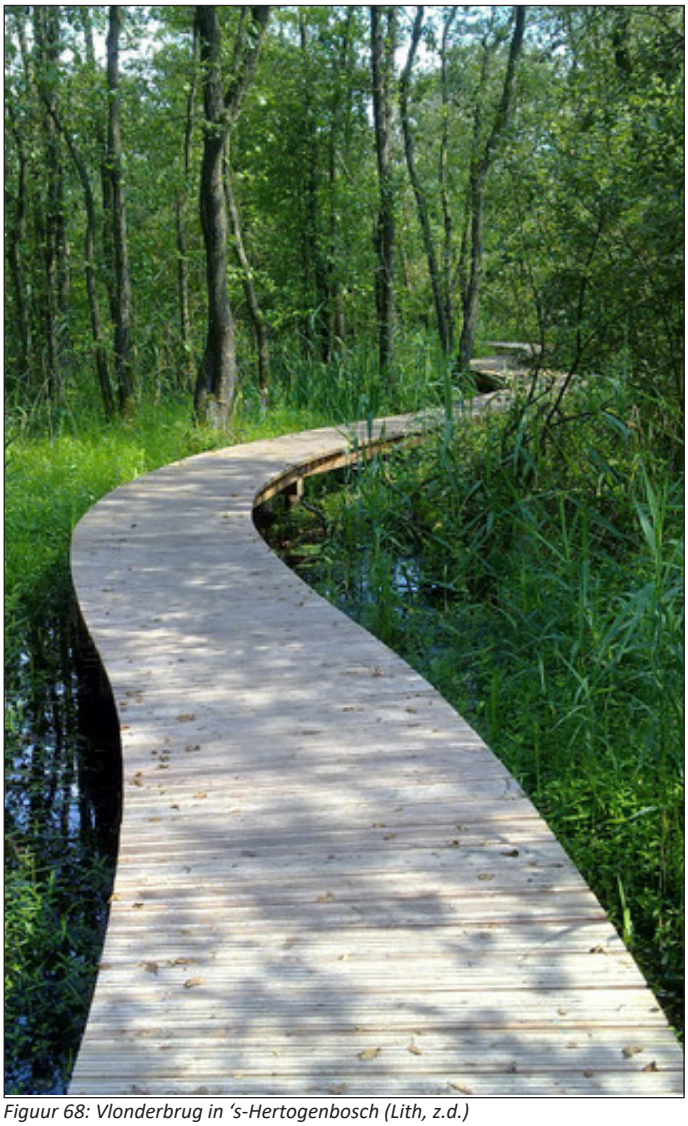

Figuur 68: Vlonderbrug in 's-Hertogenbosch (Lith, z.d.)

Niet een Mozesbrug door het water, zie figuur 66, maar een doorkruising van de kransakker. Zo ervaart en ziet de gebruiker het hoogteverschil van een kransakker.

De Moeselpeel is een moerassig gebied, wat op dit moment goed te zien is vanaf de omliggende wegen. Door een slingerend vlonderpad is in de toekomst een klein gedeelte van de Moeselpeel toegankelijk voor wandelaars, zie figuur 68.

Zichtlijnen naar het buitengebied versterken de identiteit van locaties langs Ringbaan-Zuid. Door de hoogte in te gaan worden de zichtlijnen vergroot. Afhankelijk van welke hoogte kan in de toekomst vanaf de uitkijktoren Tungelroy, Altweerterheide, Stramproy, IJzeren Man en Kempen-Broek gezien worden, zie figuur 67.

De voorgestelde elementen en paden worden net als de brug de landsmarks van Weert-Zuid. Daarnaast worden er verschillende gebieden ontwikkeld om te recreëren en te genieten van het landschap, zie paragraaf 7.5 en 7.6 voor de deeluitwerkingen.

7.4 Randvoorwaarden voor het totale plangebied

Veiligheid
* Veilige oversteek realiseren voor wandel- en fietsverkeer bij de huidige knelpunten, zoals beschreven in de Ringbaanvisie 2017.
* Gebruikers dienen zich veilig te voelen.

Zichtlijnen
* Zichtlijnen vanaf Ringbaan-Zuid naar het buitengebied behouden en accentueren.
* Beplanting dient niet hoger te zijn dan 1,50 meter, met uitzondering van bomen. Deze dienen opgekroond te worden.

Natuurlijke en ecologische meerwaarde
* Bijdragen aan de natuurlijke en ecologische waarde door middel van beplanting. Bloemrijke en soortrijke beplanting, zoals bloemrijke grasbermen.

Groene en natuurlijke uitstraling
* Alle ontwikkelingen dienen een natuurlijke en groene uitstraling te hebben.

Geluidsdemping
* Bij rustplekken, zoals het feest- en gedenkbos en het speelbos, dient de geluidsoverlast niet hoger te zijn dan 55 decibel (dB).

Onderhoudsarm
* Onderhoud dient uitgevoerd te worden óf met groot onderhoudsmaterieel óf kleinschalig door vrijwilligers.

Fijnstof en CO2 afvangen
* Beplanting aanleggen voor verhoogde afvang van fijnstof.

Toegankelijkheid
* Elke nieuw te ontwikkelen locatie dient toegankelijk (bereikbaar en begaanbaar) te zijn voor alle bezoekers, zoals wandelaars, fietsers en rolstoelgebruikers. Niet alle gebruiksobjecten, zoals een uitkijktoren, kunnen toegankelijk worden gemaakt voor elke doelgroep.
* Een aantal paden dient begaanbaar te zijn voor rolstoelgebruikers, rollators, kinderwagens, en dergelijke. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de breedte en het materiaal van paden en entrees.
* Parkeergelegenheden dienen aanwezig te zijn binnen 50 meter van het speelbos en feest- en herdenkingsbos.

Geen afname van de verkeersdoorstroming
* Geen lagere snelheid dan 70 km/u op Ringbaan-Zuid.
* Geen elementen aanbrengen die de doorstroming verhinderen.

Verplaatsen van A naar B
* De groene stroken dienen gemakkelijk begaanbare paden te hebben voor voetgangers en fietsers.
* De langzame weggebruiker dient ruimte te hebben om zich gemakkelijk over de ringbaan te verplaatsen.

Gratis toegankelijk
* Alle locaties dienen voor bezoekers gratis toegankelijk te zijn.

Meerdere functies per locatie
* Elke locatie dient te beschikken over meer dan één functie.

Herkenbaarheid
* Aan de nieuwe ontwikkelingen dienen elementen toegevoegd te worden die kenbaar maken dat het project ontwikkeld is vanuit ‘Weert-Zuid bloeit op!’.
* Locaties dienen aangegeven te worden met wegwijzers.

Recreatie
* Plaatsen van recreatieve elementen of aanleidingen.

Zie ‘Bijlage 10: Randvoorwaarden’ voor de uitgebreide randvoorwaarden.

7.5 Deeluitwerkingen in het buitengebied van Graswinkel

Figuur 69: Deeluitwerkingen in het buitengebied van Graswinkel (Beijleveld, 2018)

Voor u ligt de overzichtskaart met de locaties van de vier deeluitwerkingen in het buitengebied naast Graswinkel. De uitwerkingen zijn:

- entree Moeselpeel
- feest- en gedenkbos
- voedselbos
- speelbos.

In deze paragraaf vindt u de uitwerking van de bovengenoemde deeluitwerkingen met de corresponderende randvoorwaarden.

7.5.1 Entree Moeselpeel

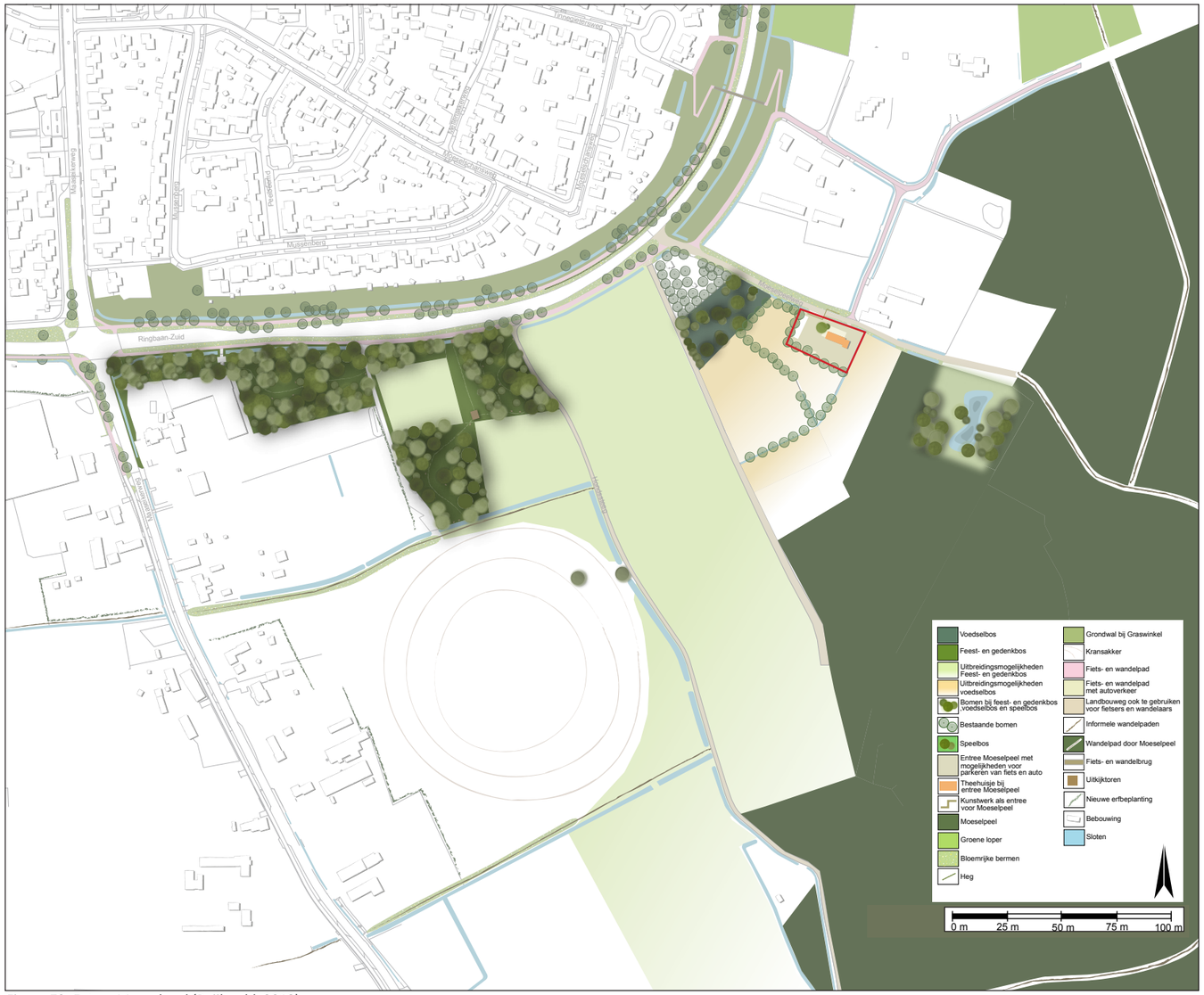

Figuur 70: Entree Moeselpeel (Beijleveld, 2018)

Figuur 71: Visualisatie van de entree bij de Moeselpeel (Beijleveld, 2018)

Figuur 72 en 73: De Moeselpeel (Met ons in Weert, z.d.) (Onbekend, 2007)

Randvoorwaarden

- Toegankelijk voor wandelaars, fietsers en rolstoelgebruikers.
- Een aantal paden dienen begaanbaar te zijn voor rolstoelgebruikers. Houd hierbij rekening met breedte en materiaal van paden en entree.
- Herkenbaarheid van het project ‘Weert-Zuid bloeit op!’.
- De entree van de Moeselpeel dient aangegeven te worden met borden/wegwijzers.
- Auto parkeergelegenheid aanwezig binnen 50 - 100 meter afstand van de entree.
- Fietsparkeergelegenheid voor de entree en voor het speelbos (incl. elektrische oplaadpaal).

7.5.2 Feest- en gedenkbos

Figuur 74: Het Feest- en gedenkbos (Beijleveld, 2018)

Randvoorwaarden

- Paden toegankelijk voor wandelaars, rolstoelgebruikers, kinderwagens en dergelijke.
- Parkeergelegenheid voor fietsers (inclusief oplaadpaal).
- Bankjes en picknickplekken aanwezig.
- Informatieborden over het feest- en gedenkbos.

Figuur 75: Visualisatie van het Feest-en gedenkbos (Beijleveld, 2018)

Figuur 76 en 77: Bestaand Feest- en gedenkbos in Weert (Foto links (Weert de gekste, 2015)) en een foto van de locatie waar het nieuwe feest- en gedenkbos gaat komen (Foto rechts (Beijleveld, 2018))

7.5.3 Voedselbos

Figuur 78: Het voedselbos (Beijleveld, 2018)

Figuur 79: Visualisatie van het voedselbos (Beijleveld, 2018)

Figuur 80: De locatie waar het voedselbos van Weert-Zuid gaat komen (Beijleveld, 2018)

Randvoorwaarden

- Verschillende beplantingslagen.
- Versterken biodiversiteit.
- Paden zijn voor alle gebruikers begaanbaar.
- Parkeren fietsers (met oplaadpaal) en auto's 50 meter afstand.
- Fietsafstand voor bewoners en beheerders.
- Nabijheid van activiteiten/projecten.
- Op agrarisch of braakliggend terrein.
- Beschikbaar voor 50 jaar.
- Minimaal 1 hectare, bij bebouwing meer dan 1 hectare.
- Minimaal 25 meter breed voor ecologische verbindingszone.
- Zonnige plekken en schaduwplekken.
- Windbeschutting.
- Geen extreme grondsoort (te nat of te droog).

7.5.4 Speelbos

Figuur 81: Het speelbos (Beijleveld, 2018)

Randvoorwaarden

- Ruimte voor mensen om te ontmoeten.
- Parkeergelegenheid voor fietsers (met oplaadpaal) en auto's.
- Parkeergelegenheid binnen 50 - 100 meter.
- Speelbos voor alle leeftijden.
- Afwezigheid van ecologisch waardevolle en kwetsbare soorten.
- Niet te kwetsbare bodem.
- Geen beschermd natuurgebied.
- Ongeveer 2 tot 5 hectare met fysieke grenzen.
- Bij woonkernen in de buurt.
- Veilig en makkelijk bereikbaar voor langzaamverkeer.
- Afwisseling open/gesloten plekken zonder dichte struiken.
- Gebruik reliëf, water, natuurlijke elementen en verschillende boomsoorten.
- Geen bezwaar vanuit gebiedseigenaar en bewoners.

Figuur 82, 83 en 84: Referentiebeelden voor het speelbos (Boven (Molloy & Sarui, 2009)),(Links (Natuurmonumenten, z.d.)) en (Rechts (Onbekend, z.d.))

7.6 Deeluitwerkingen in het buitengebied van Keent en Moesel

Figuur 85: Buitengebied Keent en Moesel (Beijleveld, 2018)

Voor u ligt de overzichtskaart met de locaties van de twee deeluitwerkingen van de stadsrandzone en het buitengebied nabij Keent en Moesel. De uitwerkingen zijn:

- wadi met speelaanleidingen
- veld bij de Sint Annamolen.

In deze paragraaf vindt u de uitwerking van de bovengenoemde deeluitwerkingen met de corresponderende randvoorwaarden.

7.6.1 Wadi met speelaanleidingen

Figuur 86: De natuurlijke speelwadi (Beijleveld, 2018)

Figuur 87: Visualisatie van de natuurlijke speelwadi (Beijleveld, 2018)

Figuur 88: De locatie van de natuurlijke speelwadi (Beijleveld, 2018)

Randvoorwaarden

- Verzamelen en infiltreren hemelwater.
- Natuurlijke speelaanleiding.
- Aanplant diverse vegetaties.
- Afscheiding tussen wadi en ringbaan met behulp van beplanting.
  * Afscheiding heeft een maximale hoogte van 1.25 meter.
  * Afscheiding is het gehele jaar niet tot slecht doordringbaar voor mensen.
  * Afscheiding bestaat uit inheemse gebiedseigen beplanting.

7.6.2 Veld bij de Sint Annamolen

Figuur 89: Visualisatie van het veld bij de Sint Annamolen (Beijleveld, 2018)

Randvoorwaarden

- Historie zichbaar maken.
  - * Toevoegen van en verwijzen naar historische elementen.
- Aanleggen van en aansluiten op recreatieve routes.
- Toevoegen educatieve elementen om bezoekers te leren over omgeving.
- Ecologische functie aanwezig.
- Beplanting wat biodiversiteit stimuleert, zoals een bloemenweide.
- Zichtlijnen van tankstation naar Sint Annamolen.
- Molen zichtbaar, wanneer er over perceel wordt gekeken.
- Geen hoge, zichtbelemmerende objecten of elementen.
- Elementen verwijzend naar agrarische achtergrond.

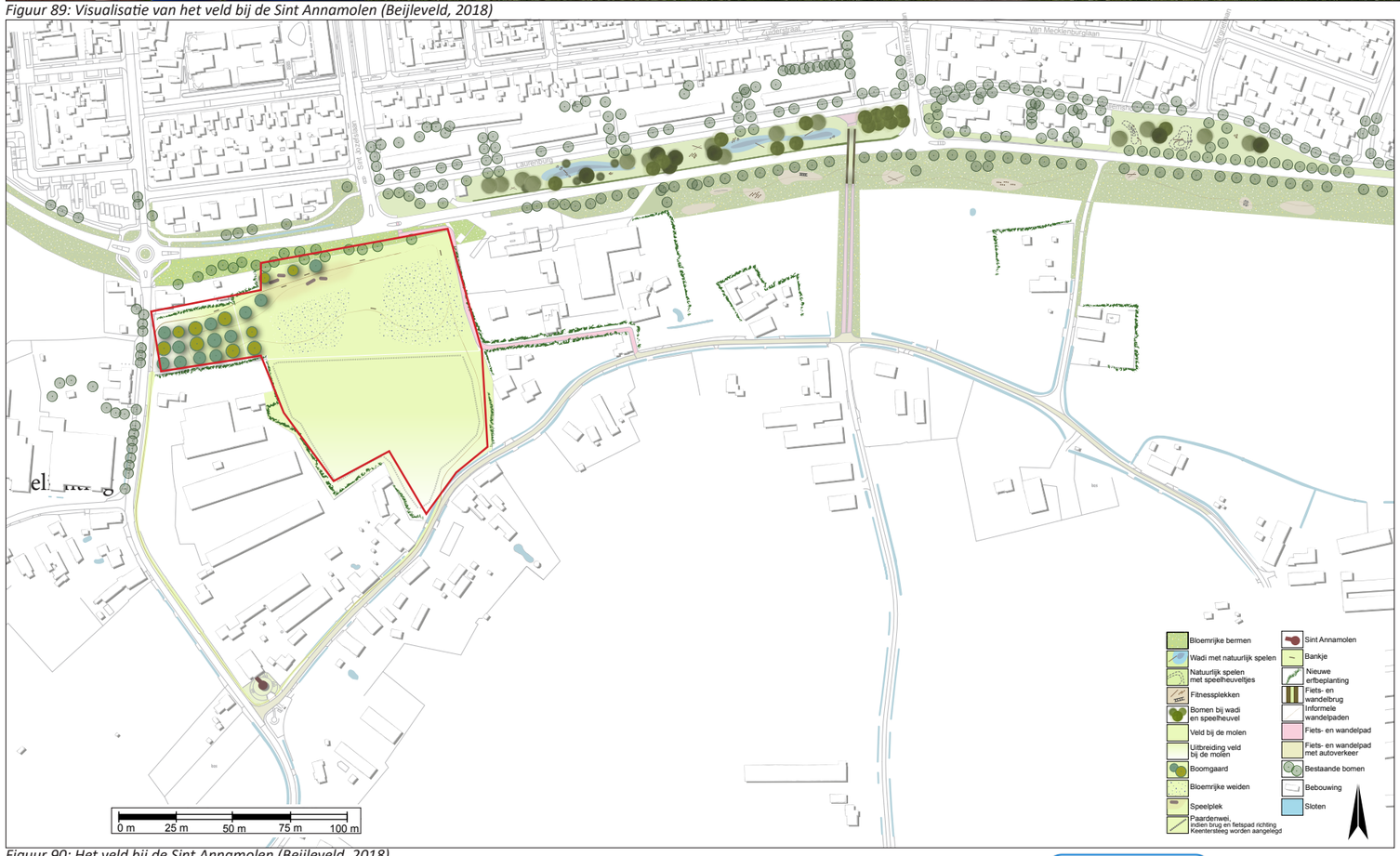

Figuur 90: Het veld bij de Sint Annamolen (Beijleveld, 2018)

Figuur 91 en 92: Referentiebeelden voor het veld bij de Sint Annamolen.
Een molen als speeltoestel (Meindertsma, 2012) en bloemrijk grasland (Onbekend, 2018).

Figuur 93: De locatie van het veld bij de Sint Annamolen (Beijleveld, 2018)

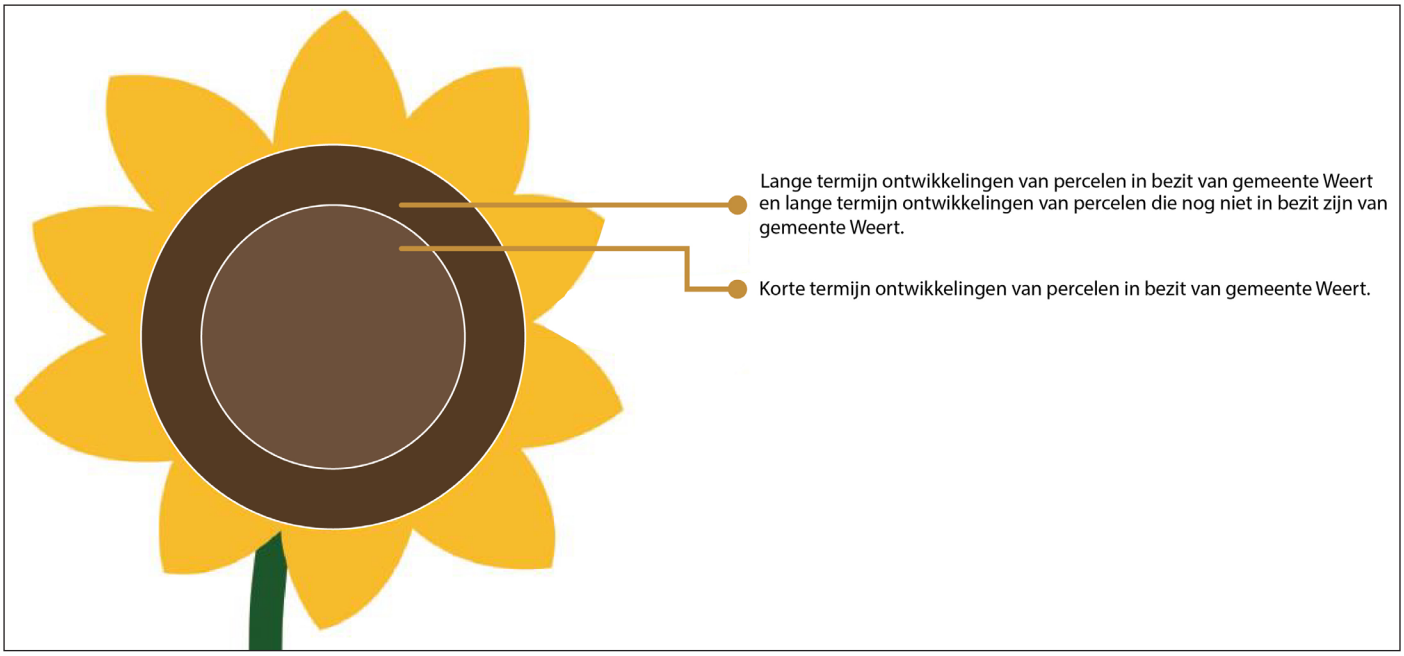

Figuur 94: Scenario's van het landschapsplan, Weert-Zuid bloeit langzaam op (Beijleveld, 2018)

7.7 Scenario's

Het landschapsplan bestaat uit twee soorten scenario's:

1. Percelen die de opdrachtgever al in bezit heeft.
2. Percelen die nog niet in bezit zijn.

Percelen in bezit van gemeente Weert

De gemeente heeft meerdere percelen in bezit die ze nu wil ontwikkelen, maar door de onveilige ringbaan zijn niet alle percelen veilig te bereiken. Dit leidt tot een tweesplitsing, namelijk percelen waar op korte termijn projecten realiseerbaar zijn en percelen die pas op langere termijn ontwikkeld kunnen worden.

Er dient voorkomen te worden dat de bewoners van Weert-Zuid hun betrokkenheid van project *'Weert-Zuid bloeit op!'* verliezen. Kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan zijn ***net zo belangrijk*** als de ontwikkeling van de grotere percelen aan de buitenzijde van de ringbaan.

Percelen die nog niet in bezit zijn van gemeente Weert

Naast ontwikkeling van eigen percelen is de ambitie aanwezig om een aaneengesloten gebied te ontwikkelen. Daarvoor dienen percelen verworven of afspraken met eigenaren gemaakt te worden, zodat de voorgestelde uitbreidingen, zie paragraaf 7.2 Kaart, mogelijk worden gemaakt. Deze uitbreidingen zijn pas realiseerbaar wanneer de onveiligheid situatie is aangepakt.

7.7.1 Korte termijn ontwikkelingen van percelen in bezit van gemeente Weert.

Korte termijn projecten zijn projecten die snel (binnen één á twee jaar) te organiseren en uit te voeren zijn, zie 'Bijlage 11: Scenario's, bladzijde 91'. Hieronder vallen:

- kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan:
  1. Klachten/wensen van de bewoners aanpakken.
  2. Herkenbaarheid.
  3. Versterken van de biodiversiteit.
- projecten aan de buitenzijde van de ringbaan die al in proces zijn:
  1. Feest- en gedenkbos.
  2. Voedselbos.
  3. Speelbos.

De projecten aan de binnenzijde en buitenzijde van de ringbaan zijn even belangrijk voor de ontwikkeling van de stadsrandzone en het creëren van draagvlak.

Kleine projecten aan de binnenzijde van Ringbaan-Zuid

Bewoners hebben aangegeven geen gebruik te zullen maken van het buitengebied, zolang Ringbaan-Zuid niet veilig genoeg is om over te steken. Tevens heeft een deel van de wijkbewoners negatieve ervaringen met het gemeentelijk apparaat en zullen daardoor minder geneigd zijn te participeren in projecten van de gemeente, zoals *'Weert-Zuid bloeit op!'*. Door op korte termijn projecten op te starten aan de binnenzijde van de ringbaan zullen bewoners positiever worden over het gemeentelijk apparaat en zo ook bereidwilliger zijn om te participeren, doordat ze vooruitgang in het project zien.

1. Klachten/wensen van de bewoners aanpakken
Een goed begin is om effectief de klachten en wensen van de bewoners aan te pakken. Voorbeelden van geïnventariseerde opmerkingen zijn:

- verfraaien/beter onderhouden van bestaande perkjes in de wijken;
  * Bewoners begrijpen niet dat perken omgevormd worden naar gras door geldgebrek, maar wel in het buitengebied geld geïnvesteerd wordt.
- bomen opkronen tegenover AV Weert, zodat bewoners meer uitzicht hebben.
- plaatsen van picknick- en zitbanken.

2. Herkenbaarheid
Er dient herkenbaarheid gecreëerd te worden over het project bij de wijkbewoners. Aangezien de meeste bewoners nog niet de wijk uittrekken, dient verfraaiing van de openbare ruimte in de wijken plaats te vinden. Wanneer deze projecten uitgevoerd en naar buiten gebracht worden als projecten vanuit *'Weert-Zuid bloeit op!'* vormen de bewoners een positieve associatie met het project, waar in verder verloop van het project de vruchten van geplukt zullen worden. Mogelijkheden om zichtbaarheid en herkenbaarheid van *'Weert-Zuid bloeit op!'* te creëren in de wijken zijn:

- plaatsen van straatmeubilair en bijenhotels
- plaatsen van bloembakken in lantaarnpalen
- muurschilderingen gefocust op groene thema's
- promoten van het project bij bestaande activiteiten in de wijk;
  * Wat is gerealiseerd en wat zit er nog aan te komen?
- activiteiten met bewoners;
  * Samen met bewoners bloemenmengsels inzaaien.
- banners en/of reclameborden door de wijken en in de stad.

3. Versterken van de biodiversiteit
Alle percelen die nog niet veilig bereikbaar zijn door Ringbaan-Zuid, kunnen voordat ze hun definitieve invulling krijgen, ingezaaid worden met een bloemenmengsel. Dit is om de biodiversiteit van de omgeving te versterken.

Projecten aan de buitenzijde van de ringbaan, waarvan het proces al gestart is
De opdrachtgever heeft gedurende de loop van dit project al planprocessen in gang gezet voor de uitvoering van het feest- en gedenkbos, voedselbos en een speelbos. Deze zullen gerealiseerd worden op korte termijn aan de buitenzijde van de ringbaan. In de buurt van de planlocatie ligt de fiets- en wandelbrug die de wijk Graswinkel met het Moeselpeel-gebied verbindt. De brug creëert een veilige oversteek over de ringbaan, waardoor de wijkbewoners eerder geneigd zijn de ringbaan over te steken om onder andere gebruik te maken van het feest- en gedenkbos en het speelbos.

1. Feest- en gedenkbos
De stichting feest- en gedenkbos heeft contact opgenomen met de opdrachtgever met de vraag voor een nieuwe locatie om een feest- en gedenkbos te ontwikkelen. Het planproces voor het feest- en gedenkbos is al in een zo ver gevorderd stadium dat de locatie al is vastgesteld, alsmede de maand wanneer de opening plaats zal vinden (november 2018). Het feest- en gedenkbos verrijkt de biodiversiteit en creëert mogelijkheden voor wijkbewoners om te wandelen en te recreëren. De verkregen percelen zijn relatief klein.

2. Voedselbos
Het voedselbos is geïnitieerd door de opdrachtgever. De opdrachtgever wordt hierbij ondersteund in kennis en informatie door de Bosgroep Zuid-Nederland. Het voedselbos geeft een sterke boost aan de biodiversiteit in de omgeving. Door de opbouw van vegetatielagen ontstaat een nieuwe beleving voor de gebruikers. In het voedselbos kan jaarrond gerecreëerd worden met als extra voordeel dat het bos de gebruikers voorziet van een grote variatie aan voedsel.

3. Speelbos
Tevens is de opdrachtgever in gesprek met de scouting over de mogelijke ontwikkeling van een speelbos. Het speelbos is als wens naar voor gekomen vanuit zowel de beide betrokken scoutingverenigingen als de bewoners. In samenwerking met de scouting verenigingen kan op korte termijn gestart worden met de aanleg hiervan. De scouting kan tevens ondersteunen ik het onderhoud van het speelbos. Zo krijgt de scouting een terrein waar ze activiteiten kunnen organiseren en de wijkbewoners een natuurlijke speelplek waar de kinderen veilig kunnen spelen.

7.7.2 Lange termijn ontwikkelingen van percelen in bezit van gemeente Weert.

Lange termijn projecten zijn projecten die niet binnen twee jaar uitvoerbaar zijn, door beperkingen in organisatie, ontwikkeling en/of financiën of onderhevig zijn aan de veiligheid van de ringbaan, zie 'Bijlage 11: Scenario's, bladzijde 92'. Hieronder vallen:

1. wadi met speelaanleiding
2. herkenbaarheid uitbreiden;
   * straatmeubilair (bankjes, vuilnisbakken)
   * entree
   * (route)paaltjes en informatieborden
   * groen de wijken in.
3. aanleg veld bij de Sint Annamolen
4. sportelementen
5. biodiversiteit;
   * pluktuin met bloemen en klein fruit
   * fruitbomen.

1. Wadi met speelaanleiding

Aan de binnenzijde van de ringbaan in de grasstrook tussen de Laurenburg en Ringbaan-Zuid dient een wadi gerealiseerd te worden. De wadi sluit aan op de rioolrenovatie in de wijken, waarbij de hemelwaterafvoer wordt afgekoppeld van het gemengd rioleringsstelsel. Het hemelwater dient vervolgens op een alternatieve manier afgevoerd te worden. Een deel van de afgekoppelde hemelwaterafvoeren kan vervolgens aangesloten worden op de wadi waar het water langzaam de bodem infiltreert. De vordering van het afkoppelproject bepaalt het moment waarop de wadi gerealiseerd zal worden.

2. Herkenbaarheid uitbreiden

Om het gebruik van de uitgevoerde projecten te verhogen, dienen de projecten zichtbaar gemaakt te worden. Het zichtbaar maken van de projecten kan met behulp van:

- het plaatsen van bankjes en prullenbakken bij de nieuwe projecten met verwijzing naar *'Weert-Zuid bloeit op!'*
- een toegangspoort voor de Moeselpeel, voedselbos en feest- en gedenkbos
- (route)paaltjes en informatieborden voor wandelaars en fietsers
- de aanleg van vergelijkbaar groen de wijken in;
  * door vergelijkbaar groen langs de ringbaan ook in de wijken aan te brengen, ontstaat een geleidelijke overgang tussen stad en land in plaats van een harde scheiding.

3. Aanleg veld bij de Sint Annamolen

De molenstichting zou graag meer bekendheid willen ontwikkelen voor de molen. Het veld bij de Sint Annamolen brengt niet alleen kansen voor de molen, maar ook voor de rest van de omgeving. Zo is het mogelijk om over het veld heen te lopen en de verschillende gewassen van dichtbij te zien groeien. Het veld leert de wijkbewoners over de Sint Annamolen en over het achterliggende agrarisch gebied. Vrijwilligers van de Sint Annamolen zijn mogelijk in staat het onderhoud hiervoor op zich te nemen.

4. Sportelementen

Sportelementen geven mensen de mogelijkheid en stimuleren mensen om te sporten in de buitenruimte. De sportelementen zijn voorwerpen waar verschillende oefeningen op uitgevoerd kunnen worden en zijn dus niet te vergelijken met fitnessapparaten. De elementen geven de mensen de vrijheid om gratis sportoefeningen te doen. Door gebruik te maken van (semi-)natuurlijke sportelementen, zoals een boomstam, behoudt de omgeving een landelijke en natuurlijke uitstraling.

5. Biodiversiteit

Om biodiversiteit in de randzone te versterken, is de vraag ontstaan naar een pluktuin met bloemen en klein fruit waar de mensen door kunnen lopen en wat mee naar huis kunnen nemen. De pluktuin voorziet tevens de insecten en kleine dieren van nectar en fruit. In plaats van de bomen die doorgaans geplant worden, kunnen fruitbomen geplant worden. Deze zullen net als de pluktuin, mensen voorzien van fruit, maar ook zeker de insecten en dieren voorzien van voedsel. Tevens kunnen moestuinen gerealiseerd worden. In tegenstelling tot de pluktuin en fruitbomen vergen moestuinen intensief onderhoud. Voordat de moestuinen gerealiseerd worden, dienen eerst vrijwilligers verzameld te worden die de onderhoudstaken op zich nemen.

7.7. 3 Lange termijn ontwikkelingen van percelen die *nog niet* in bezit zijn van gemeente Weert.

De ambitie is aanwezig om een aaneengesloten gebied te ontwikkelen, zie 'Bijlage 11: Scenario's, bladzijde 93'. Daarvoor dienen percelen verworven te worden. Deze percelen zijn nodig voor de **uitbreiding** van:

1. wandel- en fietspaden
2. voedsel-, feest- en gedenkbos en het veld bij de Sint Annamolen
3. toevoegen van erfbeplanting

1. Wandel- en fietspaden
Tijdens gesprekken met bewoners en stakeholders is de behoefte aan fiets- en wandelpaden vaker aan de orde geweest. Daarnaast zorgen wandel- en fietspaden ervoor dat de bewoners van Weert-Zuid meer gaan wandelen en fietsen, maar het zal ook mensen van buiten de wijken trekken. Tevens biedt het de schoolgaande jeugd de kans om een alternatieve route naar school te nemen. Het fiets- en wandelnetwerk zal aansluiting vinden met de natuurgebieden Kempen-Broek en de IJzeren Man.

2. **Voedsel-, feest- en gedenkbos en het veld bij de Sint Annamolen**
Bij succes van het voedsel-, feest- en gedenkbos en het veld bij de Sint Annamolen dienen meer percelen verworven te worden om verdere progressie mogelijk te maken. De percelen die gewenst zijn voor de uitbreiding zijn momenteel in eigendom van particulieren. Aangezien het tijd nodig heeft, is dit niet op korte termijn realiseerbaar.

3. Toevoegen van erfbeplanting
De zichtlijnen over het agrarisch gebied worden verstoord door stallen en erven. Dit zorgt voor een onrustig en rommelig beeld. Om rust te creëren, dient beplanting aangebracht te worden aan de randen van de erven. Door de beplanting wordt het zicht minder verstoord door de bebouwing, waardoor een open agrarisch landschap ontstaan. Indien de gemeente de stroken niet in bezit krijgt, kunnen afspraken met de eigenaar worden gemaakt over de realisatie van de erfbeplanting. Dit kan door hen te overtuigen van het belang van het landschapsplan en hun rol daar in. Om dit te realiseren kan een stimuleringsregeling getroffen worden voor de bewoners in dit gebied, waardoor ze eerder geneigd zullen zijn de beplanting toe te passen. Dit is niet realiseerbaar op korte termijn, aangezien dit veel organisatie vergt.

7.8 Ideeënmatrix
In deze paragraaf worden stakeholders gekoppeld aan de projecten beschreven in paragraaf 7.7: ‘Scenario’s’. De koppeling van stakeholders aan een project geeft aan dat deze stakeholders mogelijk interessant zijn om te betrekken bij dat specifieke project. Tevens is per project een toelichting toegevoegd, waarin aangegeven wordt waarom de betreffende stakeholder gekoppeld is aan dat project.

Op korte termijn worden onder andere de projecten feest- en gedenkbos, speelbos en voedselbos gerealiseerd. Daarom zijn de stakeholders die aan deze projecten gekoppeld zijn op dit moment de belangrijkste stakeholders.

Korte termijn projecten (1-2 jaar)				
Hoofdnoemer	**Thema**	**Idee**	**Gekoppelde stakeholder(s)**	**Toelichting**
Kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan.	**Klachten/wensen van de bewoners aanpakken**	Opkronen bomen ten behoeve van meer uitzicht voor bewoners	Wonen Limburg, gemeente Weert	Wonen Limburg heeft een klachtenlijn. Hier komen ook klachten op binnen die eigenlijk voor de gemeente zijn bedoeld, zoals het opkronen van bomen. Wonen Limburg kan deze klachten doorsluizen naar de gemeente waarna de gemeente kan zorgen dat deze klachten opgelost worden.
		Verfraaien van bestaande perkjes in Weert-Zuid	Gemeente Weert, wijkraden	De gemeente is verantwoordelijk voor onderhoud van het openbaar groen. De wijkraden kunnen de gemeente van informatie voorzien voor prioritering van de op te knappen perken.
	Herkenbaarheid	Bloembakken in lantaarnpalen	Stichting Groen Weert, bewoners	Stichting Groen Weert kan een beplantingsplan opstellen voor de te gebruiken beplanting en planning voor onderhoud. Bewoners kunnen helpen bij het onderhoud.
		Muurschildering	Scholen, opleidingen, kunstgroepen	Scholen kunnen in samenwerking met een kunstenaar de muurschildering(en) vormgeven. Zo leren de kinderen de kunst van het schilderen en creëren ze verbondenheid met de omgeving.
		Deelname aan activiteiten ter terugkoppeling project	Gemeente Weert	De gemeente is aanjager van dit project en dient dit uit te dragen aan de bewoners.
		Bloemenmengsels inzaaien met bewoners	IVN, Ecologische werkgroep Weert (EwW)	De genoemde stakeholders hebben beiden kennis en kunde op het gebied van natuur en groenontwikkeling. EwW is geschikt als stakeholder voor samenwerking met bewoners, mede omdat deze organisatie door bewoners is opgezet.
		Banners, reclameborden door Weert-Zuid en binnenstad	Gemeente Weert	De gemeente kan samen met de communicatieafdeling een pr-campagne opzetten voor het promoten van de randzone.
		Plaatsen (picknick)bankjes met afvalbakken	Stichting Weerterlandhout (Stichting Groen Weert)	Stichting Weerterlandhout, opgericht door Stichting Groen Weert, maakt banken, straatmeubilair en kunst van kaphout uit de omgeving. Deze stakeholder kan dus de verantwoordelijkheid op zich nemen voor het maken van de benoemde voorzieningen.
	Versterken van de biodiversiteit	Zaaien bloemenmengsels	IVN, Ecologische werkgroep Weert (EwW), bewoners	IVN en EwW willen mensen meer laten leren over de natuur. Zij kunnen samen met scholen of BSO gaan zaaien en de kinderen kennis laten maken met de natuur.
		Insectenhotel/bijenkast	Imkervereniging	Insectenhotels hebben onderhoud nodig. De imkervereniging heeft de kennis en kunde om dit op zich te nemen.
Projecten aan de buitenzijde van de ringbaan die al in proces zijn.		Feest- en gedenkbos	Gemeente Weert, Stichting feest- en gedenkbos	De gemeente faciliteert stichting feest- en gedenkbos met percelen waar zij gebruik van kunnen maken. De stichting heeft de meeste kennis en middelen voor de creatie van het feest- en gedenkbos.
		Speelbos	Scouting.	Scouting wil het gebied gebruiken om activiteiten te organiseren. De scouting kan helpen bij het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van het speelbos.
		Voedselbos	Bosgroep Zuid Nederland	De Bosgroep ondersteunt perceeleigenaren die een voedselbos willen ontwikkelen.

Lange termijn projecten (3-10 jaar)				
Hoofdnoemer	**Thema**	**Idee**	**Gekoppelde stakeholder(s)**	**Toelichting**
Onderhevig aan organisatie, ontwikkeling en/of financiën.	**Spelen, waterveiligheid**	Wadi met speelaanleidingen	Gemeente Weert, IVN	De gemeente is bezig met de rioolrenovatie en het afkoppelen van hemelwater in de wijken. IVN kan ondersteunen om de wadi natuurlijk in te richten met de wijk.
	Herkenbaarheid uitbreiden	Straatmeubilair (bankjes, vuilnisbakken)	Stichting Weerterlandhout (Stichting Groen Weert)	Stichting Weerterlandhout, opgericht door Stichting Groen Weert, maakt banken, straatmeubilair en kunst van kaphout uit de omgeving.
		Entree	Gemeente Weert	De gemeente heeft hierin de faciliterende en bepalende rol.
		(route)paaltjes en informatieborden	Gemeente Weert	De gemeente heeft hier een faciliterende rol. In samenwerking met partijen kan hier een passende informatievoorziening geplaatst worden afhankelijk van het soort voorziening.
		Groen de wijken in	Stichting Groen Weert, IVN	De genoemde stakeholders zijn beide voorstander van groen in de wijken. IVN heeft zelf een speciaal concept hiervoor ontwikkeld genaamd: Tiny Forest.
		Erfbeplanting	Gemeente	De gemeente kan een stimuleringsregeling opstellen voor de bewoners van het buitengebied, zodat zij erfbeplanting toe zullen passen.
Onderhevig aan veiligheid van de ringbaan.	**Sport en recreatie**	Wandel- en fietspaden	Fiets- en wandelbond, Atletiekvereniging Weert	Fiets- en wandelbond en de wandelafdeling van de atletiekvereniging kunnen meedenken over interessante routes en kunnen tochten organiseren voor bewoners.
		Plaatsen sportelementen	Gemeente Weert, AV Weert, hockey- en voetbalvereniging, scholen	Deze stakeholders kunnen met de gemeente meedenken over gewenste sportelementen en moedigen leerlingen en leden aan hier gebruik van te maken.
	Biodiversiteit	Aanleggen akker Sint Annamolen	De molenstichting, Natuur-milieueducatiefcentrum IJzeren man	De molenstichting kan op de akker gewassen planten die ze vervolgens bij de molen zouden kunnen verwerken. Als de akker gekoppeld word aan de molen zorgt dit voor meer bekendheid van de molen. Natuur-milieueducatiefcentrum IJzeren man kan ondersteunen bij de educatieve achtergrond van het agrarisch gebied en kan dit gebruiken voor excursies.
		Pluktuin met bloemen en klein fruit	Ecologische werkgroep Weert(EwW), bewoners	EwW kan samen met de bewoners gebruik maken van de pluktuin en kunnen de pluktuin onderhouden.
		Plaatsen van fruitbomen	Basisscholen	De bomen kunnen geplant worden met de basisschoolkinderen, bijvoorbeeld op de nationale boomplantdag.
		Moestuin(bakken)	Gemeente Weert: Afdeling armoedebestrijding, Weerter Minima	Zowel Afdeling armoedebestrijding als Weerter Minima willen aan de slag met moestuintjes voor inwoners van de wijken die minder te besteden hebben.
Aaneensluiting van gebieden	**Verbinding met omliggende gebieden**	Wandelnetwerken op grote schaal	Koninklijke Wandel Bond Nederland (KWBN)	KWBN beheert landelijk wandelpaden en biedt steun bij de organisatie van grote wandelevenementen.

Activiteiten				
Hoofdnoemer	**Thema**	**Idee**	**Gekoppelde stakeholder(s)**	**Toelichting**
Herkenbaarheid.	**Organiseren van activiteiten**	Samen barbecueën	Wijkraden, Punt Welzijn, Weerter Minima	Deze stakeholders zijn geschikte partijen vanwege hun grote betrokkenheid in wijk.
		Nordic walktocht langs plangebied	Atletiekvereniging Weert	De atletiekvereniging kan nordic walking tochten organiseren voor bewoners.
		Ontwerpwedstrijd voor logo	Gemeente Weert, scholen, kunstgroepen	De gemeente kan een ontwerpwedstrijd initiëren bij de basisscholen in de wijken. Mogelijk kan er een gastles van een kunstgroep worden georganiseerd om de kinderen kennis te laten maken met kunst. Het winnende ontwerp wordt het logo voor 'Weert-Zuid bloeit op!'.
	Aansluiten bij activiteiten	Buitenspeeldag (12 juni 2019)	Basisscholen	De gemeente kan hierbij aansluiting zoeken ter promotie van het project.
		Rommelroute	Wijkraad Keent	Met de rommelroute gaat de wijkraad samen met wijkbewoners de wijk door om rommel op te ruimen. De gemeente kan hier met een promotiestand bij aansluiten.
		Wandeling Open Monumentendag (8 september 2018)	Stichting Stadsgidsen Regio Weert(SSRW)	De gemeente kan hier bij aansluiten ter promotie van het project.
		Vlooien-, rommel- en boekenmarkt Weert-Zuid (14 oktober 2018)	Harmonie St. Joseph Weert-Zuid	De gemeente kan samenwerken met Harmonie St. Joseph Weert-Zuid, organisator van de betreffende activiteit, ter promotie van het project.

Figuur 95: Ideeënmatrix met koppeling stakeholders van project 'Weert-Zuid bloeit op!'. (Leblanc & Beckmann, 2018)

7.9 Strokenplanning

In deze paragraaf wordt teruggekeken op het proces op basis van de ABCD-Methode, zie hoofdstuk 2: 'ABCD-Methode'.
Tevens wordt geadviseerd over de communicatie met stakeholders en bewoners in het vervolgproces. In de strokenplanning en communicatieoverzicht, zie figuur 96 en 97, is dit gevisualiseerd.

7.9.1 Communicatie in ABCD-Methode

Terugkijkend op het onderzoek is er gewerkt aan de volgende stappen uit de ABCD-Methode:

- **Asset:**
  * In de analyse is gekeken naar de sterke punten van de wijk en haar omgeving, onder andere op landschappelijk, geomorfologisch en sociaal-maatschappelijk gebied.
  * De krachten van bewoners in de wijk dienen nog gezocht te worden om hen te betrekken bij het project. Dit kan door in gesprek te gaan met bewoners en sleutelfiguren.

- **Based:**
  * In gesprekken met de wijkraden, Punt Welzijn, het bijwonen en organiseren van activiteiten voor bewoners, is contact gelegd met de wijk. Hiermee is bekendheid en draagvlak voor het project gecreëerd en input opgehaald.
  * De gemeente dient de onderlinge relaties met bewoners en sleutelfiguren te versterken. Hierdoor ontstaat mond-op-mondreclame, waardoor het project meer draagvlak en bekendheid krijgt.

- **Community:**
  * Tijdens de activiteiten hebben bewoners ideeën en wensen benoemd voor het project. Vervolgens zijn tijdens het startevenement de eerste plannen en de visie getoond, waarna bewoners nogmaals de kans hebben gekregen om een reactie en eigen inbreng te leveren.
  * De gemeente dient op de hoogte te blijven van nieuwe ideeën en initiatieven uit de wijk. Dit kan bijvoorbeeld door contact op te nemen met bewoners die tijdens activiteiten interesse tonen en hun e-mailadres achterlaten. Daarnaast is van belang om activiteiten bij te blijven wonen, zo blijft de gemeente in direct contact met wijkbewoners, wat het draagvlak vergroot. Dit is tevens een manier om de wijkbewoners op de hoogte te houden van de project-ontwikkelingen.

- **Development:**
  * De stakeholders zijn betrokken door middel van een bijeenkomst. Hier zijn ideeën naar voren gekomen, maar ook de vraag naar meer concrete plannen, voordat zij in het vervolg betrokken worden bij het project.
  * Er dienen afspraken gemaakt te worden over de samenwerking met de stakeholders rondom het project. Wanneer de inrichtingsideeën voor de deelprojecten binnen de stadsrandzone concreter worden (plan, tijd en locatie) kunnen stakeholders kijken of en hoe ze een bijdrage kunnen leveren. Wanneer de stadsrandzone wordt gerealiseerd, kunnen (lokale) verenigingen gebruik gaan maken van de stadrandzone, zoals het organiseren van activiteiten.

7.9.2 Communicatie met stakeholders

Uit de stakeholderbijeenkomst, zie paragraaf 5.4: 'Stakeholderbijeenkomst' zijn de ideeën naar voren gekomen van de stakeholders voor de inrichting van de stadsrandzone. Mogelijk wil een aantal stakeholders zich daar ook voor inzetten. De stakeholders geven daarbij aan dat zij graag eerst concrete acties en plannen zien liggen, voordat zij bijdragen aan het project.

Advies

Het advies is om eerst vanuit een aantal kortetermijnprojecten in gesprek te gaan met stakeholders. Dit zijn projecten, zoals het speelbos of een klein project, zoals bloembakken aan lantaarnpalen plaatsen. Dit zijn concrete ideeën waar stakeholders aan bij kunnen dragen. De ideeën zijn in de ideeënmatrix gekoppeld aan een aantal stakeholders, zie paragraaf 7.8: 'Ideeënmatrix'. Met deze stakeholder(s) kan een gesprek worden gevoerd over de invulling van een idee.
Dit geldt ook voor de langetermijnprojecten. Door deze zo concreet mogelijk (met idee en plaats) bij de passende stakeholder voor te leggen, weten stakeholders waar het over gaat. Daarmee kunnen ze beter afstemmen of en hoe zij erop in kunnen spelen en bijdragen. Vandaaruit kunnen afspraken gemaakt worden.

7.9.3 Communicatie met bewoners

Uit de verschillende activiteiten tijdens het bewonersonderzoek is gebleken dat het aansluiten bij bestaande activiteiten het meeste resultaat oplevert.
Het laten inleveren van flyers levert te weinig response op. De response op het organiseren van een activiteit en het aansluiten bij een bestaande activiteit is even hoog en inhoudelijk zijn deze overeenkomstig. Aan het

organiseren van een evenement zitten echter meer tijd en kosten verbonden. Daarom is het aansluiten op een bestaande activiteit het meest rendabel. Het is immers al georganiseerd en bewoners zullen sneller aanwezig zijn.

Advies

Het advies is om in het vervolg aan te sluiten op bestaande activiteiten in de wijk. Dit is een passende manier om informatie bij bewoners te verzamelen, bekendheid voor het project te creëren en de ontwikkelingen ervan uit te dragen.

Door in gesprek te gaan met sleutelfiguren kan een beter beeld worden gevormd van de wijkbewoners en de situatie in de wijk. Zij kunnen de eerste koppeling maken van het project met een of meerdere bewoners die hier mogelijk affiniteit mee hebben en bereid zijn om te helpen.

Tijdens het bijwonen van een activiteit dienen concrete beelden en visualisaties gepresenteerd te worden aan de bewoners, bewoners kunnen hier makkelijker een verbeelding bij vormen.

Daarnaast dienen bewoners op de hoogte gehouden te worden over de vorderingen van het project buiten de activiteiten. Daarom is het advies om een website of webpagina voor *'Weert-Zuid bloeit op!'* te maken om vorderingen op te vermelden. Deze dienen tevens via de e-mail en wijkkrant te worden verspreid om zoveel mogelijk bewoners te bereiken.

7.9.4 Overzicht communicatieproces

In het proces op korte en lange termijn, zie figuur 96, zijn een aantal data genoemd wanneer een activiteit plaats dient te vinden. Dit is een globaal overzicht waarin nog niet alle activiteiten uit de scenario's zijn opgenomen, aangezien deze afhankelijk zijn van de voorgaande acties. Het overzicht gaat in op het proces met aandacht voor stakeholders en bewoners.

Vanuit het bewonersonderzoek, zie hoofdstuk 6: 'Bewonersonderzoek', worden een aantal conclusies getrokken over de passende communicatievormen voor Weert-Zuid. In het communicatieoverzicht wordt het advies voor het communicatieproces met bewoners en stakeholders bij projecten in Weert-Zuid weergeven, zie figuur 97. Dit wordt zo vormgegeven, zodat de opdrachtgever dit plan op de verschillende deelprojecten van de stadsrandzone kan toepassen. In het overzicht worden per vak de actie, de vorm en de vraagstelling of het doel weergegeven.

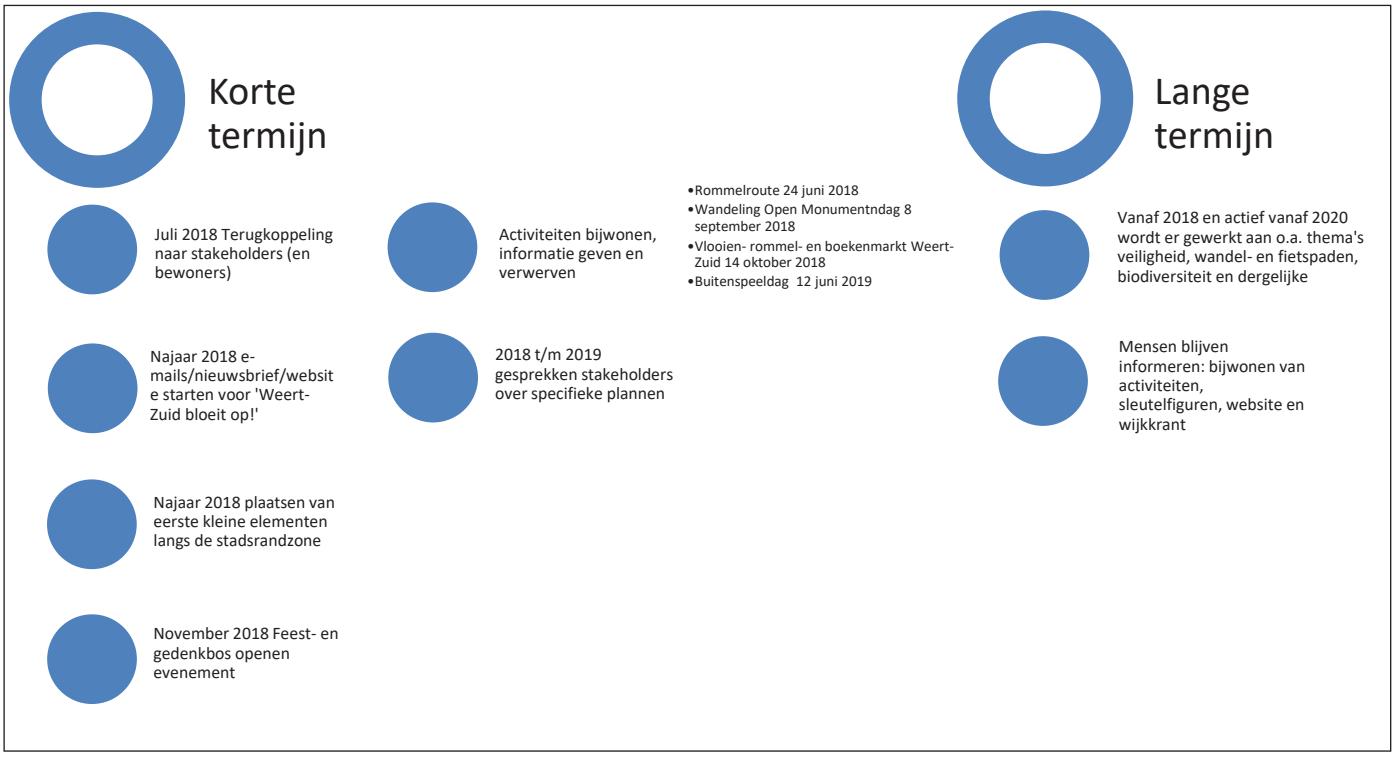

Figuur 96: Proces op korte en lange termijn voor de stadsrandzone. (van Zijderveld, 2018)

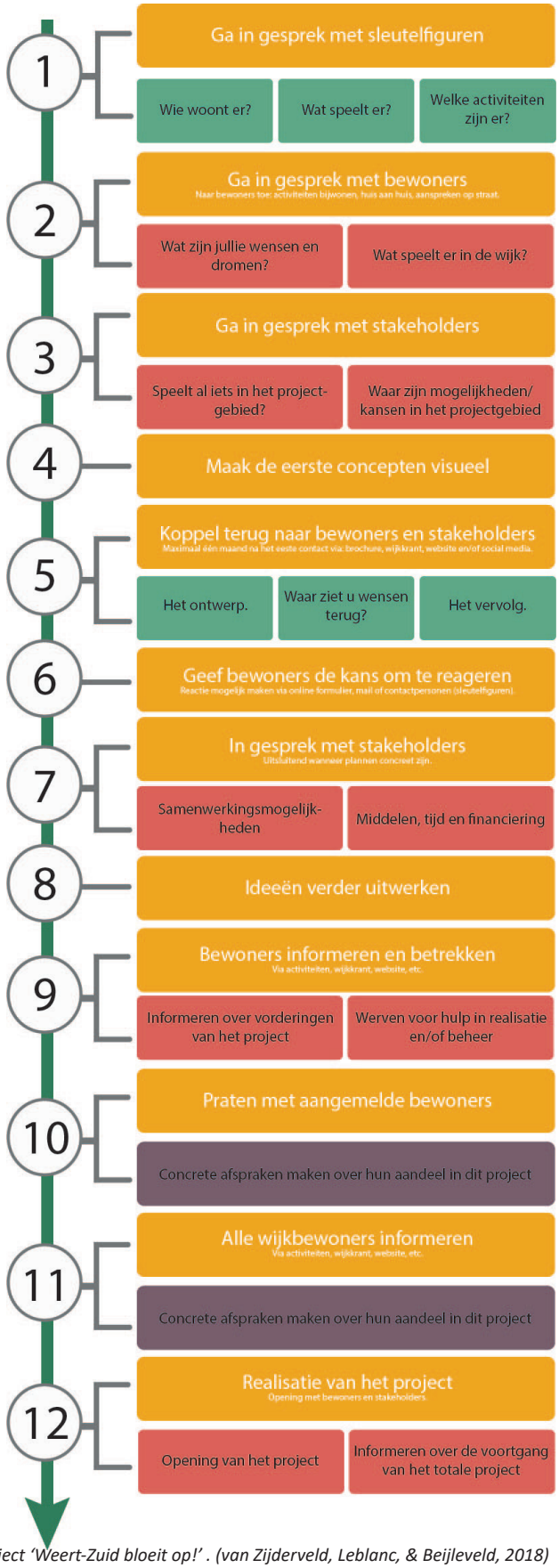

Figuur 97: Communicatieoverzicht voor project 'Weert-Zuid bloeit op!' . (van Zijderveld, Leblanc, & Beijleveld, 2018)

8. Conclusie

Dit rapport is geschreven naar aanleiding van de wens van de gemeente Weert om een verbinding te creëren tussen stedelijk- en landelijk gebied aan de zuidzijde van Weert. Langs Ringbaan-Zuid zijn percelen aanwezig die in eigendom zijn van de gemeente. In dit onderzoek is uitgezocht welke mogelijke invulling gewenst is onder de bewoners, stakeholders en gemeente Weert.

De hoofdvraag voor dit onderzoek luidde:

> **'Hoe kan gemeente Weert samen met stakeholders en bewoners in de stadsrandzone draagvlak en betrokkenheid creëren voor het ontwikkelen en implementeren van het landschapsplan voor Weert-Zuid: 'Weert-Zuid bloeit op!'?'**

Inventarisatie en analyse
Uit de ruimtelijke en sociale analyse blijkt dat Ringbaan-Zuid niet veilig is om over te steken. Hierdoor vormt de ringbaan een barrière tussen de stadsrandzone en het buitengebied. De wijken Keent en Moesel openen zich naar het landschap toe, maar worden belemmerd door de ringbaan. De wijk Graswinkel is door een grondwal afgesloten van de ringbaan, wat een knelpunt vormt voor de verbinding met het buitengebied. De verbinding, door middel van de fiets- en wandelbrug, bij Graswinkel biedt daarentegen een kans om op een veilige manier aan de buitenzijde van de ringbaan te komen.

Stakeholders
Om voldoende draagvlak te creëren dienen belangenpartijen (stakeholders) betrokken te worden bij de planvorming van het project. Partijen die betrokken dienen te worden zijn:

- wijkbewoners
- groene partijen (natuur beherende organisaties en groenbelangen-organisaties)
- educatieve partijen (scholen en scoutingverenigingen)
- publieke partijen (wijkraden, verenigingen en dienstverlenende organisaties)
- recreatieve partijen (sportverenigingen, fietsclub).

Op korte termijn is het betrekken van Bosgroep Zuid Nederland, de scouting en Stichting feest- en gedenkbos het meest belangrijk, aangezien de aan hen gekoppelde projecten al in gang zijn gezet. Daarnaast zijn de partijen Wonen Limburg, Weerter Minima, Punt Welzijn en Natuurmonumenten belangrijke partijen voor de toekomst.

Bij benadering van de stakeholders zijn de volgende zaken belangrijk:

- Korte termijn projecten dienen concreet uitgewerkt te zijn, voordat de stakeholders betrokken worden, zodat stakeholders weten wat hun bijdrage kan zijn.
- De focus dient eerst te liggen op korte termijn projecten.
- Lange termijn projecten kunnen behandeld worden, maar hiermee dient rekening gehouden te worden dat stakeholders geen toezeggingen kunnen doen over eventuele bijdrage aan het project.
- Stakeholders dienen tijdig geïnformeerd te worden over nieuwe ontwikkelingen.

Inrichting van de stadsrandzone
Uit de stakeholder- en bewonersanalyse zijn de volgende aandachtspunten naar voren gekomen voor de inrichting van de stadsrandzone:

- Veiligheid, recreatie en groen zijn de belangrijkste thema's.
- Veiligheid, toegankelijkheid en nabijheid van plekken zijn belangrijk, met name voor kinderen.
- Picknicken, wandelen, fietsen en spelen zijn de belangrijkste activiteiten voor bewoners.
- Er is behoefte aan meer groen, speelgelegenheden, ontmoetingsplekken, wandelpaden, picknicktafels en bankjes.
- De ringbaan is te gevaarlijk om over te steken voor wandelaars, fietsers en andere langzame weggebruikers.

Realisatie op korte en lange termijn
De percelen langs de ringbaan, die in eigendom zijn van de opdrachtgever en veilig bereikbaar zijn, kunnen op korte termijn (1-2 jaar) ontwikkeld worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat de bewoners van Weert-Zuid hun betrokkenheid van 'Weert-Zuid bloeit op!' verliezen. De ontwikkeling van kleine projecten aan de binnenzijde van de ringbaan is **net zo belangrijk** als van de grotere percelen aan de buitenzijde van de ringbaan.
Op de lange termijn (3-10 jaar) kunnen de percelen ontwikkeld worden die al in eigendom zijn, maar niet op korte termijn te ontwikkelen zijn door beperkingen in organisatie, ontwikkeling en/of financiën of onderhevig zijn aan de veiligheid van de ringbaan. Daarnaast is voor de lange termijn de ambitie aanwezig om een aaneengesloten gebied te ontwikkelen en aansluiting te vinden met de natuurgebieden Moeselpeel, Kempen-Broek en de IJzeren Man. Om deze ambitie te realiseren

dienen een aantal percelen verworven te worden. Wanneer dit niet mogelijk is, kunnen afspraken worden gemaakt met de eigenaren van de beoogde percelen.

Betrekken en informeren
Om een breed gedragen landschapsplan te ontwikkelen voor de stadsrandzone, dienen de stakeholders actief benaderd en betrokken te worden bij de invulling hiervan. De wensen en belangen van de bewoners en stakeholders zijn in het landschapsplan meegenomen, waarbij rekening is gehouden met beschikbare percelen, budget, tijdsplanning en organisatie. Zowel bewoners als stakeholders dienen geregeld op de hoogte te worden gehouden over vorderingen van het project. Zo wordt ervoor gezorgd dat bewoners en stakeholders het gevoel van betrokkenheid behouden bij het project en binding krijgen met het landelijk gebied aan de buitenzijde van Ringbaan-Zuid. Betrokkenheid kan worden versterkt met de hulp van sleutelfiguren. Deze kunnen in het netwerk van de wijk komen. Een belangrijke sleutelfiguur is Thera Hurkmans. Door haar functie bij Punt Welzijn heeft zij veel contact met bewoners.

Brochure
Om een aanzet te maken voor de eerste vervolgstap wordt op het einde van het samenwerkingstraject met HAS Kennistransfer een brochure opgeleverd. Deze wordt verstuurd naar alle betrokken stakeholders en de bewoners die hun e-mailadres hebben gegeven tijdens afname van de enquêtes. Met een brochure wordt een breed publiek, zowel stakeholders als bewoners, bereikt. Daarnaast is het een tastbare en laagdrempelige communicatievorm dat breed verspreid kan worden, zoals via sociale media en de gemeentelijke website. De brochure zal de lezer informeren over:

- welke stappen de projectgroep tot nu toe heeft doorlopen
- welke informatie dankzij de bewoners en stakeholders verkregen is
- wat met de verkregen informatie is gedaan
- welke vervolgstappen de gemeente gaat nemen
- wat de gemeente in de toekomst van de lezer verwacht.

Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat bewoners en stakeholders het gevoel van betrokkenheid behouden bij het project en binding krijgen met het landelijk gebied aan de Ringbaan-Zuid.

9. Discussie

In dit hoofdstuk wordt met een kritische blik naar het rapport gekeken. Hierbij wordt gekeken naar de resultaten van de ruimtelijke en sociale analyse, stakeholder- en bewonersanalyse en het landschapsplan.

De resultaten van de ruimtelijke en sociale analyse zijn gebaseerd op statistische gegevens, onder andere afkomstig van cijfers van het CBS en gegevens uit gemeentelijke documenten, zoals de Structuurvisie, stadsdeelvisies en Ringbanenvisie. Daarnaast zijn de resultaten verkregen uit de analysering van kaarten en waarnemingen in het plangebied. Voor het fysieke onderdeel zijn uitsluitend de meest recente versies van de kaarten gebruikt waar de projectgroep beschikking tot heeft (ontvangen in februari 2018); dit geldt ook voor de gegevens van de sociale analyse, waar bijvoorbeeld data van de gemeente Weert (uit 2016 en 2017) en CBS (uit 2017) zijn gebruikt. Hierbij bestaat een kans dat de schriftelijke gegevens achterlopen op de huidige gebiedssituatie. De waarnemingen in het plangebied zijn zo objectief mogelijk bekeken door vroegtijdig en meerdere malen, ook in verschillende jaargetijden, het gebied te bezichtigen.

De stakeholders zijn geselecteerd op basis van de uitkomsten van gesprekken met de opdrachtgever en op basis van de ruimtelijke en sociale analyse. De lijst met stakeholders die daaruit is voortgekomen, is een dynamisch document. Gedurende het opstellen van het landschapsplan zijn stakeholders aan de lijst toegevoegd. De lijst zal bij de verdere uitwerking en implementatie van het project blijven veranderen, doordat wensen en behoeften zullen veranderen.
In het onderzoek zijn de betrokken partijen verdeeld over grote organisaties, actoren en sleutelfiguren. Zo is gestreefd naar betrokkenheid op verschillende niveaus, zowel bij grote partijen die percelen of budget hebben en kleinere partijen die dichter bij de bewoners staan. Dit geeft een globaal beeld van de wensen en mogelijkheden van alle betrokken partijen.
In de conclusie komt naar voren dat nu nog niet voldoende draagvlak is voor het landschapsplan onder de stakeholders. Zij geven aan meer duidelijkheid te willen over het project. Wanneer dit niet zo is kunnen de stakeholders geen toezeggingen doen over of ze kunnen participeren en op welke manier. Daarnaast bestaat de kans dat in de ideeënmatrix momenteel nog partijen over het hoofd worden gezien of dat partijen, die al betrokken zijn bij het project, op den duur zullen afhaken.

In totaal zijn tijdens het bewonersonderzoek 73 enquêtes ingevuld. De enquêtes zijn ingevuld door verschillende inwoners van Weert-Zuid. De inwoners die de enquêtes ingevuld hebben, zijn op basis van willekeur gevraagd om deel te nemen. Bij de enquêteafname is niet doelgericht geselecteerd op leeftijd, afkomst of achtergrond. Hierbij kan wel onbewuste selectie hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld door het aanspreken van mensen die al geïnteresseerd dichterbij kwamen. Dit betekent dat de enquêtes geen directe afspiegeling laten zien van heel Weert-Zuid. De resultaten van de enquêtes laten echter wel zien wat globaal de wensen en knelpunten zijn in de wijken. Hierbij is de hoeveelheid afgenomen enquêtes statistisch niet voldoende, maar zo is te pijlen welke onderwerpen over het algemeen in de wijken spelen.
Een enquête is als meetinstrument gekozen om zo efficiënt en zoveel mogelijk vergelijkbare antwoorden te verkrijgen. Dit maakt de meetmethode betrouwbaar. Hierbij is het nog wel mogelijk dat mensen een eigen interpretatie aan vragen hebben gegeven. Dit is zoveel mogelijk weggenomen door gebruik te maken van beelden en eenvoudige bewoordingen.

Met de verwerking van de enquêtes zijn de antwoorden vertaald naar percentages. De open vragen zijn overgenomen om de respondenten te citeren en zo hun mening nog sterker over te dragen.

Uit het bewonersonderzoek kan geconcludeerd worden dat het aansluiten op bestaande activiteiten een effectieve manier is om de bewoners te betrekken bij dit project. Dit wordt tevens bevestigd door de ABCD-Methode en de adviezen van de wijkraden, Punt Welzijn en externe gemeenten (Arnhem, Utrecht en ’s-Hertogenbosch). De verwachting was dat aansluiten op bestaande activiteiten de meest bruikbare resultaten zou opleveren. Dit is bevestigd, doordat de projectgroep dit heeft uitgeprobeerd aan de hand van pilotprojecten.
De resultaten uit de enquêtes zijn kwalitatief, omdat de gekozen antwoorden in de enquêtes overeenkomen met elkaar. Zo zijn de onderwerpen veiligheid, natuur en spelen vaak benoemd. Tevens sluiten deze resultaten aan bij de uitkomsten van de ruimtelijke en sociale analyse. De wensen, voortkomend uit de enquête, zijn daardoor passend in het landschapsplan.

Desondanks zijn de resultaten kwantitatief niet afdoende. Dit komt doordat enerzijds per activiteit een variatie bestaat tussen de tijdsduur en het aantal

bezoekers die aanwezig waren. Anderzijds is het aantal ingevulde enquêtes (73) niet representatief voor het totale inwoneraantal (meer dan 11.000) van Weert-Zuid. Het is minder dan één procent van het totale inwoneraantal. Wel heeft het een globaal beeld gegeven van de algemene wensen in de wijken. Om te weten of voldoende burgerparticipatie en draagvlak aanwezig is voor het landschapsplan, is een grotere response nodig.

In de verdere loop van het project dient een aanvullend bewonersonderzoek uitgevoerd te worden, onder andere door het bijwonen van bestaande activiteiten. Bij een aanvullend onderzoek dienen meer enquêtes te worden afgenomen om een grotere response te verkrijgen. Zo krijgen de bewoners meer inspraak en een sterker gevoel van betrokkenheid, waardoor een groot draagvlak ontstaat in de wijken.

Literatuurlijst

Aalbers, A. Rolstoelvriendelijk pad. *Rolstoelvriendelijk pad Prattenburg geopend.* Veenendaalsekrant, Veenendaal.

Atlas natuurlijk kapitaal. (z.d.). *Kaarten*. Opgeroepen op maart 26, 2018, van Atlas natuurlijk kapitaal: http://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten;jsessionid=AF12A0369483294B15BFC3570DEC569D

Atlas natuurlijk kapitaal. (z.d.). *Tekst*. Opgehaald van Atlas natuurlijk kapitaal: http://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten;jsessionid=AF12A0369483294B15BFC3570DEC569D

Beijleveld, H. Fasering. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Foto's Analyse Weert-Zuid. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Foto's deelgebieden. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Foto's planomschrijving van Landschapsplan. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Illustraties en kaarten Analyse Weert-Zuid. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bederijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Illustraties en kaarten planomschrijving van Landschapsplan. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Illustraties en kaarten van de deelgebieden. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H. Infographic procesoverzicht. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

Beijleveld, H., & van Zijderveld, M. *Infographic uitkomsten.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

Bewoner Weert-Zuid. (2018, juni 6). Enquete Startevenement. (H. Beijleveld, Interviewer)

Blok, F. De Ooypoort. *De nieuwe bruggen van Nijmegen.* 3develop, Nijmegen.

Brörmann, N. (2010). *Methodebeschrijving ABCD; Databank Effectieve sociale interventies.* z.p.: MOVISIE.

Brörmann, N. (2010). *Methodebeschrijving ABCD; Databank Effectieve Sociale Interventies.* z.p.: MOVISIE.

Fietsnetwerk: https://www.fietsnetwerk.nl/fietsroutes/fietsroute-door-de-laurabossen/

Freepik. (2017). *Timeline Graphics*. Opgehaald van Freepik: https://www.freepik.com/free-photos-vectors/timeline

Gemeente Weert & CBS. (2017). *Weert in Cijfers*. Opgeroepen op maart 5, 2018, van Weert in Cijfers: https://weert.incijfers.nl/jive/jive/

Gemeente Weert. (2013). *Structuurvisie Weert 2025; Deel 1 Analyse en opgaven.* Weert: Gemeente Weert.

Gemeente Weert. (2016). *Natuur & Landschapsvisie.* Weert: Gemeente Weert.

Gemeente Weert. (2016). *Stadsdeelvisie Weert-Zuid; Bijlage 1 wijkbeschrijving en data.* Weert: Gemeente Weert.

GGD Limburg-Noord. (2017, september 28). *Bijna helft van volwassenen Limburg eenzaam*. Opgeroepen op mei 23, 2018, van GGD Limburg-Noord: https://www.ggdlimburgnoord.nl/nieuws/2017/09/Bijna-helft-volwassenen-Limburg-eenzaam

Google. Dijkakker streetview. *Dijkakker .* Google, Weert.

Google. Open landschap. *Ringbaan-Zuid streetview.* Google, Weert.

IF. Finse Piste. *Onderhoudswerken aan de Finse piste.* Nieuwsblad, Rotselaar.

Lean Six Sigma. (z.d.). *Wat is een stakeholder?* Opgeroepen op mei 15, 2018, van leansixsigmatools.nl: http://leansixsigmatools.nl/wat-is-een-stakeholder

Leblanc, C. Illustratie visie. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Leblanc, C., & Beckmann, T. Ideeënmatrix. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

Lith, R. v. Vlindervlonder. *Vlindervlonder in Moerputten Den Bosch.* Brabants Dagblad, 's-Hertogenbosch.

Meindertsma, S. Molen en speelschip. *Molen en speelschip.* IJreka, Ijzendijke.

Met ons in Weert. Moeselpeel. *Moeselpeel.* Met ons in Weert, Weert.

Molloy, J., & Sarui, T. GrowShelter. *GrowShelter.* XLXS, Philadelphia.

Onbekend. Geslaagde wandeling rond Moeselpeel. *Moeselpeel.* SP Weert, Weert.

Onbekend. Carnavalsmengsels. *Geen 'carnavalsmengsels', wel waardplanten.* 247 Green.

Onbekend. OERRR speelbos 6. *OERRR Speelbos.* Kids erop uit, 's Gravenland.

Onbekend. Planten van hier. *Planten van hier.* NL Bloeit!, onbekend.

Paultro. High Trestle by night. *High Trestle Trail Photos.* Traillink, Madrid.

Projectgroep. (2018, februari 22). Projectgebied bezoek Weert-Zuid. Weert, Limburg.

Projectgroep. *Sleutelfiguren benaderen.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

Stakeholders. (2018, Mei 16). Stakeholderbijeenkomst. (Projectgroep Weert-Zuid, Interviewer) Buurtcentrum Moesel.

Terpstra, J. Sneek Houten Brug. *Krusrak.* Werk aan de Muur, Sneek.

van Ekeren, R., van Mensvoort, S., Cramers, A., Arts, M., Boelaars, S., Franssen, D., . . . Brankaert, S. (2017). *Ringbanenvisie 2017.* Weert: Gemeente Weert.

van Zijderveld, M. *Communicatieovdrzicht proces stadsrandzone.* 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M. *Gesprek Els van Outvorst en Heidi van Groningen gemeente Arnhem.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M. *Gesprek Els Voorwinden gemeente Utrecht.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M. *Gesprek Joeri de Bekker, landarchitect project gemeente 's-Hertogenbosch.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M. *Gesprek Thera Hurkmans.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M. *Wijkradenbijeenkomst Weert-Zuid.* HAS Kennistransfer, 's-Hertogenbosch.

van Zijderveld, M., Leblanc, C., & Beijleveld, H. Communicatie overzicht. *Landschapsplan.* HAS Kennistransfer en Bedrijfsopleidingen, 's-Hertogenbosch.

VVV Brabantse Wal. Mozesbrug. *Mozesbrug.* VVV Brabantse Wal, Halsteren.

Weert de gekste. (Laatste) plantdag. *(Laatste) plantdag.* Weert de Gekste, Weert.

Begrippenlijst

Er worden in deze rapportage verschillende begrippen gebruikt. Deze begrippen zijn soms op verschillende wijze te interpreteren. Zie hieronder de begrippen met bijbehorende beschrijving:

- **Actoren**: (Voorbeeld: Stichting Punt Welzijn) dit zijn partijen die belang en behoefte hebben bij de ontwikkeling van het projectgebied en mogelijk invloed hebben op het project. Hieronder worden kleine en lokale organisaties, bedrijven, verenigingen en stichtingen verstaan. Deze partijen kunnen landelijk opereren, maar hebben minder middelen, zoals grond en budget.

- **Grote organisaties**: (Voorbeeld: vereniging Natuurmonumenten) dit zijn de organisaties die regionaal en/of landelijk opereren. Deze organisaties hebben meer invloed, vanwege grond- en budgetmogelijkheden.

- **Klankbordgroep**: een groep mensen die een afspiegeling is van de totale doelgroep. De klankbordgroep vormt een mening en heeft inspraak over het project. Deze mensen vertegenwoordigen verschillende groepen, maar kunnen zowel vanuit de groep als wel uit eigen ervaring spreken.

- ***Ringbaan-Zuid***: de 70 km/u weg die ten zuiden van Weert loopt langs de wijken van Weert-Zuid.

- **Sleutelfiguren**: (Voorbeeld: Oud-secretaris wijkraad Keent, Achmed Belmoudden) dit zijn individuen die contacten en een netwerk hebben in de wijk(en). Ze vertegenwoordigen groepen bewoners. Sommige sleutelfiguren kunnen een dubbele functie hebben, doordat ze een functie hebben bij een lokale partij (actor). Sleutelfiguren hebben veel kennis van de wijk(en) en weten wat de behoeften, wensen en klachten zijn van de groep(en) die zij vertegenwoordigen.

- **Stakeholder**: de grote organisaties, actoren en sleutelfiguren samen worden stakeholders genoemd.

- **Stadsrandzone**: het projectgebied. Dit gebied is de Ringbaan-Zuid met de groene stroken ten noorden ervan en een deel van het buitengebied ten zuiden van de weg.

- **Weert-Zuid**: in dit rapport worden met de naam Weert-Zuid de wijken Keent, Moesel en Graswinkel bedoeld.

Bijlagen

Zie bijlagenbundel voor de de volgende bijlagen:

Bijlage 1: Inventarisatie en analyse
Bijlage 2: Gespreksuitwerkingen met gemeenten
Bijlage 3: Notulenbestanden wijkradenbijeenkomst
Bijlage 4: Gespreksverslag Punt Welzijn
Bijlage 5: Resultaten activiteiten
Bijlage 6: Beschrijving stakeholders
Bijlage 7: Notulen stakeholderbijeenkomst
Bijlage 8: Lijst met stakeholders
Bijlage 9: Flyer en poster startevenement
Bijlage 10: Randvoorwaarden
Bijlage 11: Scenario's